דבר

יום ו', ל' בתשרי תשל"ד, 26 באוקטובר 1973 • גליון 14816 • השנה הארבעים ותשע

היום 14 עמודים וכן המוספים „משא" ו„דבר השבוע" • המחיר 140 אג'

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

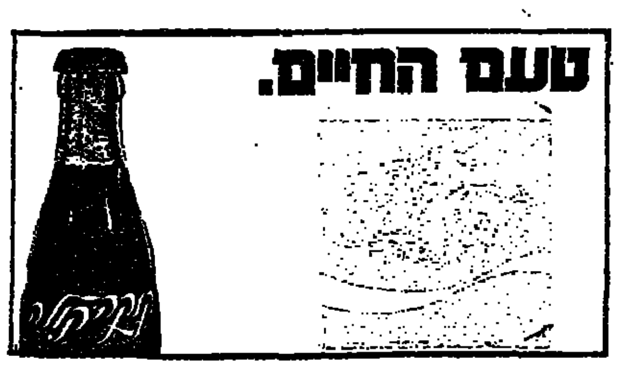

מזג האוויר

בעיקר חלקית עד בהיר. הלחות ללא שינוי ניכר.

הטמפרטורות: ירושלים 17—28 מעלות, תל־אביב 19—26, חיפה 18—28, צפת 17—29, טבריה 17—28, נהריה 16—27, לוד 17—28, באר־שבע 18—30, אילת 20—36, כפר־שלמה 23—35, עזה 19—27, יריחו 18—33 מעלות.

היום ב„דבר"

- מלחמות היהודים / חנה זמר
- בקווים — רישומים מן החזית / אריה נבון
- התכתיבים שבדרך / נחום ברנע
- מכשולים בדרך לשלום / שלמה שפיר
- בדק־בית ויוזמה מדינית / חגי אשד
- העולם בו אנו חיים / יהודה גוטהלף
- פולמוס לגיטימי ויכוח שלא במקומו / דניאל בלוך
- מוסקוה אחרי המלחמה / ז'אן דניאל
- „דבר השבוע", „משא", שחמט ובולים

...ישוגר כוח או"ם בלי אמריקאים וסובייטים

מועצת הבטחון אישרה אמש החלטה הקוראת לצדדים לקיים הפסקת־אש מיידית ולשוב לעמדות של ה־22 באוקטובר

קיסינג'ר: אין עימות, יש גבולות שאין לעבור אותם

...הזהיר את ברה"מ מצעד המאיים על האנושות • דן עם דוברינין על המקום, ההליכים והמשתתפים בשיחות השלום

מרכז או"ם, (צ"ן, ע"ר יופ"יס). — מועצת הבטחון החליטה אמש לשגר כוח־חירום של או"ם למזרח התיכון. אשר לא יכלול כוחות של אף אחת מחמש המעצמות הגדולות.

ההחלטה אושרה ב־14 קולות, לאחר שסין הודיעה על אי השתתפותה בהצבעה.

השגריר הסובייטי יעקב מאליק והשגריר האמריקאי ג'ון סקאלי הסכימו ביניהם לאי הכללת כוחות

(המשך בעמוד 2, טור 8)

ואשינגטון, (יופ"יס, ע"ר וצ"ן). שר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר הזהיר אתמול את ברה"מ לנטוש את כל הכוונות לשגר כוחות סובייטיים למזרח־התיכון, באומרו, כי צעד כזה עלול להצית עימות, אשר יאיים על האנושות כולה.

קיסינג'ר אמר במסיבת עיתונאים, כי האיום הסובייטי הפתאומי להתערב בזירה חד־צדדי באמצעות „כוח לשמירת השלום" הוא שהניע את הנשיא ניקסון להעמיד את הכוחות האמריקאיים ברחבי העולם בכוננות. (ראה ידיעה נפרדת).

קיסינג'ר אמר, כי ארה"ב וברה"מ הן, כמובן, יריבות אידיאולוגיות ובמידה מסוימת יריבות מדיניות. אולם להיותן גם אחראיות ביותר כאחד: „לכל אחד מאתנו מלאי של נשק גרעיני המסוגל להכחיד את האנושות". „יש לנו לכן, חובה מיוחדת לראות לכך, שעימותים יישארו בתוך גבולות, שאינם מאיימים על העולם התרבותי", אמר.

בו בזמן הביע קיסינג'ר את דעתו, כי הסובייטים לא יצאו לפעול הבנית לכלל שיגור כוחות לאזור. „אין אנו רואים את עצמנו כיריים בשיחה עם ברה"מ", אמר.

ההלך אמר קיסינג'ר, כי ארה"ב לא תשתתף במצב כזה „בלי שאמץ" כמו כבירה על השלום באמצעות כוחות כמשקיפים.

(המשך בעמוד 2, טור 1)

הנשיא ניקסון ושר החוץ שלו פרופ' הנרי קיסינג'ר ב„טיול התייעצות" בבית הלבן.

ברדיוטלפוטו של „אסושיאייטד פרס"

ישראל הסכימה

לא תשתף פעולה עם חיילים שיישלחו ממדינות עוינות

מאת הגי אשד, כתב „דבר"

ישראל כבר הביעה את הסכמתה העקרונית להחלטת מועצת הבטחון בדבר שיגור כוח חירום של או"ם לפיקוח על הפסקת האש, אך יש לשער, כי היא תדרוש לברר בפגישות עם מזכיר או"ם ראשי הכוחות ואחרים את כל הפרטים הנוגעים בהרכב הכוח החדש, בסמכויותיו ובהתייחסותו לפעולת המשקיפים. תוך כדי בירור זה תגבש ישראל גם את עמדתה ואת מידת הסכמתה להצעות המפורשות השונות.

מורגשת כאן שביעות רצון על הצלחתה של ארה"ב להבטיח שלא ייכללו בכוח החירום חיילים של חמש המעצמות הגדולות, ובכללם כמובן ברה"מ, צרפת ובריטניה. יש להניח, שישראל תעמוד על כך שבכוח החירום יכללו רק חיילים ממדינות המקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל והיא לא תשתף פעולה עם חיילים ממדינות עוינות.

גנת. בהקשר זה הורגש גם הסיפוק מהאי־שיתופן של בריטניה וצרפת בכוח החירום, כיוון שלפי כל ההנחות הן רוצות להשתתף בתפקידים שונים כגון או"ם במזרח התיכון, על מנת שיהיו להן זירות נוספות לפגיעות בכוונות בישראל, כדי להפגין את ידידותן לערבים ולנסות לקבל מהם בתמורה טובות הנאה שונות.

(המשך בעמוד 2, טור 7)

לונדון מאשרת:

הסגר על מפרץ עדן

לונדון, (יופ"יס). — דובר משרד החוץ הבריטי אישר אתמול, שמפרץ עדן נחסם על־ידי אניות מלחמה וכי אניות סוחר מוסטות מכבר אילת לימים אחרים.

עוד אמר הדובר, כי החסגר נמשך יום או שניים, הוא הוסיף כי לא ברור עדיין איזה דגל מניפות אניות המלחמה, הכשהשתתפות בהסגר.

בהיותו משתתפת אמריקאית.

(ע"ר). — רב החובל של אניה „נכסא" האמריקאית „לה פאל" אמר אבא, כי אניות מלחמה

(המשך בעמוד 2, טור 3)

...שקט ...חזיתות

מאת סופרי הצבאי של „דבר"

שקט שרר אתמול בכל החזיתות של ההיתקלות, פרט לכמה היתקלויות בודדות בנשק קל. ... אך לא הרי ... כל פעילות התקפית מצד ... והא נהרגה אש אחרי ...

... חיילים מצרים בגדה המערבית התעלה ... את עצמם לידי כוחות צה"ל ... כי הוליות משקיפי או"ם ... בקאהיר לצבעות צה"ל ... הכוחה סואץ.

... ב. דיין אמר אתמול ... שהמצב יכין שסיירת ... להעלה סואץ, כי ... ההבהרה שלנו בחזית ה... הפסקה האש בכל הגזרות ... המתקיימים עתה לכאן ... לשקט הכוחר ... ... שר הבטחון בתכניה ... הכוחות של צה"ל.

... לשאלות העתונאים, ... שר הבטחון, כי הוא בקווה ... יכבדו את הפסקת האש ... כמות נפיגה שהאפשרות ... של פגיעה באש. יוהר ... בצבולים.

(המשך בעמוד 1, טור 9)

בסיס חיל־האוויר האמריקאי אלדינגטון שליד יוסטון, טקסאס, היה אחד הבסיסים שהועמדו אתמול במצב הכן. בתמונה נראה אחד השומרים בשיחה עם אנשי בטחון.

ישראל העבירה פלוגה לארמיה ה־3

מאת סופרי הצבאי של „דבר"

קצין בכיר בצה"ל מסר אתמול, בתשובה על שאלה, כי המצרים פנו לישראל בבקשה להתיר העברת פלוגה, באמצעות „הצלב האדום", למחנה הארמיה השלישית שעל גדות תעלת סואץ. בכל קשיים להעביר את הפלוגה מכבדים לארמיה השלישית הגיעה ישראל למסור ל„צלב האדום" פלוגה בישראל ובי „הצלב האדום" ינסה להעבירה דרך הקווים.

הקצין הגיש, כי ישראל נענתה לפניה מתוך מניעים הומניטריים.

כוננות בבסיסי צבא ארה"ב בעולם

דובר משרד החוץ במוסקבה „אינו יודע" על אזהרה סובייטית

ואשינגטון (א.פ. רו.פ.). הכרזת הכוננות בבסיסי הצבא האמריקאי ברחבי העולם היתה תשובתו של הנשיא ניקסון לאיגרת סובייטית, שבה נכלל איום בפעולה סובייטית נפרדת להפעלת הפסקת אש בין ישראל ומדינות ערב.

הנבאמר הגרי ג'יקסון שגילה עובדה זו ואמר: „אנו עובדים רב על שפת התהום". כיד אחר

כך ההזיר דובר הפנטאגון, כי הכוננות נבקשה ב„אמצעי זהירות".

הוראת הכוננות הוצאה בחצות (לפי שעון ארה"ב) בהחלטת שר ההגנה ג'יימס שלזינגר, בשקבול קיים ניקסון שיחות הדוקות עם אנשי הקונגרס. עם בוקר נערכה פגישה בין שר החוץ האמריקאי ד"ר קיסינג'ר לבין השגריר הסובייטי אנטולי דוברינין. אך לא פורסם דבר על תוכנה.

הדובר סובייטי „אינו יודע"

במוסקבה עצמה אמר דובר משרד החוץ הסובייטי בתשובה לשאלה, כי „אינו יודע דבר" על האזהרה של כביכלהו, כי הנלוה כוחות למזרח התיכון.

ג'יקסון, שהשווה את המצב לזה ששרר בעת משבר הטילים בקובה ב־1962, גם הסביר השערה סתמה בדבר יחידה בת 1000 חיילים סובייטיים שכאילו עמדה להיחות — או כבר נחתה — למצרים, אך ליחידה זו לא באו אישורים ממקורות אחרים.

בין השאר הועמדו בכוננות הדיוויזיה המוטסת ה־88 בפורט בראג שבצפון קארולינה וזה כ־

נוסף לפיקוד האוויר האסטרטגי — כוח ההרתעה הגרעיני העיקרי של ארה"ב, הכולל מפציצים וטילים, כן הועמד במצב זה כן „חטיבת ההטבעה המבחירה" האמריקאית המוצבת בפרנקפורט וכה (35) אלף חיילים. על אמצעי כוננות בדרגות „כוננות גבוהה", לכצבה, ברוב הבסיסים של ארה"ב ברחבי תבל וכן כבסיסי התעופה בהם מוצבים מפציצי „ב־52", במקצים אחרים, כי היו גם סימנים לתגבור המחנות האמריקאיים לאורך הגבולות בגבול עם מזרח־גרמניה.

הודעה למעשנים

יצרני הסיגריות בישראל עושים כל מאמץ לספק לחיילינו בחזית ולציבור בעורף, את כל סוגי הסיגריות – למרות קשיי הייצור וההובלה.

אם משום מה נוצר במקום כלשהו מחסור בסוג מסויים של סיגריות, עם המעשנים הסליחה – כי העדיפות ניתנת לחיילינו בחזית.

הסיגריה – פריט חיוני המלווה את החייל בכל מקום. אנא הבנתכם לעדיפות זו.

ד ו ב ק בע"מ
החברה הישראלית לסיגריות בע"מ
סיגריות לוד בע"מ

נכונות אמריקאית להכתיב פתרון

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר") אפשר לומר, שד"ר קיסינג'ר הצמיד אתמול את הסובייטים בפני בעיה בין שום ...

השום — עימות צבאי בין המעצמות, שהבהירה הכוננות נתנה לו ממשות. השני — פעולה משותפת להשגת הסדר, הסדר שיספק, לדבריו, את הדרישות החוקיות של ישראלים וערבים כאחד.

ביתהים נדמה, שגרה"מ גרמנה גם הפעם, בבציבתהים קודמים, כבני הליכה על סף התהום גרמה ...

יה, ובטנה כמונה להתערב ... בכולתה עם זאת ... שארה"ב ... ... יותר מאי פעם, להכתיב פתרון למזרח התיכון.

לדברי קיסינג'ר הבניק לישראל ... הפסקת האש ... ... בניה לערבים — הוא הבניק ... שארה"ב ... להבין הכוח. ... לסובייטים — הוא ... יהודי פעולה ... ... לא ...

... כאשר ... לארה"ב ...

למען הקל על ההתמצאות בזירת הקרבות ובקווי הפסקת־האש מגיש „דבר" לקוראיו בגליון זה (עמודים 6—7) שתי מפות: של סיני ומצרים ושל רמת הגולן וסוריה.

...גולדה מאיר: איננו ...עומדים כבר מחר ...בפני מו"מ לשלום

...דיין: אילו יצאנו למלחמת־מנע ...אינו מסכנים היחסים עם ארה"ב

אמר, כי ההחלטה אמנם לא הבנה, אך יפה הערכתו יתר המפורסמת. גם כצאנן וגם ברחום כבר הודיעו עד כי־אביב איך כי היכרי כיום

(סוף בעמ' 2, טור 3)

מאת דן פתיר, סופר „דבר"

ראש הממשלה גולדה מאיר אמרה אמש, כי יצאנו מכל איומות, שעלה היה ... הפעם בכל איומות ... הסיכוי אנו ... אחת ... שהיא ... המוכנה להשתתפות ... אמצעי כדי להשיג כל ... שאפשר. אך ... יש בכל העולם ... ידיד אחד, אשר אין די ... בכדי להאר את הערכי ...

... הממשלה אמרה דברים ... מיוחד בשיתוף של ... בפלגת העבודה, הב... בכנסת ... המוצבת ... ... הבטחון ... ... של הסביבה ...

ביקורת על דברי שפירא נגד דיין

ראש הממשלה: אמון מלא בדיין

מאת דן פתיר, סופר „דבר"

ביקורת חריפה נמתחה אתמול במשכרת בפלגת העבודה ובפני כמה בראשה, על ההתבטאויות של שר המשפטים יעקב שמשון שפירא ... בכנסת, ביקשת הנחלת ... המפרץ ... בהן הסיפה ... האשמה כלפי שר הבטחון ... דיין.

... הגבה ... בכל המשפטים ... ראשי ... פלגת העבודה ... גם בהתבטאותו ... וכם ... אשר ... קצה ... בהנהגת פלגת העבודה.

... ביקורת ... כלפי דבריו של שר המשפטים י. ש. שפירא ... ראש הממשלה ... אהרן ידלין ... הבהירה ... הבטחון ... שר המשפטים ... המלחמה ... שר הבטחון ... אמר ... שר ... ראש הממשלה.

היה ... את ההתבטאויות. ראש הממשלה גולדה מאיר ... גם היא ... בתשובה

(המשך בעמ' 2, טור 6)

אחרי חצות

... האמריקאי ... אמש ... בכוננות ... בבצורת ... 24 ... מועצת הבטחון.

... קרוב להבנת ... הסיפור סואץ. קאהיר ... על ... אלקטרוניים ...

... בלילה ל־900 חיילי א"ב ... בקפריסין ... יחידות ראשונות של ... החיילים ...

„אלה ימים קשים מאד" — אומר דוברו של סאדאת

„צה"ל ניתק דרך המלך בין סואץ וקאהיר"

קאהיר (א.פ. רו.פ.). — קצין העיתונות של הנשיא סאדאת, אשרף גורבאל, האשים אתמול את ישראל, כי היא ממשיכה בהתקפותיה בבירות מצריות ליד העיר סואץ וכי ניתקו באמצעות הבוקר את דרך המלך המקשרת עיר זו עם קאהיר בקילומטר ה־102.

גורבאל טען גם, כי ישראל מונעת ממשקיפי או"ם להגיע לעיירה זו, כדי לפקח על הפסקת האש.

כאשר נתבקש להגות דעה על הכוננות בצבא האמריקאי, השיב גורבאל: „יש לנו מספיק דאגות משלנו".

בהערה פסימית שהפתיעה את כל הנוכחים אמר גורבאל: „אלה הם ימים קשים מאד. ימים אלה ארוכים כמו הימים הראשונים של המלחמה, ידענו, שבמלחמה אין בטחה שכל יום יהיה מוצלח".

כאשר נשאל האם מוכנים כבר שלהם לקבל כוחות סובייטיים בלבד, השיב: „זו שאלה היפותטית ולא אתייחס אליה".

גורבאל טען, כי בכוח ... מקיים הבקפידה את הפסקת־האש

כאן ה־22 באוקטובר, יום צה"ל לתפקידה. גורבאל ... קרבות ברציפות מאז אותו תאריך בגזרה הדרומית של חזית התעלה.

גורבאל אמר, כי המשקיפים הראשונים שנשלחו לחזית הגיעו לעמדותיהם רק אחרי 12 שעות. המצרים שהמצבו לכביש התעלה ולקטע הדרומי נשאר על כביש קאהיר—סואץ, בלי יכולה לגשת ...

גורבאל אמר, כי שר החוץ המצרי איסמעיל פאהמי הגיע עד אתמול בבוקר לתכנון ... עם ראש המשקיפים בראל סילאסטואו בקשר לאמצעים על הפיקוח על הפסקת האש.

המצב ... הפסקת האש, אמר, ... כמו ... עם ... ישראל, ב... ארה"ב. ... „כבוד עצמותו" של ... לבנה ... הערבית של התעלה, ... לדבריו, ... ההתקפה הישראלית ... הארמיה השלישית ... „באופן חלקי".

גורבאל הוסיף ... כי ההתקפה ... ישראליות ... סואץ. ... לדבריו, ... על ... עבודות ... לאיסמעיליה. „בכל מקום ... נמצאים ... ישראלים ... באשר" ... גורבאל.

כאשר נשאל כיצד ניתן לקבוע ... שני הצדדים ב־22 באוקטובר השיב גורבאל: „... להשיב על שאלה זו". ... אם המשקיפים ... לא אמר גורבאל: „אין לי ... בה ההוראה ..."

אשרף גורבאל

„לא הימים הראשונים"

בבית הספר התיכון החקלאי של ויצ"ו ע"ש חנה מייזל־שוחט בנהלל

מתחדשים הלימודים בכל הכיתות

ביום ראשון 28.10.73 לפני הצהריים.

ההנהלה

גרמניה אוסרת מעבר ציוד לישראל

בון (ת. פ.). — הממשלה המערב־גרמנית אסרה על ארה״ב לספק לישראל ציוד צבאי מבסיסים אמריקאיים בשטחה והתנגדה על כך שנשק הוטען על אניות ישראליות בנמל ברמרהאפן.

הודעה על כך נמסרה בתום פגישה בין אנשי משרד החוץ בבון לבין השגריר האמריקאי הילי־בראנד וסגנו פראנק קאש.

ההודעה נמסרה, כי רק ב־24 באוקטובר נודע לממשלת בון, כשאניות ישראליות טעונות נשק הפליגו מאחד הנמלים. לפי ידיעות בעתונות מדובר באניות „גוקיס" ו„גלילה". אנית לוביה „פלמה" עדיין עוגנת בברמרהאפן. אניות אלה טענו, בין היתר, טנקים ותותחים.

„הממשלה החליטה בתוקף שלא להרשות להמשך במתן הציוד", הסביר דובר משרד החוץ. „בשטחנו לשמור על הניטראליות שלנו".

עשרות אניות נשק למצרים ולסוריה

ברה״מ הגדילה היקף הרכבת הימית

וואשינגטון (ת. פ.). — אף על פי שהרכבת האווירית הסובייטית למצרים ולסוריה נחלשה מיום הפסקת האש, נמשך הגידול בהיקף הרכבת הימית — אומרים פקידים אמריקאיים שהוסיפו, כי במשקה של דבר מנוצל היקף המשלוחים הסובייטיים.

הפקידים הוסיפו, כי הרכבת האווירית לישראל נמשכת בקצב של 30 טיסות ליום. הדובר הפנטאגון גדי פרידהיים אמר, כי במשך 10 ימים העבירה ארה״ב לישראל 9000 טונות של ציוד צבאי. לדבריו העבירה הרכבת האווירית הסובייטית במשך 13 ימים יותר מ־13,000 טונות ציוד ב־800 טיסות.

פקידים אמריקאיים אחרים אמרו, כי מסתמן שהעבירה לערבים בדרך הים כמויות ציוד גדולות פי ארבעה או חמישה מאלה שהועברו בדרך האוויר. לדעת פקידים אלה, החליטה ברה״מ להתרכז יותר בהרכבת ציוד — ושאת מהטכנה. הפקידים ציינו, כי עשרות אניות עוסקות בביצוע זה של הובלת ציוד מנמלי הים השחור למצרים וסוריה.

הפקידים האמריקאיים העירו, כי ארה״ב הטעינה נשק על כמה הרכיב אניות בתוך הצי שלה, אך לרכבת הימית לישראל לא תהיה השפעה מיידית בגלל המרחק הגדול.

שווייץ אינה מתירה אימון טייסים מלוב

ברן (עסט״א). — שוויץ אסרה על חברה שוויצרית לייצוד בשוקים לאמן טייסים לובים, אף־על־פי שהאימונים אינם מתקיימים בתחומי שוויץ, אלא בצרפת.

האיסור מגיע לחברת „הליסוויס". החברה מאמנה את הטייסים באמצעות בית־ספר לטיס בקרבת פאריס. הממשלה אמרה עליה להפסיק בכך, בגלל „הוצאות הלוויית שמדבר צלול לגרור אחריו ביחס לנויטרליות של שוויץ".

באוגוסט שעבר אסרה הממשלה על „הליסוויס" לאמן את הטייסים בשוויץ, ובעקבות זאת החליטה החברה להעביר את האימונים לצרפת. עתה החליטה הממשלה להרחיב את האיסור גם על אימונים בטריטוריה זרה.

החוזה עם לוב היה בכך יותר מארבעה מיליון פרנקים שוויצריים.

החלטה מס׳ 340

זה נוסח החלטת מועצת הבטחון שנתקבלה אמש:

מועצת הבטחון,

בהזכירה את החלטותיה מספר 338 מ־22 באוקטובר 1973 ו־339 מ־23 באוקטובר 1973,

רשמה לפניה בצער הפרות הנשנות של החלטות 338 ו־339 בעניין הפסקת האש,

רשמה לפניה בצער הפגיעה החמורה ונשנות של החלטות אשר גרמו [illegible]

1. דורשת, שתקויים לאלתר הפסקת אש מליאה והצדדים יסוגו לעמדות שתפסו בשעה שנקבעה להפסקת האש הראשונה.
2. מבקשת ממזכיר או״ם לנקוט צעד מיידי להגדלת מספר משקיפי או״ם בשני הצדדים.
3. מחליטה להקים מיד כוח חירום של או״ם, בהתאם לסמכות הנדרשה ממזכיר או״ם לדווח תוך 24 שעות על הצעדים שננקטו בעניין זה.
4. דורשת ממזכיר או״ם לדווח למועצה באורח דחוף ושוטף על הגשמת החלטה זו וכן על הגשמת החלטות 338 ו־339.
5. דורשת מכל המדינות החברות לסייע במלוא יכולתן להגשמת החלטה זו וכן להגשמת ההחלטות מספר 338 ו־339.

קיסינג׳ר: אין עימות

(המשך מעמוד 1)

שר־החוץ האמריקאי ציין, כי הוא רואה „עידוד" בהסיכויים „הטובים" להבנת שלום קבע אחרי 25 שנים של מלחמה במזרח התיכון. הוא קרא לסובייטים לפעול במשותף לבניית שלום. השלול לגמנה בה־ ביבת בין המעצמות הגדולות.

עם זה אמר, כי „ארה״ב תתנגד ותמנע סיוע, והיא גם מוכנה להפסק צבת בסוים, לכה בסתומי בכגם או״ם אשר מתפקידו יהיה ליזום לארים".

לא כמו משבר קובה

הוא הזכיר כי במצב זה הוא ביין, כי יש „גבולות שאין לעבור אותם", הבהיר קיסינג׳ר: „אנו מבינים שהיו אלה במצב הנוכחי".

אך הוא הוסיף: „אין אנו רואים עצמנו כרויים בעימות עם ברה״מ. אין אנו מדברים על מצב המשבר בזמן הטילים", ברמזו לעימות האמריקאי הסובייטי במשבר קובה ב־1962. אך הוא הגדיר את המצב הנוכחי כ„רציני".

הוא הוסיף, כי ניקסון הורה על מצב כוננות רק לאחר שקיבל [illegible] ציות והתנהגות נציגים סובייטיים בברה״מ עם נציגים אמריקאיים.

„עד כה טרם קיבלה ברה״מ החלטה כלשהי שאין מכנה חזרה, ואנו מקווים שלא תקבל החלטה כזאת", הוסיף. הוא גם הכריז: „ארה״ב ועמדותיה הלגיטימיות במזרח התיכון אינן נתונות בסכנה כלשהי".

„העקרונות של האחריות המיוחדת של המעצמות הגרעיניות הגדולות להבטיח איזון בין האינטרסים המקומיים שלהן לבין השיקולים הגלובאליים ותוכניותיה ההומניות, נשארים בעינם".

„ובפרספקטיבה זו, אף אחת מהתביעות הכרוכות בשמירת הפסקת האש, אינה מצדיקה פעולה חד־צדדית".

מגעים לכינון שלום

קיסינג׳ר הדגיש פעמים חוזרות ונשנות את התלות ההדדית של ארה״ב וכלא תפקיד חשוב בכינון השלום במזרח־התיכון, באמצעות פעולה דיפלומטית. בהקשר זה גילה כי החל לדון עם השגריר הסובייטי אנטולי דוברינין, על הבקום המשתתפים האפשריים המוליכים של שיחות השלום העתידיות בין ישראל לבין שכנותיה הערביות.

הוא אמר: „בעמדת משקיפים, עם רצון טוב בצד כולם ובהשתתפות הפעילה של ארה״ב וברה״מ, אפשר יהיה להתגבר על הבעיות".

בהשיבו על שאלות רבות אודות מצב הכוננות של צבא ארה״ב, הסביר שר החוץ כי לממשלת ארה״ב נמסרו ידיעות „על הכרזת מצב כוננות ביחידות סובייטיות מסוימות". היא גם הופתעה מההתנהגות של נציגים סובייטיים בעשוי. הוא הדגיש כי הצעדים הצבאיים האמריקאיים ננקטו „מתוך זהירות", וכי לא יימשכו אף דקה אחת יותר מן הדרוש.

הוא דחה את הרמזים של עתונאים, לפיהם ננקטו צעדים דרמטיים אלה כדי להסיח את הדעת מהמצב הפנימי שנוצר בארה״ב עקב ההתפתחויות בפרשת ווטרגייט. הוא אמר, כי הוא „בטוח לחלוטין", שההיסטוריה תוכיח, כי לניקסון „לא היתה ברירה אחרת כמנהיג אחראי", מאשר להורות על כוננות צבאית.

בו בזמן לא זהה קיסינג׳ר את האפשרות, שברה״מ תנסה לנצל את הקשיים הפנימיים של ניקסון.

קיסינג׳ר אמר בסיכום, כי הוא לא יעלה השערות לגבי „מה שהנשיא עשוי לעשות בנסיבות שאנו מקווים כי לא תוצרנה".

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו״ל — „דבר" בע״מ
בית־הדפוס „דבר" בע״מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון: 286141
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח׳ הלל 16, טלפונים: 231251־3
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־2־3

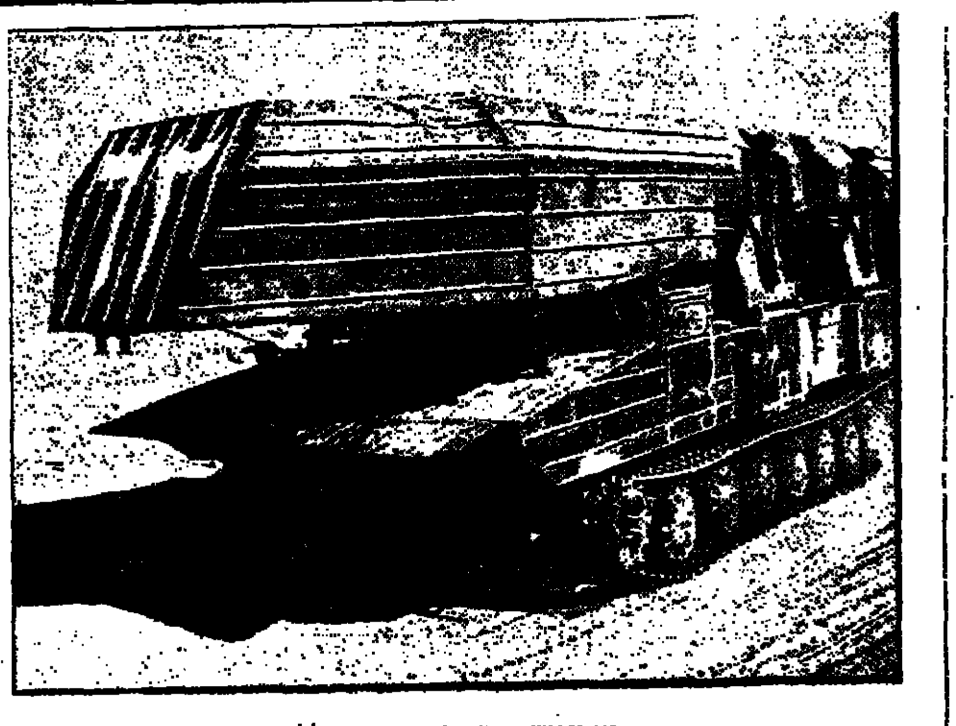

טנק־גישור מצרי שנתפס שלל

ניקסון מוכן לוותר על מעמד מועדף לברה״מ

וואשינגטון (ע״ר). — הממשל האמריקאי הודיע על נכונותו להעניק לברה״מ מעמד של מדינה מועדפת בתחום המסחרי, אם התנגדות הקונגרס תעמיד בסכנה רצינית את אישורו של חוק כולל לעניני סחר, אשר הוגש ע״י הנשיא ניקסון — אמרו אמש מקורות של הבית הלבן.

התנגדות הקונגרס להענקת מעמד של מדינה מועדפת לברה״מ התחזקה עקב המלחמה במזרח התיכון.

חברי הקונגרס סבורים, כי הרגיעה האנטי־סובייטית נגבהה קצה לאחר שברה״מ סיפקה נשק וציוד מלחמתי למצרים ולסוריה בעוד שארה״ב סיפקה נשק לישראל.

חברי הקונגרס גם התנגדו להענקת זכויות סחר מיוחדות לברה״מ, עד אשר ברה״מ תצמצם את ההגבלות על עליית יהודים סובייטיים.

ניקסון מעוניין באישור מהיר של החוק הכולל לעניני סחר, כדי שיינתנו לו סמכויות נרחבות להציב חומות־מכס נגד יבוא ממדינות, המטילות הגבלות על מוצרים אמריקאיים.

מומחים מיוגוסלביה יוצאים לבדוק ניקוי התעלה

בלגראד, (עי״ן). — נציגי חברת „פרודוספאט" מספלים יצאו כתור לקאהיר, כדי לבדוק את הבעיות המעשיות בקשר לניקוי תעלת סואץ.

מצרים התקשרה עם חברה זו, לפני הפסקת האש, כדי לבדוק את האפשרויות לניקוי התעלה, בשיתוף פעולה עם חברה מהאמבורג.

ישיבת ועדת חו״ב

ועדת חוץ ובטחון קיימה אמש ישיבה בהשתתפות ראש הממשלה. בישיבה נדונו ההתפתחויות האחרונות במועצת הבטחון וביחסים שבין ארה״ב לברה״מ בקשר למזרח התיכון.

ג. מאיר: עוד אין מו״מ

(המשך מעמ׳ 1)

להודיע את המתקפה על ישראל. שר הבטחון הדגיש בדבריו, כי אילו היינו יוצאים למלחמת־מנע היינו עלולים לאבד את המשמעות העיקרית הנשמעת ביחסינו עם ארה״ב.

ראש הממשלה, אשר הערכה את המצב שבו נמצאת ישראל [illegible] תום המערכה הצבאית ועם כניסת הפסקת האש לתוקפה, הדגישה כי מול הסכנה הגדולה שלפניה ניצבה ישראל במערכה זו [illegible]. „עד כמה אנחנו עסוקים מול גדולים ועד כמה אנחנו בעסים מול רבים" היא הוסיפה, כי עתה מתחילה המערכה המדינית. כאשר [illegible] של ישראל שמודת מצבה ידידה בארה״ב. לדבריה, לממשלת ישראל היה האומץ להכיר בעובדה, שבכל העולם יש לנו ידיד אחד. „ואין מילים מספיקות כדי להאר את הערכתנו לידיד הגדול הזה". ראש הממשלה ציינה, כי אילו היינו הולכים, חלילה, ב־1970 על פי תבונתם של אנשי גח״ל „איננו יודעת איך היינו עומדים במערכה הזאת".

ראש הממשלה אמרה, כי בראשית המלחמה הועברה הצעה אמריקאית לסובייטים להשכין הפסקת־אש, כאשר כל צד מהלוחמים חוזר אל הקו הקודם, אך הצעה זו לא נתקבלה. ראש הממשלה אמרה: „כאשר אנו היינו נתונים במצב קשה וחמור הסובייטים לא ראו כל צורך בהפסקת־אש. אבל ברגע שנהפך המצב על פיו, ואנו התקדמנו, הם הזדרזו לומר שכך אסור לנו להמשיך".

הגבול היחיד — גבול החיים של המדינה

ראש הממשלה הזכירה בסקירתה אתמול לילה שבו נתקיימה התייעצות אצל ראש הממשלה דאז דוד בן־גוריון, בעיצומו של מבצע־קדש, ב־1956, כאשר נתקבל במכתב האיום של ראש ממשלת ברה״מ דאז ניקולאי בולגנין. „האיומים הפעם לא היו פחותים, ואולי איומים יותר מבמדיים", ציינה ראש הממשלה בהדגישה כי הפעם עומדת לצידנו ממשלת ארה״ב. „כיום ישנו רק גבול אחד והוא גבול החיים של המדינה". [illegible] אמרה גולדה מאיר.

בהתייחסה להערכה המדינית הצפויה בעקבות הפסקת האש אמרה גולדה מאיר, כי היא אינה בדעה שאנו עומדים כבר מחר לפני משא ומתן לשלום, וכוודאי שאין הדבר כך כל עוד לא התייצב קו הפסקת־האש. „סוהא" נשמר כך זמן ממושך, השוב יהיה לא קשה, ותפילתי היא, שלא נצטרך מחר לקרב".

בדי מבת שאיתר אותנו על כה", אמרה.

ראש הממשלה חזרה והצדיקה את החלטת הממשלה להיענות לפניית ארה״ב לקבל את הפסקת האש, אשר היתה חיונית, שכן „במצב זה יכולנו לעמוד בלילה הזה וביום הזה ולצאת בשלום, גם אם נמנע לבו עוד באבקים".

הממשלה התחושה המציאותית של הרגשת הציבור

גולדה מאיר שיבחה מאד את ההירתמות המיידית של העם היהודי לעזרה של מדינת ישראל ואת פעלו הרב של שר האוצר פנחס ספיר לגיוס התמיכה החמרית של הקהילות היהודיות בעולם לצורך המדינה.

בסיום דבריה הדגישה ראש הממשלה, כי לממשלה יש תחושה מציאותית לגבי רחשי לבו של הציבור. היא יודעת, כי בשאלות שאלות בציבור, ובכפי שזה יהיה כך, אך אין לעסוק בכך בשעת המלחמה. „הממשלה הזאת מעודה לא התעלמה אפילו מאיזה חלום רחוק שהוא לגבי סיכוי לשלום", חזרה ראש הממשלה והדגישה.

הכרעה המבצעית עליונות

שר הבטחון משה דיין ציין, כי אמנם לא הגענו להכרעות צבאיות כאלו שהושגו בשנים 1956 ו־1967 ולא הושגה הפעם הסמכה צבאית טוטאלית של הצבאות הערביים, אך הושגה הכרעה המבצעית לנו עליונות טקטית ואסטרטגית ביבשה ובאוויר, כך שכיום אין לערבים כל סיכוי לחדש את המתקפה ולסכן אותנו. הוא אמר, כי המלחמה אמנם לא תמה עדיין, אך לפי הערכתו המערכות, גם בצפון וגם בדרום, הוכרעו בצורה כזו, שהיערכות מחודשת של האויב בזירות אלו תעמיד אותו במצב חסר סיכוי. הוא הוסיף, כי לחימת הערבים הפעם התאפיינה בכך שהם נסוגו, אבל לא ברחו.

שר הבטחון הדגיש בדבריו את נכונות ההחלטות של הממשלה, הן לגבי אי־היציאה למלחמת־מנע והן לגבי קבלת הפסקת האש. לגבי הראשונה אמר: „אילו היינו יוצאים למלחמת־מנע היינו מאבדים את המשמעות העיקרית ביחסים שלנו עם ארה״ב". לגבי ההחלטה השניה אמר: „לסרב להפסקת אש, במידה שפירושה הדבר קרע עם האמריקאים, היה זה לקחת סימן כעבר לכותר". לדברי שר הבטחון, יש למדינת ישראל יתרונות גדולים כתוצאה מהמגע עם האמריקאים. [illegible]

אבן שולל כל אלטרנטיבה להחלטה שנתקבלה

שר החוץ אבא אבן, שהשתתף גם הוא בדיון בפורום זה, אמר, כי רק ארה״ב מסוגלת להבטיח את התפקיד של איזון ההשפעה השלילית של ברה״מ. הוא הביע את הדעה, כי ביצועה של הפסקת־האש עלול להיות קשה, אך הוא מקווה, כי לא יעברו שנים ארוכות של קפאון מדיני וכי המצרים יגיעו למסקנה כי הדרך הטובה ביותר היא הדרך של משא־ומתן. שר החוץ הציג כמה יתרונות חיוביים הגלומים בהפסקת האש והוא שולל כל אלטרנטיבה למה שהחליטה הממשלה בקבלת את הפסקת־האש.

ח״כ י. חזן עמד על הצורך והחשיבות שבקיום האחדות והשלמות של המערך על כל אנשיו וכל חלקיו, ללא התכוננות וללא ויכוחים, עד גמר המערכה, וכי „מעודי לא הייתי כה מאושר מקיום המערך כמו בימי המלחמה הזאת", אמר.

את הדיון המשותף פתח מזכ״ל מפלגת העבודה, ח״כ אהרון ידלין, אשר מתח ביקורת קשה על התבטאויותיו של שר המשפטים י. ש. שפירא שלשום כנגד שר הבטחון וראש הממשלה. (על כך ראה ידיעה נפרדת).

הסגר בעדן

(המשך מעמוד 1)

בלתי־רשמיות יהיה אתמול שתי יחידות לפני הרשמה בים סוף.

האניה דיווחה אתמול על התקלית בשלד „ס. אי. סי." שנקלט בשדרי הכרת „לרהמי".

רב החובל באוואק אמר בהגיעו לג׳יבוטי, כי האניה שפתחה באש לעבר אניתו דומה לכוהנתת בריטית במלחמת העולם השניה. אולם הדגל שלה היה כתום מכדי שאפשר יהיה לזהותו.

הוא מסר, כי לאחר שתי היריות הצהה אנית המלחמה את מסלול אניתו, כפי הנראה כדי לקרוא את השם ובגל הוריכום כל „לה סאל", ולאחר מכן הניפה את הדגל הבין־לאומי שפירושו — „מאחלים לך נסיעה צלחה".

בינתיים נודע, כי המשחתת האמריקאית „צ׳ארלס אפ. אדמס", שביקרה בנמל ג׳יבוטי ביקור נימוסין, הפליגה באורח בלתי צפוי ונרמז כי היא מלווה אניה אמריקאית אחרת לדרך ים סוף.

ישראל תפסה שטחים במצרים בין הפסקות־האש

סיפר „אסושיאייטד פרס" מפי אבב בתל־אביב בשם דובר צבא־ישראלי, כי בין שתי הפסקות האש תפס צה״ל שטחים נוספים באדמת מצרים והשלים את כיתור הסוללות המצריים.

הדובר אמר, כי הפסקת האש הראשונה הופרה כאשר כוחות מצריים מהגדה המזרחית ניסו לפרוץ להם דרך נגד כוח ישראלי על כביש סואץ—קאהיר. כדי לבלום מתקפה זו, נע הכוח הישראלי דרומה, עד לראס־עדביה, כאשר נכנסה לתוקף הפסקת האש השניה הושלם המסגר ויחידות צה״ל נמצאו במרחק כ־73 ק״מ מקאהיר.

קודם לכן, אמר אל״מ נחמן קרני לכתבים, כי לא היו קווים ברורים בעת הפסקת האש הראשונה ולכן הכיתור שולל הוא „בופסט". הדובר הישראלי אמר כי צה״ל „שיפר את עמדותיו בהספרים יותר מאשר בקילומטרים" בין שתי הפסקות האש. הכוח המצרי שבין קאהיר והחזית נמצא, לדבריו, בערך הנגתי ואין הוא מהווה סכנה לכוחותינו שממערב לתעלה.

לונס מפקפק בכנות הסובייטים

אנקרה, (עי״ר). — מזכיר נאט״ו יוזף לונס מהולנד אמר, כי התפקיד שמלאת ברה״מ במזרח התיכון מעורר ספיקות רבים בקשר לכנות עניינה במדיניות של הפגת המתיחות.

בנאום שהשמיע במליאת האסיפה הצפון אטלנטית תיאר לונס את אספקת הנשק הסובייטי למדינות ערב „כאספקת דלק להבות המלחמה".

הפעולה הסובייטית בקשר עם הסכסוך הערבי־ישראלי מעוררת שאלה, [illegible] ב־1968 [illegible]

רומניה מציעה איזור נייטרלי

בוקארשט, (ת. פ.). — ממשלת רומניה הציעה לכונן איזור נייטרלי ברוחב של לפחות חמשה ק״מ בין צבאות ישראל והערבים תחת פיקוח של משקיפי או״ם.

בהודעה הרומנית נאמר, כי מה־ כוח ידובב על־ידי נסיגה של צה״ל בלבד מעמדותיו הנוכחיות.

בהודעה הרומנית נאמר, כי מה־ לך כוח יוכל לסמך בבוא לביצוע ההחלטה 242.

בריטניה מבקשת הבהרות

לונדון (א.ס.). — בריטניה ביקשה אמש הבהרות מסוריה לגבי כוונותיה לשלוח כוחות לכפיית הפסקת האש במזרח־התיכון. על צעד זה מסר שר החוץ סר אלק דאגלס־יום, שקרא להחיש את התהליך המו״מ בין הצדדים לסכסוך.

יום קרא לשיגור מספר גדול של משקיפי או״ם נוספים לגזרות הגיעות בחזית ואמר, כי ניתן לעשות זאת תוך שעות ספורות. יום אמר, כי אין שום הוכחה שברה״מ מעוניינת בשיגור כוחות למזרח התיכון, אך ציין, כי השגריר הבריטי במוסקוה סר ג׳ון קילינק כבר ביקש הסברים בעניין זה.

יום הוד הציע השתתפות בריטניה בכוח חירום של או״ם (הצעה דומות השמיעו, כידוע, גם מדינות סקאנדינאוויות, הולנד, הודו ועוד).

ברז׳נייב ביטל את נאומו

מוסקבה, (א. פ.). — מנהיג ברה״מ לאוניד ברז׳נייב ביטל את הנאום, שאמור היה לשאת אתמול בפתיחת „הקונגרס העולמי של כוחות השלום" במוסקוה.

לא נמסרה סיבת הביטול, אך בחוגים דיפלומטיים שברז׳נייב לא רצה לדבר בשלב זה על המשבר במזרח התיכון.

במקום ברז׳נייב נאם [illegible] יחד עם יתר אנשי הקרמלין, עשרה יהודים נעצרו על־ידי המשטרה אחרי שהוזהרו, [illegible] הפגנה במהלך הישיבה.

שבויים מצריים בבתי״ח ממשלתיים

מאת שמעון פרס, סופר „דבר"

עשרות פצועים שבויי מלחמה מצריים אשר הועברו בדרך האוויר אל מרכז הארץ מאושפזים עתה בשני בתי״ח ממשלתיים באיזור הגדנה.

אמבולנסים של [illegible] העבירו את הפצועים משדה התעופה אל בתי״ח שם נתקבלו הפצועים ע״י הרופאים והאחיות. בתי חולים אלה פינו עם פרוץ המלחמה את החולים האזרחיים כדי לקלוט נפגעי מלחמה.

הערבים לא ירפו ממלחמת הנפט

יפאן תצטרך לנקוט „מדיניות ברורה"

ביירות (ת. פ. וא. ד.). — גם אם תתייצב הפסקת האש לא תופסק מלחמת הנפט הערבית נגד ארה״ב — אמרו אמש מקורות מהימנים.

אחד מראשי ארגון המדינות הערביות המייצאות נפט בכתור שאחר אמר, כי אם ימשכו ההגבלות היצוא המוחלטות במהלך שלושה חדשים תהיה התוצאה „בהלה ופחד בדחבי העולם".

סעודיה כבר הבהירה, כי לא תסיר את ההגבלות עד אשר ייסוגו כוחות ישראל מכל השטחים הכבושים, לרבות ירושלים, ויוחזרו הזכויות החוקיות של העם הפלסטינאי.

סגן שר הנפט של כוויית מחמוד בדעאני אמר, כי המטרה היא שקיצוץ התפוקה בשיעור 10 אחוזים יאפשר אספקה מספקת לאירופה בבלי להניח לה להעביר נפט לארה״ב. הוא אמר, כי ארצו תשקול אם להסיר את ההגבלות, רק בעקבות הסכם של הפסקת האש.

בתוך כך אמר סנאטור ג׳קסון, יו״ר ועדת הפנים של הסנאט האמריקאי, כי הנשיא ניקסון יגיש עד השבוע את הצעת החוק המעניק לו סמכויות חרום להתמודד עם בעיית הקצבת יבוא הנפט ממדינות ערב. ג׳קסון אמר, כי ארה״ב איבדה כ־1.6 מיליון חביות נפט ליום מתוך צריכה כוללת של כ־17 מיליון חביות. „יש לנו אפשרים להתגבר על המחסור", אמר.

ממשלת קנדה נמסר ביניים, כי בגפט הבהרות ממשרדיה בעקבות סירובה של זו לאשר הפלגת מכלית נפט ויאוק במונטריאול. שר האנרגיה דונאלד מקדונאלד אמר, כי בצעד זה עשוי להיות „רצוני" אם יתברר, כי הוא נעשה במדינות ערבית הרעה. אולם שר החוץ מיצ׳ל שארפ הביע את התקווה, כי המדובר ב„תקלה ביורוקראטית" גרידא. קנדה מייבאת ביום כ־200,000 חביות נפט ליום ממדינות ערב.

יפאן מתהבבת

בטוקיו אמר אמש פקיד בכיר במשרד החוץ היפאני, כי תלותה של ארצו בנפט ערבי עלולה לדחוף אותה לנקוט עמדה חד משמעית לצד הערבים. הוא אמר, כי אין בטוקיו מחשבה לנתק את היחסים הדיפלומאטיים עם ישראל, אבל יפאן תבהיר את התנגדותה לסיפוח שטחים בכוח. הוא הסביר, כי המחסור בנפט חייב ערכות דיון מקיף במדיניות [illegible] של טוקיו. עד כה הסבירה יפאן כמות קטנה של נפט בגלל קיצוץ התפוקה במדינות ערב.

ביקורת קשה על שפירא

(המשך מעמוד 1)

לשאלה בנושא זה באומרה: „לפני ימים מספר פנה אלי שר הבטחון משה דיין ואמר, כי הוא רוצה להדגיש את הבחן באליו, כי אם ראש הממשלה אין אמון בלא בו בתפקידו כשר הבטחון, הוא יגיש מיד את התפטרותו. אמרתי למשה דיין, כי אני נותנת באמונו המלא בתפקידו כשר הבטחון. והוספתי כי שאלות, הבהרות ולקחים בקשר לתחילת המלחמה, אם בעניני המלחמה — נברר יחד בממשלה בזמן המתאים — לא עכשיו".

מזכ״ל מפלגת העבודה, ח״כ אהרון ידלין, בפתחו אמש את הדיון המשותף של לשכת מפלגת העבודה, חברי המערך בכנסת והמזכירות המצומצמת של מפ״ם, מתח ביקורת חריפה על התבטאויותיו של שר המשפטים. הוא בסר, כי חברים רבים פנו אליו אתמול בתביעה נמרצת ותקיפה לקיים דיון בעקבות דבריו של י. ש. שפירא. מזכ״ל מפלגת העבודה הוסיף: „באי בנהגן הכנסת אתמול (שלשום), היו צדים לי־ הוגו שאין להבין — כיצד שר בישראל נדבר סרה בעיצומה". אני רואה זאת בחומרה ואין למצלה ממנה, בעוד שאנו זורקים [illegible] ידלין הוסיף, כי לא ניתן היה אבל לקיים את הבירור בו בבקים, [illegible] של שר המשפטים, הצביע המפקד רב על ההרעה של ראש הממשלה באומול, כי יש לה אמון מלא בשר הבטחון".

סוגיה זו ואמרה, כי „אין גבורה בהקדמת מלחמת היהודים, עדיין עלינו להיאחז בפמפורציים כדי לשמור על האחד בינינו. היא הוסיפה, כי חברי הממשלה יחד, כקולקטיב, העומד במבחן הקשה הזה, נושאים באחריות עליונה כיצד להתנהג. „היו הרבה בכוח של אימים, איני מכירה איש כי אתנו שהלך בקלות להכרעות קשות, האם היו חילופי דברים, הם נעשו ביחד; העצבות היתה משותפת, השכמה היתה משותפת, ונוכחה לי, כי מעולם לא היתה הרגשה כה חריפה, כמו הפעם, של עם שהוא כולו יחד כצורב באותו ענין".

גם שר החוץ אבא אבן התייחס לסוגיה זו בדבריו אמש, באומרו כי „מלחמות היהודים נבטות בעיתון ובתוך מפלגה". ח״כ י. חזן שלל את הויכוח שהתעורר בעקבות התבטאויותיו של שר המשפטים ואמר אבל, כי „אנחנו מוכרחים בכל מחיר לקיים אחדות ולבלות המחנה הזה, ללא חצבנות וללא ויכוחים; יש לענות על שאלות, אך לא לחפש אשמים ונקודות". הוא הוסיף, כי הוא מזעזע מהויכוח שפרץ ואמר, כי „יש לדורים ויכוחים יותר צעירים, יותר מהוגים יותר זהירים".

שר הבטחון משה דיין נמנע מלהתייחס לפרשה זו בהופעתו אמש בפני הפורום המשותף של לשכת מפלגת העבודה, חברי סיעת המערך בכנסת והמזכירות המצומצמת של מפ״ם.

בכנס כל מזכירי סניפי מפלגת העבודה שנערך אתמול בת״א אמר מזכיר המפלגה א. ידלין, כי „רצוי בכל עת לעסוק בחשבון נפש, אך באותה מידה הבירור. ובעיקר בשעת הירום, להיבגע מהבנות פנימיים". הוא הגדיר את דבריו של השר י. ש. שפירא, כפי שהזהר בעתונות, כדבר הגרוע ביותר. במהלך הויכוח בתוך כמה כמשתתפים ביקורת קשה על דבריו של שר המשפטים. ידלין אמר, כי אין למדינה הנהגה מובנת יותר ואחראית יותר מזו של מפלגת העבודה. סגן מזכ״ל מפלגת העבודה א. גיבלבר אמר, כי בגין מבנה להחזיר אי־אמון בהנהגת המדינה ובצה״ל, בשעה שהאויב מצפה לכך. „האם נחליף את גולדה, דיין ואלון בבגין, דרון ורויבולסקי?" שאל. הוא קרא להתלכדות ולא להתגררות אחרי שמועות.

שפירא מכחיש שאיים בהתפטרות

שר המשפטים י. ש. שפירא הכחיש אתמול, כי איים בהתפטרות, אך כפי שנמסר נמנע מלהוסיף או לגרוע על דבריו. כאמור בהנהלת סיעת המערך בכנסת ובמליאתה. עם זאת, מתחזקת בחוגים שונים במפלגת העבודה הדעה, כי התפטרותו של השר שפירא עשויה לבוא בעתיד הקרוב לאור מה שאמר ולאור התגובות החריפות שהושמעו כנגדו בימים האחרונים.

„לבקש סליחה מאשכול"

מאת סופר „דבר" בכנסת

שר המשפטים י. ש. שפירא הזהיר והפגיע גם את חברי סיעת המערך בהנהלתה, וגם רבים מבאי מזנון הכנסת בדברים החריפים בבטון עליהם. בהנהלת הסיעה הוא דיבר על הצורך בבירור מ. דיין בכל אחריותו למחדלים במחנאים.

כנגד הדברים שביקש להפסיק את הפורץ השר שפירא ואמר, כי עליו לעלות על קברו של ל. אשכול הגבות ולבקש ממנו סליחה על כי הדיחו אותו מכהונת שר הבטחון. הוא אמר כי ימים אחדים לפני המלחמה עסק דיין בעניני הנהלה של ההעפלה האווירית, ולממשלה נודעו הדברים רק בזכות הביקורים בצהריים. במזנון הכנסת אמר י. ש. שפירא גם כן דברים חריפים נגד שר הבטחון, ואילו במליאת הסיעה דיבר בצורה מתונה יותר. אולם חברים רבים בסיעה, שכבר נודעו להם הדברים, קמו ודיברו בתקיף נגד השר ותבעו להדהח את החזרות ולמחז על ההכרה באחדות המערך בתקופה זאת. בין המדברים ברוח זו היו צ. ברעה, י. קרגמן, ח. צדוק, צ. ברנוני וא. דולברברג.

ל״ע: לדחות החשבונות המפלגתיים והאישיים

חבר כנסת קול, יו״ר המפלגה הליברלית העצמאית (ל״ע) קרא אמש למפלגות ולמנהיגיהן לדחות כל התחשבונות המפלגתיים והאישיים עד לאחר שהתהליך המתיחות הבין־לאומית והמתיחות בחזית ישראל.

יו״ר ל״ע הוגיע, כי ישנן שאלות המתעוררות בעקבות מלחמת יום הכיפורים. אולם את בירורן יש לדחות באופן מעין על סבך ביתוח הנעבדות בעיתוי הולם לכך. עתה עדיין ישראל במערכה בטחונית־מדינית וכל המפלגות ובהוציאתן בצורות והתלכד לשם הגבעת התמלוה של ישראל במאבק זה נגד אויביה — אמר קול.

הסובייטים עצרו את סלפאק

מוסקוה (ת. פ.). — המשטרה הסובייטית עצרה אתמול את פעיל העלייה הציוני ויקטור פולסק (סלפאק), אשר ביקש להגיש עצומה לבית הדין העליון של ברה״מ.

סלפאק, מהנדס אלקטרוניקה, נלקח על־ידי השוטרים שעה שירד מן האוטובוס ליד בניין בית המשפט. הוא נשא עצומה לשעו פילה ולבוננט, הנשפטה ב־1970 לעבוד עשת באסר, [illegible] ולדברי מקורות יהודיים היא [illegible]

נדחתה שוב מסיבת העתונאים עם ניקסון

וואשינגטון (ע״ר). — הנשיא ניקסון ביטל מסיבת עתונאים בעניין ההמחים, שנועדה להיערך אמש, בשל המצב במזרח התיכון. ייתכן, שמסיבת העתונאים תיערך היום.

שר המשפטים האמריקאי בפועל רוברט בורק

זו פעם שניה תוך ימים שניקסון ביטל את הופעתו.

ניגריה — המדינה ה־17 שניתקה יחסים עם ישראל

לאגוס, (עי״ר). — גם ניגריה ניתקה אתמול את יחסיה הדיפלומאטיים עם ישראל — נמסר רשמית.

17 מדינות אפריקאיות ניתקו את יחסיהן עם ישראל בשבועות האחרונים.

האופוזיציה במאלאגאש תובעת לחדש היחסים

טאנאנריב, (עי״ר). — מפלגת האופוזיציה, „האיחוד הסוציאליסטי", ברפובליקה המאלאגאשית קראה לממשלה לחדש את היחסים הדיפלומאטיים עם ישראל בהקדם האפשרי.

הרפובליקה המאלאגאשית ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל לפני ארבעה ימים.

„מדגסקר היא מדינה בלתי מזדהת ועליה לקיים יחסים טובים עם כל המדינות, כולל ישראל", נאמר בהצהרה שפורסמה על־ידי הלשכה המדינית של המפלגה.

המזכיר הכללי של מפלגת האופוזיציה, אנדריי ראסאנסה, קיים יחסים קרובים עם ישראל, כאשר כיהן כשר־הפנים בממשלה המאלאגאשית הקודמת. הוא אחראי להבאת מדריכים צבאיים ישראלים, ששימשו ל„כוחות הבטחון הרפובליקאיים", אשר עזבו בעקבות ההתקוממות של מאי 1972, אשר הביאה לנפילת משטרו של הנשיא פיליבר ציראנו.

הכנסת אישרה דחיית הבחירות ל־31 בדצמבר

מאת סופר „דבר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול סופית את דחיית מועד הבחירות לכנסת השמינית מיום ג׳ הבא, 30 באוקטובר — ליום ב׳ 31 בדצמבר.

עוד קבעה הכנסת כי תוספת כהונתה של הכנסת השביעית תימשך עד לכינוסה של הכנסת השמינית. במקביל נקבע, כי הבחירות לרשויות המקומיות יידחו גם הן עד ל־31 בדצמבר.

נתקבל אתמול בכנסת בכל שלוש הקריאות. נדחו הסתייגויות של חברי כנסת מסיעות שונות שביקשו להקדים או לאחר את מועד הבחירות. כן נדחו הסתייגויות שביקשו להוסיף עוד בעלי זכות בחירה, מבין אלה שיגיעו עד ליום הבחירות לגיל 18.

החוק שנתקבל אתמול בכנסת קובע, כי כל הפעולות שנעשו עד כה בעניין הבחירות שבוטלו בחוק זה, כולל רשימות המועמדים ואינו מאפשר הגשת רשימות חדשות.

יבררו התקרית עם וילנר

מאת סופר „דבר" בכנסת

כיציאות הכנסת יוזמת הכנסת יקיימו בירור בתקרית שאירעה השבוע בעת הדיון המדיני, כאשר כמה מחברי גח״ל מנעו בכוח את המשך נאומו של חבר הכנסת מאיר וילנר מרק״ח. על כך מסר אתמול בכנסת יו״ר הכנסת י. ישעיהו.

ח״כ א. לבנבראון מרק״ח הגיש על כך תלונה ליו״ר הכנסת. ואף אמר כי הלפנים פרצו לביתו ושברו דלתות וחלונות. לפי סימנים שהשאירו בבית נראה, כי היו אלה חברי הליגה להגנה יהודית.

תלונה בעניין התקרית נגד וילנר הגיש גם ח״כ א. אבנרי. בשיחות שונות הביעו חברי כנסת מסיעות שונות את מורת־רוחם על התנהגותם של אנשי גח״ל, וציינו כי במקרים כאלה מוטב לקום ולעזוב את האולם.

פרופ׳ אקצין יצא למוסקוה „לוועידת שלום"

פאריס (עסט״א). — פרופ׳ בנימין אקצין — דיקן אוניברסיטת חיפה, יצא אתמול למוסקוה כדי להשתתף שם בוועידת שלום בין־לאומית.

סבורים, שהוא הישראלי הראשון שיבקר בברה״מ מאז פרוץ המלחמה. אקצין ביקר בקונסוליה הסובייטית בפאריס, שם ניתנה לו אשרת כניסה סובייטית, ללא כל קושי.

ישראל הסכימה עקרונית

(המשך מעמוד 1)

כפי שנודע, דנה הממשלה בין היתר גם בנושא זה באשר היא התכנסה לישיבה ביוזמת אתמול בשעה מאוחרת.

„פוקר" — לא „שחמט"

המתיחות הגלויה שהשתררה ביחסים בין ברה״מ לארה״ב, נוכח איומי ההתערבות הסובייטית הישירה והאזהרה האמריקאית התקיפה המלווה במצב כוננות צבאית — חשפו את מצב היחסים האמיתי בין שתי המעצמות ושפכו אור על חלקיות ההבנה ביניהן. בכך ניתנה תשובה מסוימת לשאלה על טיב ההסכם, שהושג בשיחות שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג׳ר במוסקוה. שהרי ברור לעין כל כי הסובייטים מנסים לשחק „פוקר" ולא רק „שחמט" ביחסיהם עם ארה״ב — אמרו אתמול פקידים במשרד החוץ הישראלי.

נראה, כי הסובייטים מגמים לאיים מפעם לפעם בהתערבות ישירה כדי להפחיד את בעלות בריתה המערביות של ארה״ב ולתקוע טריז בתוך נאט״ו. כה גם שבריטניה וצרפת פעלות למעשה כבעלות בריתה של ברה״מ נגד ארה״ב. עתה הצטרפה גם גרמניה המערבית להיות המדינות המגלות נייטראליות עויינת כלפי ארה״ב בהתמודדותה הקשה והמסוכנת עם ברה״מ, לדעת מקורות בירושלים נוטלת התפתחות זאת את שארית אמינותה של ברית נאט״ו, אשר ספק אם תוכל לפעול בסכסוך כלשהו נוכח משבר האמון החריף בין חברותיה הראשיות. יש להניח, כי התנהגות אירופית זאת תשפיע לרעה על נכונות הקונגרס ודעת הקהל האמריקאית להמשיך לשאת בעול הכספי של הגנת אירופה, נכונות שלא היתה גבוהה גם לפני המשבר האחרון שאליו נקלעה ארה״ב, עקב המדיניות הסובייטית הפרובוקטיבית.

בעיית השבויים והמסגר הימי

בחוגים שהקיים ישראל בארה״ב, סביב הצעדים לפיקוח על הפסקת האש, עמד התולה גם את הבעיות שהתחברו ע״י השגריר יוסף תקוע בקשרים עם המסכמות של ישראל להפסקת האש — חילופי השבויים וביטול המסגר הימי בית־סאן. לדעת ישראל לא תוכל הפסקת האש להיות בתוקפה אם לא יימצא פתרון לשתי בעיות חריפות אלה.

קאהיר: ישראל טיבעה מיכלית נפט יוונית

קאהיר, (עי״ר). — ישראל טיבעה אתמול מיכלית נפט יוונית במפרץ סואץ, על אף העובדה שהאניה הניפה דגל יווני — נאמר בהודעה של סוכנות הידיעות המצרית.

ההודעה מציינה, כי המיכלית טובעה דרומית לעדאבייה.

אדם אחד נהרג ושניים נפצעו בהתפוצצות שזעזעה את אניית הנוסעים הטרנס־אטלנטית הצרפתית „פראנס", העוגנת בנמל לה־האבר.

ישוגר כוח חירום לאיזור

(המשך מעמוד 1)

מארצותיהם של בריטניה, צרפת, וסין בכוח החדש.

אולם השגריר הבריטי סר דונלד מייטלנד והשגריר הצרפתי לואי דה־גירינגו, הביעו הסתייגויות לגבי הגבלה זו. השגריר הצרפתי אף דרש הצבעה נפרדת על הסעיף המדבר על אי־הכללת כוחות של חמש חברות־הקבע במועצת הבטחון, וכשנערכה הצבעה — נכשל.

קודם לכן יעיבה המשלחת האמריקאית הצעת תיקון להצעת ההחלטה המקורית, אשר קבעה כי חמש המעצמות הגדולות אינן יכולות להשתתף בכוח החירום. חברות מועצת הבטחון נאלצו להסכים לכך.

מזכיר או״ם נתבקש לדווח תוך 24 שעות על הצעדים שנקט לביצוע ההחלטה.

הנוסח החדש גם קבע שהצדדים „ישובו" — במקום „יסוגו" — לעמדות, שתפסו ב־22 באוקטובר 1973 בשעה 16.50 לפי שעון גריניוויץ׳.

במהלך הדיון טען שגריר ברה״מ יעקב מאליק, כי על „התוקפן" לשלם את הוצאות הכוח החדש. סקאלי הציע, לעומת זאת, סידור אמריקאי להעברת הכוח לאזור.

הכוח שקם לתחייה

יהיה זה כוח החירום השני אשר ישוגר על־ידי או״ם למזרח התיכון. הכוח הראשון הוקם בעקבות ההחלטות העצרת הכללית בנובמבר 1956. אותה שעה הציעו 24 ארצות לשלוח יחידות לכוח החירום, אך רק 10 מהן נתקבלו — ברזיל, קנדה, קולומביה, דנמרק, פינלנד, הודו, אינדונזיה, נורווגיה, שוודיה ויוגוסלאוויה. בפברואר 1957 מנה כוח האו״ם כ־6000 קצינים וחיילים באיזור.

כוח זה פונה על־ידי או תאנט במאי 1967, על פי דרישתו של הנשיא נאצר. מיד לאחר מכן פרצה מלחמת ששת הימים.

ההחלטה שנתקבלה אמש מקימה למעשה להחייה את כוח החירום ששמר במשך 10 שנים על השלום הרופף במזרח התיכון. כוח זה היה מוצב רק במצרים, משום שישראל סירבה להתירו בשטחה.

אלפי חיילים

מובן, כי הכוח החדש, אשר לדעת מומחים צבאיים של או״ם עשוי למנות אלפי חיילים, יהיה תחת פיקוח בלעדי של מועצת הבטחון ובתוך שכזו לא תהיה אפשרות לסלקו אלא על פי הכרעת מועצת הבטחון.

סבורים, כי גרעין הכוח הזה יורכב מכוחות, שהוצבו במזרח במצב הכן לקריאת פעולה מטעם או״ם, וביניהם משטם ארצות סקנדינאביות, קנדה וצ׳כוסלובקיה.

ד״ר קורט ואלדהיים אמר אמש, כי יעשה כמיטב יכולתו להכין תכנית מפורטת, הוא גם אמר, כי יגיש אותן לגבי הוצאות הקמת הכוח.

מצפים, כי הוא יבקש בעיקר כוחות מארצות ניטראליות. אך כי ברה״מ דרשה כי גם ארצות „ברית הוארשה" יהיו מיוצגות ב[illegible]

שקט בחזיתות

(המשך מעמוד 1)

בתשובה לשאלה נבדר, אם ברה״מ לשלוח כוחות צבא לאיזור אמר שר הבטחון, שצה״ל לא [illegible] לוחם ברוסים, אלא במצרים [illegible]

סוריה קיבלה הפסקת האש

ממשלת ישראל קיבלה הודעה מהמזכיר הכללי של או״ם, ד״ר קורט ואלדהיים, באמצעות השגריר יוסף תקוע, המודיעה כי סוריה קיבלה את הפסקת האש, בתנאי החלטת מועצת הבטחון 338 וביקשה הצבת משקיפים בקווים. מזכיר או״ם שאל במכתבו אם עליו להבין, כי ישראל קיבלה את הפסקת האש ואם היא מסכימה להצבת משקיפים [illegible]. שר החוץ הסמיך את שגריר ישראל באו״ם להשיב כך בחיוב.

שלוש עמדות או״ם בחזית סוריה

שלושה צוותי או״ם, שיצאו מדמשק, הגיעו אתמול [illegible] עמדות של כוחותינו ברמת הגולן והתמקמו באזורים הבאים הר חרמון, [illegible] וקוניטרה.

בדיון על דרישת מצרים לשגר כוחות סובייטיים ואמריקאיים

זייאת: אנו מבקשים פעולת הצלה

...מרכז־או״ם, (יופ״ע). — ...שבה מועצת הבטחון שלשום ...שה מצרים שברה״מ וארה״ב ...גין כוחות צבא למזרח התי־ ..., כדי להציל את הפסקת האש ...קורטרה.

...ר החוץ המצרי ד״ר זייאת טען, ...,,הסכנה מתפתחת במהירות" ...אמר, כי המועצה התכנסה כדי ...בהתבוססות הפסקת האש ע־ ...רה ע״י המועצה לפי בקשת ...ה״ב וברה״מ. ,,תוקפנות חדשה ...ה במזרח התיכון ובלחמה חד־ ...כתנהלת", אמר.

...א טען, כי בישבה, שבה הת־ ...המועצה — הדיון החל ב־ ...1 אחר חצות לפי שעון יש־ ... — בהתקפים הכוחות המצריים ...ת המזרחית של תעלת סואץ ...רים מתוצרת ארה״ב, המובאים ...רה לאיזור, וע״י מטוסי ,,פאנ־ ...מתוצרת ארה״ב.

...ד אמר השר המצרי, כי למש־ ...י האו״ם נאסר ע״י מפקדים ...ים ישראלים, כי אין הם ...ים להיכנס לאזורים שונים של ...ית המצרית־ישראלית. ,,הכור־ ...היא שמשקיפים אלה ישבשו כמשקיפים לאזור הבוהה", הוסיף זייאת.

השר המצרי טען, כי מצרים פע־ לה כדי לקיים את החלטת המועצה שאושרה ביום ג׳ בדבר החזרת כל הכוחות לעמדות, שבהן החזיקו כאשר הפסקת האש היתה אמורה להיכנס לתוקפה ב־18.50 (לפי שעון ישראל) ביום ב׳. ,,כל מה שאנו מבקשים הוא פעולת הצלה, כאחר שאנו, על כל פנים לא נוכל להתייחס בקלות ראש לידיעות ש־ הופיעו היום בעתונות, לפיהן יש 15,000 קרבנות, שנידונו למוות ע״י אנשים שיכורי סרורה".

מזכיר או״ם ד״ר קורט ואלדהיים דיווח ששבעה סיורים נשלחו ע״י מטה הפיקוח על הפסקת האש וכי ארבעה סיורים הגיעו לעמדות הכ־ רוחוקות ארבעה ק״מ מערבית מ־ איסמאעיליה, אך נאלצו לסגת בגלל אש ארטילריה כבדה וישראלית כבדה. עוד אמר ואלדהיים, כי נעשים סידורים להפעיל משקיפי או״ם בצד הישראלי, וכן בצד המצרי של תעלת סואץ.

תקוע: ההזדהה נפסקה

שגריר ישראל יוסף תקוע אמר, כי הקרבות נסתיימו באיזור סואץ. ,,היום זוכנה מועצת הבטחון לישי־ בה, כאשר זו הפעם הראשונה מאז ה־6 באוקטובר השתתקו הקרבות", אמר. הוא הוסיף, כי שקט שורר באיזור במשך השעות האחרונות.

תקוע ציין, כי כוחות מצריים המשיכו לירות לאחר שהפסקת ה־ אש נכנסה לתוקפה וכמובן השיבו הכוחות הישראלים אש, אך מצב זה בא על סיומו והפעם נעשים סידורים להצבת משקיפים.

נציג ישראל הכריז, כי הוא מוס־ מך להצהיר שישראל הגיש סיוע מלא לגנראל אנסיו סילסוואו כפיג־ לנד, ראש משקיפי האו״ם. ,,ההז־ תכה נפסקה", אמר.

ברה״מ דורשת, שארה״ב תבלום את פעילותה של ישראל נגד ה־ ערבים וכן שאו״ם יטיל סאנקציות כבדות על ישראל וכל המדינות ינתקו את הקשרים הדיפלומטיים עמה. ,,אף אדם בר־תבונה לא יא־ מין, כי ארה״ב אכן חסרה אונים בנושא זה", אמר שגריר ברה״מ יעקב מאליק.

נציג סהין דרש לגנות את ישראל וגם השגריר היוגוסלאבי שאל מה אירע ל,,שירותים הטובים" שהוצעו ע״י שגריר ארה״ב ג׳ון סקאלי. הוא העלה את ההצעה לשלוח ל־ איזור כוחות חירום של האו״ם.

בנאומו לא התייחס מאליק לעמ־ דת ברה״מ כלפי בקשת מצרים להצ־ ציב כוחות אמריקאיים וסובייטיים באיזור. עם זאת תקף מאליק ב־ חריפות את ארה״ב. הוא הביע את התקווה, שוואשינגטון תעשה צע־ דים להחזרת השלום למזרח התי־ כון. ,,הדרך היחידה להכוונת המ־ צב לקראת הסדר בדרכי שלום היא לאלץ את ישראל ללא דיחוי לכבד הפסקת אש ועל ארה״ב ליטול את חלקה בשאלה זו", אמר. במשך דבריו טען שגריר ברה״מ, כי דרי־ שותיה של מצרים היו ,,מוצדקות בהחלט".

שר החוץ המצרי ד״ר זייאת בעת שטען במועצת הבטחון, כי ישראל ב,,מלחמה חדשה" לאורך תעלת סואץ. צילום רדיו של ,,אסושיאייטד פרס".

יהודי קישינב פונים לפודגורני

15 יהודים מקישינב פנו אל נשיא ברה״מ ניקולאי פודגורני ודרשו רשות יציאה מידית לישראל. וזה נוסח פנייתם:

,,אל:
נשיאות הסוביט העליון של ברית המועצות,
,,ניקולאי פודגורני. יושב ראש הנשיאות של הסוביט העליון,
,,ראש משרד האוביר (משרד הרשמים של מוסקווה).

הצהרה

,,בהיותנו אזרחי מדינת ישראל, לא נוכל להתעכב כאן בעת שנשפך דמם של הורינו ואחינו. אנו דורשים רשות מידית לנ־ סוע לישראל, כדי להיות ברגעים אלה יחד עם בני עמנו.

,,החותמים: מירון הורפמן, צילה הורפמן, רחלה הורפמן, פרלה הורפמן, אברהם קוטליאר, לב מאריקוב, ילנה מאריקובה, ... לוינסון, כליה לינסון, מארק אברמוביץ, יואן אברמוביץ, סאינה אברמוביץ, בר רוזיק, דינה רוזיק, גנאדי קריב".

מברק הזדהות לקציר, ג. מאיר דיין

המברק הבא נשלח בימים אלה על ידי קבוצת יהודים מקי־ שינב אל נשיא המדינה, ראש הממשלה, ושר הבטחון:

,,אל:
נשיא מדינת ישראל, פרופסור אפרים קציר,
ראש ממשלת ישראל, גב׳ גולדה מאיר,
שר הבטחון של ישראל, משה דיין.

,,בשמענו על הימים הקשים השוררים כעת על מולדתנו, אנו מצהירים בזה על הזדהותנו בישראל. מאחלים לה נצחון ושלום ומקווים, כי לעולם לא יופר עוד חג מחגינו באימת מלחמה.

,,החותמים: מירון, ... הורפמן, אברהם ודינה קוטליאר, לב ... מאריקוב, ... לינסון, מארק, סאינה ויעקב אברמוביץ, בר ודינה רוזיק, גנאדי קריב, אברהם ... לב, ... לאוארוביץ, יעקב ... קאנבסקי, מיכאל בוקרשטיין, ... מישלר".

שלושה טייסים של או״ם נחים במלון ,,הילטון" בקהיר אחרי שהגיעו מירושלים. הם הביאו למצרים שישה משקיפים. צילום רדיו של ,,אסושיאייטד פרס".

ביקור חם בנמל סורי

מאת יהושע ביצור, כתב צבאי

ספינות הטילים של חיל הים יצאו מבסיסיהן ושטו צפונה לעבר המטרה. הלילה היה חשוך לגמרי, ואילמלא היתה המטרה במורזה אפשר היה לומר ש־ שורר חושך מצרים.

אני יורד לחדר המלחמה. מפקד ספינת הטילים מסביר לי את תפ־ קידי המכשירים השונים. זהו מרכז העצבים. כאן ידעו הרבה רגעי מתח ושמחה.

קול צפצוף נשמע במכשירים. הגענו למטרה.' מפקד הכוח הימי פוקד לפתוח באש. התותחים רו־ עמים. במכת הראשון נדלקו מיכלי הדלק שנותרו בחוף אחרי הביקור הקודם של ספינות־הטילים בנמל לטקיה.

הסורים משיבים אש. הם יורים בתותחים ולפתע צועק מישהו מן הירכתיים: ,,טילים". שתי נקודות אור זוהרה נצוה במהירות לעב־ רנו. אלה הם טילי ,,סטיקס", ש־ נורו מנמל לטקיה. המקלענים מכי־ נים בקור־רוח לטילים המתקר־ בים. קצין משמרת צעיר מורה בשלווה לפתוח באש וקולם של המקלעים, נבלע ברעש הכללי. ה־ טילים נפגעים ונופלים ברעם ל־ מים.

בינתיים נראות להבות העולות מן המיכלים שבחוף. התותחים פות־ חים שוב באש. האוויר מתמלא ריח חריף של אבק שריפה.

צופה כאחורי צועק שוב: ,,טי־ לים". הפעם נקודות־האור הקר־ בות הן טילים שנורו מנמל טרטוס. המקלענים מכונים לפגוע בהם. כך לא אחד מתקלקל. נקודות־האש הולכות וקרבות. 500 ק״ג של חו־ מר־נפץ מתעופפים לעברנו. לפתע נשמע קול פיצוץ אדיר והטילים מתרסקים. הספינות מפעילות את מלוא עוצמתן ופונות בחזרה ל־ בסיס.

המפקדים מתכנסים ומחליפים רשמים. מפקד הכוח מציין, כי ה־ טילים שנורו לעברנו הפעם היו המשוכנים ביותר בכל מבצעי ספי־ נות הטילים. במכשיר הקשר מו־ דיעים שהתרחקנו מרחק סביר מן האש שנורתה עלינו. מאחור נותרו מיכלי נפט בוערים. בשעה 7 בבו־ קר אנחנו נצמדים למקלט הרדיו ושומעים את הקריין המודיע על הפעולה שביצענו בחוף הסורי. ,,כל הספינות חזרו בשלום לבסיסן" — מסכם הקריין.

הסורים לא הספיקו

מאת ורדי בריזקב, כתב צבאי

אחרי כיבוש מוצב החר־ מון עסקה יחידת הנדסה בפי־ נוי ובטיהור. מערכת הר־ בתקרים שבו מוקשה ומוד־ כדה במלכודות מתוחכמות, כוח אחר של חיל הנדסה עסק בביצורים ובהפירת עמדות ומתכנות בחרמון.

חיל הנדסה לא החל לפעול רק אחרי הכיבוש. אנשיו נצו ולחמו יחד עם הכוח הכובש, פעלו נגד מיקוש השטחות ורציליה, על אף הפגיעות שסבלו, לפתוח את הציר.

גם היחידה שפרצה את הציר אינה כתם יחידה של ציוד מכאני, העוסקת בעבודות עפר. זו יחידה קרבית של חיל הראשון. בימי ה־ מלחמה הראשונים היו שיירות אספקה כבדות נקלעות להפגזות קשות של הסורים, כשהן חשופות כליל על הציר. יום יומיים אחרי כן כבר היה לרכב זה מחסה בצי־ די הדרכים, מקום לעצור בו עד יעבור זעם.

בתוכות אלה, לעשרות ולמאות, היו מלאכתה של היחידה. הכלים שלה פעלו תחת אש, הפגזות מד־ סות, הפרדימו סוללות בגן, הקיבו צמהרה. בכל מקום שראו הסורים כלים גדולים וגבשושים אלה פתחו עליהם באש. היה ברור להם, כי בכל מקום שהם פורצים דרך מת־ כנן צה״ל לגרוע ולולחום בהם; בכל מקום, שהם מקימים עמדות וביצורים מתכנן צה״ל לפעול נג־ דם.

מספר מפקד היחידה: ,,התברר לנו, כי הסורים התחילו לפרוץ דרך מן החרמון עלתם לסלמו, ל־ בצרות שלהם. אבל הם לא הספי־ קו הרבה".

שורת שבויים מצריים שהסגירו את עצמם בגדה המערבית של תעלת־סואץ

היום
יותר מתמיד

זקוקים קרוביך וידידיך בחוץ לארץ
למידע מעודכן על הנעשה בארץ
ובמזרח התיכון.

ב,,דבר" חדשות מהימנות ומעודכנות
מן החזית ומן העורף בצד מאמרי
פרשנות וכתבות אקטואליות.

חתום בשבילם על ,,דבר", הנשלח
בדואר אוויר לכל ארצות תבל.

לבחירתך חתימה על מהדורה יומית, או חתימה על גליון יום ששי בצרוף ,,דבר השבוע".

בדבר פרטים נא לפנות לסניפי ,,דבר", או למחלקת מנויי חו״ל בבית ,,דבר", ת. ד. 199, טל. 286141.

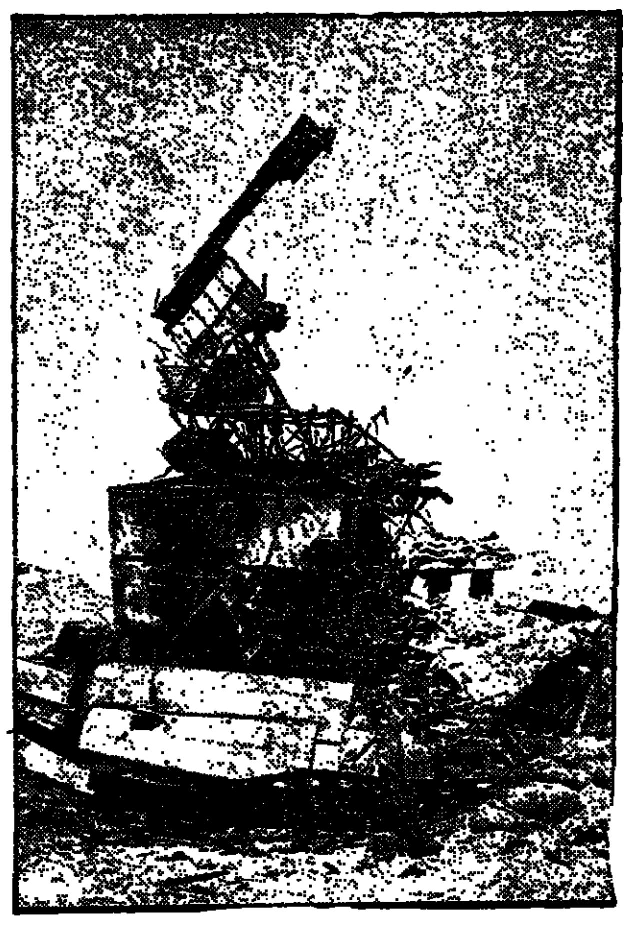

שרידי מכ״ם מצרי

לומדים גיאוגרפיה

מאת אברהם אינה, כתב צבאי

רק מי שראה בעיניו, בהפסקה שבין קרב לקרב, קבוצת חיילים מאובקים ויגעים, יושבת סביב מדריך מאובק ומזוקן ומאזינה בצמא להסבריו על תולדות ה־ איזור והגיאוגרפיה שלו, יכול אולי להבין את אופיו המיוחד של צה״ל.

עוד לא נדמו קולות הקרב ו־ כבר פשטו מדריכי המדור לידיעת הארץ שבפיקוד קצין חינוך רא־ שי בין היחידות הלוחמות, כדי להת להם את הספרא בצד הסייפא.

ארץ גושן, הבשן — נופים חד־ שים ולא ידועים הם מצפה נושאי הסברה בפיהם של מדריכי המדור לידיעת ארץ־ישראל.

עוד בימי הקרבות הגיעו מד־ ריכי המדור אל כל המקומות שבהם מצויים חיילי צה״ל, גם לקו ה־ אש. החיילים, עייפים בקרב, נא־ ספים סביבם להאזין וללמוד את כל הקשור במקומות שבהם הם לו־ חמים בבחינה גיאוגרפית והיסטו־ רית. מדריכי המדור אינם מסתפ־ קים בהסברה בעל־פה. הם מביאים לחיילים חוברות הדפסות.

,,אני רוצה לדעת היכן הייתי"

מה מביא אותך לשבת ולהאזין להרצאה כאן בשדה הקרב? שאלנו טרוינאי, שלפי מראהו לא היה מזיק לו לחטוף תנומה.

,,תראה, אני אחזור הביתה ואני רוצה לדעת היכן הייתי. אני נלחם על בטח — זה טבעי, שארצה לדעת מה כאן, מה היה כאן, תוך כדי, פשוט טוב לשמוע קולות שאינם קולות קרב, קולות שמסבי־ רים את העורף".

עכשיו מדריכים, אנשי המדור ל־ ידיעת הארץ, נודדים בדרכי סיני הגולן, ארץ גושן והבשן. כמדרי־ כים אלה, בעיקר אנשי מילואים, ובהם טובי המדריכים של יחידת המדור של צה״ל והמלח״ת, בוד־ דרך ומורים, מביאים את ידיעת הארץ אל היחידות הלוחמות.

חיוג ישיר מצרים—ישראל

חיוג אוטומאטי ישיר ממצ־ רים לישראל הופעל על ידי מהנדסי משרד התקשורת.

בעקבות הכוחות שחצו את תעלת סואץ במערבה העבירו אנשי המשרד מיתקן מיוחד המצוייד במכשיר טלפון רגי־ לים המאפשר חיוג רגיל לכל מקום בישראל. המיתקן הוא נייד והועבר במהירות לגיזרה, כדי לאפשר לחיילים רבים ככל האפשר להייג הביתה ו־ לשוחח עם בני משפחותיהם. המיתקן גם איפשר לכתבי רשות השידור להעביר את משדוריהם לאולפנים.

מיתקן נייד דומה הופעל על ידי משרד התקשורת גם בשטח הגולן הכבוש.

השיחות במיתקנים אלה ניתנו לחיילים ללא תשלום.

אנשי משרד התקשורת פע־ לו בימי המלחמה במאמץ מרו־ כז בהתקנה, ההקמה והתיקון של ציוד תקשורת בכל המט־ חים החזיתיים, ורבים פעלו תחת אש ואף נותרו מאחורי קווי האויב בשלב הראשון של המלחמה.

עוד תירוץ

קאהיר (יו.פ.). — מצרים מאשימה את דרום־אפריקה, כי סיפקה לישראל 50 מטוסי ,,מיראז׳", שאחדים מהם הופ־ לו בקרבות מעל סיני שלשום. ה־ מצרים טוענים, כי עלה בידם להפיל אחד מהמטוסים אלה. יש לציין, כי זה ימים אחד־ רים מטילה קאהיר מצבוה ב־ דבר הופעת מטוסים וטייסים זרים בשירות ישראל.

תושבים בדמשק מתקהלים סביב רדיו כדי לשמוע על ההתפתחויות האחרונה בקשר להפסקת־האש. (צילום: ,,איי. פי.")

...עזה עדיין מקווים שכוחות ישראל יסוגו מהרצועה

...חשבון ופחד הביאו את התושבים להתנהגות זהירה

מאת דני צדקוני, כתב ,,דבר"

...עזה עדיין מקווים שהכו־ ...ת הישראליים יסוגו מ־ ...צועה, כפי שהאמינו ב־ ...ילת הקרבות, הפעם מת־ ...בת תקווה זו על ההחל־ ...ה 242 הכלולה בהפסקת ...סקת האש. הציפיות של ...ותים לנצחון צבאי של ...צרים התחלפו בציפיות ...יחון מדיני.

...ה התלהבות, אמנם, נוכח הצ־ ...ת המצרים בשלב הראשון של ...המה, אך לא תרגמה את הה־ ...ות למעשים ולא היתה ...יד למאמץ המלחמה שלנו. ...לות הסדור לא הודכו, כמעט ... היו נסיונות להפגין ברחוב ... ולא היו כל גילויים של ברי־ ...ה.

...הממשל הישראלי נקט מדיניות ...נורמליזציה, שסייעה לכבב ... החיילים ישראלים הועסקו, בין ... בהשלכת סדר בתורים ל־ ... ולנפש. שני מצרכים אלה ...יקר הקמח), שסופקו לאיזור ...ירות עצומות, יצרו עכשיו, ...י ואגירה הגדולה, בעיה של ...חון. התושבים הערבים, שהת־ ... ההילה לכל את העובדה הבהמיתה כי בעוד המצרים מת־ קדמים בסיני נהג הממשל כמנ־ הגו, הסתגלו לכך. על הערים, הכפרים והמחנות לא הוטל שגר ולא הונהגו הגבלות תנועה. הר עובדה שרק פועלים מעטים יוצ־ אים לעבוד בישראל מוסברת גם על ידי הערבים וגם על ידי יהו־ דים בכך שהם פוחדים מהתגרויות ובכך שבאתרי בניה ובמפעלים שונים צומצמה העבודה. חסרון הכיס והבגרגה מעודדים כל יום יותר ויותר פועלים לצאת לעבו־ דה.

הנורמליזציה שבשבתה מדברים אנשי הממשל אינה מקיפה, ל־ אמיתו של דבר, את הרגשתם של התושבים, המתפשטת יותר בכל משידורי המצרים האמינים עלי־ הם. פקידים וחיילים ישראלים אומרים, שאת הרגשתם האמיתית של התושבים אפשר לראות בעי־ ניהם, אך אתגבול שבעתי בכפ־ רי בעיר, שרוב התושבים קיוו ועדיין מקווים, שתבוא נסיגה יש־ ראלית. זכרונות הנסיגה הישרא־ לית התפתה בעזה ב־1957 ית־ עורר בהם. ובצד התקווה לניסוג בקרב מהרצועה התעורר אצל רבים התיאבון הישן לגבולות 1947. ,,אם באבת אתם רוצים שלום", אמר לי אחד מהם. ,,לא תהיה לכם ברירה אלא לחזור לגבולות 1947".

איש ידוע ברצועה מגדיר את סיום המערכה הצבאית — שלא כרוב התושבים — בנצחון ישר־ אלי. אך אותו אדם מציע לנו לעודד הופעה של נציגות פלס־ תינאית של ערביי השטחים — שתהיה לגיטימית יותר מזו של המחבלים — אם יוחל במשא־ומתן על שלום. לדעתו, מדינה ערבית פלסתינאית בגבולות החלוקה תהיה בת־ברית של ישראל.

אך לא הצעות לפתרון הסכסוך הישראלי אתמול בעזה, אלא תשו־ בה לשאלה מדוע התנהגו תושבי עזה, כהאמינו בנצחון הערבים, בשבילות כזו. קיבלתי ארבע תשו־ בות עיקריות לכך מיהודים וב־ ערבים:

- צה״ל וזרועות הבטחון השילו ומנעו קיום מסגרות ארגוניות חשאיות או גלויות, שאילו היו קיימות היו יכולות להצמיח פעי־ לות חבלנית או מרי אזרחי.
- בבחון התושבים שהפעם יעשו המצרים את העבודה, ועל כן למה להם להסתכן כשהנצחון מובטח.
- החשש שהישראלים ינצלו את ההזדמנות של פעילות עויינת ל־ סילוק המוני של תושבים מה־ איזור ויצדיקו את המעשה בנס־ בות המלחמה.
- הרווחה הכלכלית כשאין ליה רו־ צה לסכור כל פרס.

התנהגות זהירה זו של 400.000 התושבים מובנית, לפחות באופן חלקי, שבתוך ההתלהבות הכללית שלא הפכה לאקסטזה, פעלו שי־ קולים של חשבון, פחד ונסיון, והדבר השולם לעתים ולנו גם יחד. הם יצאו שלמים ובריאים מהמלחמה, עם תוספה ניכרת של מה שהם מכנים ,,בטחון עצמי", שבוודאי ישפיע בעתיד על מע־ רכת היחסים אתנו. גם צוהים ואנטי־מצרים, שהביקורת שלהם על מצרים ועל סאדאת היתה קש־ לנית, גאים עתה גם בה וגם בו. איש ידוע בעזה, שאמר לי כי אילו חזרו המצרים לפיד היה נאלץ לברוח מעזה, הוסיף, ש־ קרנו של סאדאת הרקיעה שחקים אצל כל הערבים, כך שלגבה, היש־ ראלים, לא כדאי לזלזל בו. בעיני הערבים הוא הגבר, לדבריו, ל־ דמות נערצה יותר מנאצר. ואולי יש לו גם כח גדול יותר. משהיה לנאצר לשבת לשולחן המשא־ ומתן. מצרים היא שוב על תנובה בעזה, ואילו עלינו כמהלים עם כעל כי שייאלץ, במוקדם או ב־ מאוחר, לסגת מעזה. ואם לא — הם אומרים — הרי במלחמה ה־ באה תהיה תבוסתנו שלמה.

עם זאת אין איש מוכן להצהיר בשמו הצהרות כאלה, מפני שעסקי היומיום נמשכים כרגיל וכל הה־ בשאות לא־זהירה עלולה להיות לו לרועץ אצל הישראלים או אצל הערבים, הלוי בסביבה.

...הפסקת־האש מאפשרת שיפור תנאי החיים של החיילים בשדה

...דוד משיטג, כתב ,,דבר"

...ם היכנס הפסקת־האש ל־ ...צה וקדקוב הכוחות הלוחמים ...י ובגדה המערבית של תע־ ...ואץ למשימות קטנות יותר ... התושבים ובזהירות, ואגף האפ־ ...ות בתנאה קהה להספק ... ובעניבים, הדרושים לר־ ... של החייל בשדה. על כך מספר מפקד מתפים צבאיים בי־ מערך הלוגיסטי בסיני ובגדה המערבית של תעלת־סואץ.

סיירנו בגיזרה המרכזית של ה־ תעלה, עברנו לצד המערבי ובי־ קרנו ביחידה שוכנת על אגף ה־ אפסנאות, המרוכזת בשדה בקרבה הכוחות הלוחמים. מפקד היחידה סיפר, כי בתקופה הלחימה סיפקו יחידות האספקה שלו כמויות עצו־ מות של תחמושת חלק לכוחות הלוחמים. עתה מכינים אנשי האס־ פנה סידורי קבע להספקת מי שתיה לכוחותינו בצד המערבי של ה־ תעלה במקום הסידורים הארעיים הנהוגים היום. בינתיים פרסם חיל הרפואה הוראה האוסרת על החיי־ לים לשתות ולהשתמש במי תעלות ההשקיה העוברות בשטח מצרים מעבר לתעלת־סואץ. מפקד יחידת רפואה באיזור אמר, כי ביחידתו מהכרזת הפסקת־האש ב״ה — אין פצועים.

שיירות ארוכות של אספקה, אשר כללו תחמושת מזון טרי, ירקות ופירות ושאר סוגי ציוד, עוברות את הגשר למצרים מצפון לאגם המר. הצומת שבה מבחינות השיי־ רות למעבר דמתה לצומת דרכים סואנת בבואות תל־אביב. טורים ארוכים של כלי־רכב שונים — אוטובוסים, משאיות של מצריות, אשר כבר הוכנסו לשירות צה״ל, טנקים, נגמ״שים, טנדרים ומכוניות פרטיות. הצומת היא גם מקום מפ־ גש לחיילים רבים, לחברים ולמכ־ רים הנפגשים במפתיע במדבר.

בגדה המערבית זרמו כלי־רכב אל סיני וביניהם משאיות עם שבו־ יים מצריים רבים, אשר הועברו למכלאות. אחד השוטרים הצבאיים שכיוונו את התנועה סיפר, כי שני שוטרים צבאיים תפסו שבוי מצרי על רכבו. כאחר שלא עמד לרשותם רכב שאלו אותו אם הוא יודע את הכיוון שבו נמצאה המכ־ לאה לשבויים, ולאחר שהשיב ב־ חיוב התיישבו לידו במכונית, אמרו לו לנסוע לשם וכך הגיעו אתו אל המכלאה.

בגדה המערבית של תעלת־סואץ, בכביש היורד דרומה, נראים ממו־ נות צבא הרוסים משני צידי ה־ כבישים. הקרב שהתחולל כאן לפני ימים אחדים השאיר סימנים בדר־ כים — טנקים שרופים, משאיות הפוכות, שברי הליקופטר ושברי מטוס ,,מיג" שהופל וגם גוויות של חיילים מצריים שנפלו בקרב. ה־ איזור שמצפון לאגם המר הוא אי־ זור חקלאי פורה ומכוסה בשדות הירס וקסניות, אך ככל שמדרימים לכיוון כפר סואץ משתנה הנוף והאדמה הופכת להיות חולית וב־ רירה.

,,תנובה" במדבר מצרים

סיכויים קלושים להשתתפותן של קבוצות ישראליות בגביעי אירופה בכדורסל

מזכיר פיב"א מוכן לבוא לישראל אם יוזמן תחילה ל...קהיר

מאת ברוך שיינברג

מזכיר ההתאחדות הבינלאומית לכדורסל (פיב"א), ויליאם ג'ונס, אמר אתמול בשיחה טלפונית ממינכן עם יו"ר איגוד הכדורסל הישראלי, שמואל בן־דרור, כי יהיה מוכן לבוא לישראל לשיחות על השתתפותן של קבוצות ישראליות בגביעי אירופה רק אם יוזמן קודם לכן לקאהיר.

הזמנת מזכיר פיב"א לבוא לישראל באה בעקבות ההחלטה שלא לאפשר לקבוצות כדורסל מישראל וממצרים להשתתף השנה במשחקים על גביעי אירופה (בגלל המלחמה). מגמת ההזמנה היא להוכיח למזכיר פיב"א כי המלחמה נסתיימה ועתה קיימת הפסקת־אש. ההחלטה על החרמת הקבוצות הישראליות נמסרה טלפונית ל... טלפונית למנהל חבר הוועד הפועל של פיב"א, הבלגי ליאון ראגזל, השוהה עתה בישראל, עם ויליאם ג'ונס.

עם היוודע דבר ההחלטה התכנסו אתמול במשרדי הוועד האולימפי בתל־אביב ראשי איגוד הכדורסל, חבר הוועד הפועל של פיב"א, ראגזל, נשיא־כבוד של האיגוד חיים גלובינסקי וראשי מכבי תל־אביב לדון בדרכים לביטול ההחלטה. על ידי האיגוד הוצע לו שיחה טלפונית עם מזכיר פיב"א. אך כאמור אמר ג'ונס כי הוא חייב להתקשר תחילה עם קאהיר ולבדוק עם יו"ר פיב"א, האמריקאי, וגם חבר הוועד הפועל, אשר. אם בעקבות שיחה זו — אמר ג'ונס — הוא יוזמן לקאהיר, הוא יהיה מוכן לבוא גם לישראל. את תשובתו הסופית יתן מחר. לאור האמור לעיל, החליט ראגזל להאריך עד ליום א' את שהותו בארץ. בכל מקום, מן השיחה עם ג'ונס משתמע כי הסיכויים להשתתפותן של קבוצות ישראליות בגביעי אירופה השנה — קלושים למדי.

ישראל רשמה השנה למשחקי גביעי אירופה שש קבוצות, בעוד שמצרים רשמה רק את האלופה. רוב הקבוצות הישראליות צריכות להתמודד בסיבוב הראשון, הצפוי להתחיל ב־6 בנובמבר. האלופה הישראלית, קבוצת מכבי תל־אביב, צריכה להכנס למעגל משחקי גביע אירופה לקבוצות־אלופות ב־29 בנובמבר ויריבתה המיועדת תהיה אלופת הולנד, קבוצת „לויס", שבשורותיה משחק הכדורסלן הישראלי באורי ליבוביץ.

כדורגלני ארה"ב יבואו כמתוכנן

נבחרת הכדורגל של ארה"ב תבוא לישראל כמתוכנן ותקיים ב־13 בנובמבר את משחקה הבינארצי נגד נבחרתה הלאומית של ישראל באיצטדיון בלומפילד ביפו. הוועד האמריקאי למען הספורט בישראל, שבחסותו ייערך הביקור, הודיע אתמול כי הפסקת־האש ב־ אפשרת את הביקור המתוכנן וכי ראשי ההתאחדות בארה"ב שמחים על כך שהביקור ייצא לפועל במועד שנקבע.

נבחרת הכדורגל של ארה"ב צריכה לצאת בראשית החודש הבא לסיור משחקים באירופה... והיא תגיע לישראל מאוחר יותר.

דבר ספורט

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

עד להודעה חדשה מתחילים הקונצרטים למינויים בשעה 7.00 בערב

מינויי תל־אביב להלן מספרי קווי האוטובוסים הפועלים עד שעה 10.00 בערב:

5
51 פתח־תקוה
18
35 תחנה מרכזית
36 תחנה מרכזית
67 רמת־גן
68—69 קיראון

הסינמטק הישראלי

עירית תל־אביב יפו, אוניברסיטת תל־אביב, הארכיון הישראלי לסרטים (הנס)

היום בשעה 14.00 „זורו" בימוי: ויסקונטי עם סקירה של אלברט ישמי	יום א', 28.10 בשעה 14.00 הצגה לילדים „השמן והרזה"
מחר, מוצ"ש 27.10 בשעה 19.00 „זורו"	בשעה 16.00 „עד הצי המהבהב" באות פילים דה ברוקה עם השחקן פיליפ נוארה

בית ציוני אמריקה רח' פומבדיתא 4 תל אביב טל. 241231

משרד התקשורת

אזרחית, עקרת בית! אנו קוראים לך לחלק דואר של חיילים

בשעה זו זורמת כמות גדולה של דואר מהחזיתות והמשפחות בבית, מצפות בכליון עיניים לכל מכתב.

משרד התקשורת קורא לך לסייע לו בחלוקת הדואר

אם את מעוניינת בכך אנא פני אל:

בירושלים: מר משיח, מזכירות הדואר גבעת שאול טל: 02-524108

בתל־אביב: מר נוס, מזכירות הדואר רח' החרש 8 טל: 03-36315

בחיפה: מר שטרנברג, מזכירות הדואר, דואר שקמונה רח' המגינים 219, טל: 04-640891

בשאר חלקי הארץ אל מנהלי בתי הדואר המרכזיים.

משרד התקשורת

מבקש

מכל השולחים חבילות לצבא לארוז אותן היטב כדי שיגיעו במצב תקין ליעדיהן

וכמו כן להקפיד על ציון כתובת מלאה של החייל:

השם

מספר אישי

ומספר הדואר הצבאי.

דבר כלכלה

רמת המחירים במשק החקלאי עלתה ב־18%

רמת המחירים הממוצעת שקיבל המשק החקלאי עבור תוצרתו בשנת תשל"ג (אוקטובר 1972 — ספטמבר 1973) היתה גבוהה, לפי כינוס המוקדמים ואריעיים, ב־18 אחוז בערך מהממוצע למחירים שנתקבלו בשנת תשל"ב.

המדד ללא פרי־הדר היה גבוה בתשל"ג בהשוואה לתשל"ב ב־22 אחוז בערך.

באותו פרק זמן עלתה רמת המחירים שמשלם המשק החקלאי עבור הגורמים והתשומות ב־14.3 אחוזים. מכאן שתנאי הסחר של „המשק החקלאי" כולו הוטבו ב־מקצת בתשל"ג בהשוואה לתשל"ב — על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

עם זאת יצויין, כי המחירים שקיבל „המשק החקלאי" עלו ב־שלוש השנים האחרונות בתשל"ל לתשל"ג ב־46 אחוז בהשוואה לעליה של כ־47 אחוז ברמת מחירי התשומה. מכאן שבתקופה זו כמעט לא חל שינוי בתנאי הסחר של המשק החקלאי כולו. בפירוט תוצאות אלה יש לזכור, כי תנאי הסחר מודדים רק את ההשפעת השינויים במחירי התשובה והתפוקה על ריווחיות החקלאות ה־מושפעת גם מגורמים נוספים.

העליה במחירי התפוקה החקלאית בתשל"ג (ב־18 אחוזים בערך) מבטאת בייחוד את העליה במחירים שקיבל המשק החקלאי עבור תפוקת הבטמים ללא פרי־הדר (ב־36 אחוז לערך); תוצרת בעלי־חיים (ב־20 אחוז בערך) כגון: בשר בקר (ב־22 אחוז), חלב בקר (ב־20 אחוז), עופות (ב־20 אחוז) וביצים (ב־19 אחוז); ירקות (ב־13 אחוז); אבטיחים ומלונים (ב־89 אחוז) וגידולי תעשיה (ב־16 אחוז).

לעומת זאת, לפי אומדן ארעי, ירדו המחירים שקיבל המשק החקלאי עבור פרי הדר ב־3½ אחוזים בערך.

העליה במחירים שמשלם המשק החקלאי עבור גורמי ייצור ב־תשל"ג בהשוואה לתשל"ב (ב־14.4 אחוז) מבטאת בייחוד את עליית מחירי מספוא ותערובות (ב־15.3 אחוז), התעריפי שכר עבודה (ב־14.8 אחוז) וכן גם את עליית מחירי זרעים, פקעות ושתילים (ב־16.6 אחוז), דשנים (ב־19.2 אחוז), מכונות לשימוש הקלאי (ב־14.7 אחוז) וכלי־עבודה וציוד (ב־15.8 אחוז).

יצוא האפרוחים וביצי הרביה פחת ב־50 אחוז

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

יצוא האפרוחים וביצי הרביה ירד בתקופת ימי המלחמה ב־50 אחוז, בגלל מחסור באמצעי תובלה באוויר.

יצוא חומר הרביה מופנה לארצות אירופה, אפריקה, פרס והמזרח הרחוק. מכיוון שהחברות הזרות אינן מפעילות מטוסים לישראל, לא היתה כל אפשרות להטיס את החומר למזרח הרחוק, לעומת זאת נמשך היצוא באמצעות „אל־על" לאירופה, אך במימדים קטנים יותר מהמקובל. לפני המלחמה הוטסו המשלוחים כמעט מדי יום ועתה רק פעם־פעמיים בשבוע.

מנהל איגוד משקי פטמות לרביה מ. ידלין מסר אתמול, כי עם הפסקת־האש יחודש הטיסות של החברות הזרות. יוחזר משלוחי היצוא של חומר הרביה לנורמליזציה ויסופקו את דרישות הקונים בחו"ל.

באיגוד מספק ביצים אלה את כל האפרוחים וביצי הרביה לשפות ההדייה. הדרושים להמשך הגברת ייצור הבשר בארץ, בהתאם למתוכנן.

עם ביטול ההאפלה, מצפים הלולנים שתוך שבוע ימים תחזור ההטלה בלולים למצבה התקין ו־הספקת הביצים לצרכים תגדל בהדרגה.

תלונות על הפקעת מחירי ביצים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

תלונות על הפקעת מחירי ביצים במקומות שונים בתל־אביב וגוש דן נתקבלו בימים האחרונים. ה־מחסור בביצים החריף בשבוע האחרון וסופרמרקטים וחנויות מכולת כרבים שקיבלו כמויות קטנות ביותר של ביצים כשההתנפלות עליהן היא גדולה.

בעלי חנויות מכולת בסוימים מנצלים את הביקוש הרב לביצים ומפקיעים את המחירים. במקרים מסויימים הם דורשים תוספת של 2—3 אג' בכל לביצה הרשמי — גם כשמבטיחים להם שזוהי הפקעת מחירים. המחסור בביצים נוצר בשל צמצום ההטלה וגם הביקוש המוגבר לביצים: מצה, מצבא. כך צצת הלול הזמינה. כ־5 מיליון ביצים, והיא ברורה כלל־אם במצב אין תענה על הצרכים.

קפאון בעסקי חברות־הביטוח

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קפאון שורר בעסקי חברות־הביטוח מאז תחילת המלחמה. ירידה ניכרת חלה בהכנסות החברות מביטוח שהמבוטחים אינם משלמים פוליסות והלק משתיקים שנמסרו על־ידי לקוחות החברות לשם פרעון תשלומים שונים בשבועות שקדמו למלחמה חזרו מן הבנקים כי אין כיסוי.

מנכ"ל חברת „הסנה" איתן אבנאון ציין, שלא רק שחלה ירידה בהכנסה, כי אם חל קפאון כללי בקבלת עסקי ביטוח חדשים. חלק מסוכני־הביטוח התגייס במשך השבוע והחל לטפל בלקוחותיהם. אבל המגמה הרווחת היא כיחולפי שבועות מספר עד להיחדש הפעילות בענף הביטוח.

בינתיים מתחילות להגיע לחברות־הביטוח תביעות של משפחות נופלים שהיו להם פוליסות ביטוח חיים. החברות בהתליות לטפל לאלתר בתביעות אלה.

ירידה בתאונות

במשך השבועיים האחרונים חלה ירידה ניכרת בתאונות־הרכב. הירידה הזאת מיוחסת לעובדה שכלי־רכב לאימצעים גויסו. גם רכב פרטי רב הושבת עקב גיוס בעליהם. התפתחות זו מתבטאת בירידה בהיקף התביעות המוגשות לחברות הביטוח.

מפעלי „תדיראן" הכפילו את תפוקתם

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„תדיראן" הכפיל את תפוקתו מאז פרוץ המלחמה, על אף גיוסם של עשרות אנשי מפתח, והתארגנו מפעלי „תדיראן" במהירות כדי לספק את צרכי הצבא והשוק האזרחי.

עיקר המאמץ היה במפעל הסוללות של „תדיראן". למרות שרבית המפעילים והמבוגרים גויסו, נעשתה פעולה מהירה כדי שהמפעל יוכל להכפיל את תפוקתו. המפעל גייס אנשים מכל מפעלי „תדיראן", בעיקר מהמנהלים, כדי להחליף את המגויסים. עיקר כח־העבודה מורכב מ־300 נשים שעליהן מוטל העול העיקרי, הנושאות כעל וכעבר לכה שניתן לצפות. חלק כהן אף ממפעילות מכונות שאותם מפעילים גברים.

מנהל המפעל דוד יהאלי ציין, ש„כוח גלוי הוא כתאום הוא המכונה הטובה ביותר, וכבוד לאנשים מוטיבציה, נשברים כל חוקי הנדסת הייצור". הוא הוסיף ע„אנו עובדים עתה בקצב מוגבר, בקרבנות עד אחרי המלחמה, לעשה תלוי הייצור אך ורק בהמרי הגלם".

לפי הידיעות בבאון „כור", הכפיל מפעל הסוללה את הייצור לצבא וגם לשוק האזרחי.

הוסמכה לטפל בעניינים מוניציפליים של בקעת הירדן

מאת דוד שליו, סופר „דבר"

צו רשמי המסמיך את המועצה האזורית בקעת בית־שאן לטפל גם בענייניים המוניציפליים של עכרות יישובי בקעת הירדן שהוקמו אחרי מלחמת ששת הימים פורסם באחרונה. עד לפרסום הצו מטעם משרד הפנים טיפלה המועצה האזורית בישובים אלה ביוזמת העצמית, בעיקר הודות למאמציו של יושב ראשה אורי יפה.

בהתאם לצו הוחלט כי המשרד הראשי של מע"צ יהיה אחראי להחזקת הכבישים כנסללו ביישובי בקעת הירדן שמעבר לקו הירוק. הוחל בהתקנת קו חשמל לאורך כל הבקעה.

הכיבה התחיבבות באיחוד הנפון הכבירה את הקרקע בסביבה. בורב עובדים מצאל שממערב לכביש בית־שאן—יריחו. כן מכרי שירים קרקע לבני מושבים נוספים. עם השלמת בנייני המגורים בכלורה יוקם בה מושב. שיתופי של האיחוד החקלאי.

ההנהלה שופר־סל מודיעה לציבור כי עם ביטול ההאפלה, פתוחים כל סניפי השופר־סל עד שעה 7 בערב.

הגיעו 500 טון דגים מדניה

מאת סופר „דבר" בחיפה

לנמל חיפה הגיעה השבוע מדניה אניית־קירור עם 500 טון דגים קפואים. משלוח זה של דגים ישווק בימים הקרובים.

נודע, שדייגים ישראלים מעשרים לעבוד בים בשעה הזאת ו־אתמול הם פנו לרשויות ממשלתיות בבקשה להתיר להם לעבוד גם בלילות.

כארגון מגדלי הדגים נמסר, שגם בתקופת המלחמה נמשך היצוא של 1.5 טון דגים מבולאים בשבוע ללונדון. חברת „אל־על" נענתה להפצרות הארגון והטיסה את המשלוחים בהתחשב בכך. שהפסקה ביצוא זה היתה עלולה לגרום לאבדן השוק.

תל־אביב

מועצת פועלי תל־אביב—יפו „המחלקה לתרבות ונוער"

השעורים בחוג התנ"ך ע"ש אפרוי ז"ל מתחדשים בשבת בבקר. בהדרכת החי יוסף אחאי א. בבית תבורי — בשעה 9.30 בבוקר, ב. בסניף הנביא — בשעה 11 לפני הצהרים.

חלק מקווי „דן" חוזרים לתיקנם

קווי „דן" יפעלו השבת החל מ־צאת השבת בלבד עד לשעה 12.00 בלילה יפעלו הקווים: 5, 16, 18, 20, 22, 31, 46, 61, 66, 25, 35, 54, 36, 39, 60, 63, 67, 68, 51 76 ו־80.

עד לשעה 10.00 בלילה יפעלו הקווים: 1, 4, 17, 23, 27, 44, 64, 30, 34, 53, 72, 73, 74, 75 ו־88.

חיפה

עירית חיפה, האגף לתרבות, נוער, חברה וספורט

במרכז לתרבות: ע"ש סבוצר, רח' סבוצר 54

ביום שבת, 27.10.73, בשעה 11.00 לפנה"צ, ירצה אברהם וולפנזון על „המעצמות הגדולות והמלחמה בזורח התיכון"; במרכז להרצאות הזה־ה ע"ש ויצמן, שדי הנשיא 142, התיאטרון הקטן, ביום שבת, 27.10.73, בשעה 11.00 לפנה"צ, ירצה יאיר כנן על „בלהבות יום הדין — לקחים ראשונים". הנחיה מר חיים ינקלוביץ.

המדור להשכלת מבוגרים מודיע: א. החל ביום א', 28 באוקטובר ש.ז., יתחדשו הלימודים בכל מרכזי הלימוד למבוגר, האולפנים לעברית וכל יתר סוגי הלימוד, בוקר וערב, בימים הרגילים ובשעות הקבועות. המנהלים והמורים מתבקשים לחדש את הלימודים בכל הכיתות במסלול הסדיר התקין. ב. ביום ד', 31 באוקטובר, בשעה 8.00 בבוקר, ייפתח בבית־ארדשתיין אולפן אינטנסיבי לעברית לעולים חדשים. הלימודים באולפן יתקיימו במשך ימי השבוע א'—ה', בשעות 8.00—11.40 בבוקר. פרטים והרשמה: במשרדי המחלקה לתרבות, רח' י. ל. פרץ 20, טל. 662044.

עירית חיפה „מעגן" מועדון הפנסיונרים קרית־חיים

במוצ"ש ב־6.30 ירצה ההיסטוריון שלמה כרמלי על הנושא: דנמרק — ארצו של הנס כריסטיאן אנדרסן בליווי שקופיות ו־הקלטות שירים. הציבור מוזמן.

במועדון גמלאי „אגד"

יהיה פתוח לחברים החל מיום א' 28.10.73. הפעולות במועדון כרגיל בהתאם להכניה.

לוח נתניה

דירות למכירה

● כיכר בוזה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה ההוד הכרוך. פרטים במשרד אחר רצל 51 טלפונים — 053-23938, 053-28934.

דירות למכירה

● חברת „גף" בונה למכירה דירות בכל הגדלים בכל חלקי פתח־תקוה. בתכנון וביצוע המעולים של „חברת גף" (הלוואות ומשכנתאות לא צמודות). „גף" הברה לבניה, חיים עוזר 20, פתח־תקוה.

דירות להשכרה

● דירה מרוהטת להשכיר — שדרות גורדון 17, קומה א', טל. 448513.

מכוניות

● ב„פיאט" נתניה תמצא כל מכונית חדשה או משומשת. תנאים מיוחדים לגרעינים וקיבוצים. רח' הרצל 44, טל. 053—23453.

● „סובארו" רמת־גן, בסניף החדש „סובארו", ז'בוטינסקי 69, רמת־גן, טלפון 796061.

● בסיפה נסיון וידיעות אישי ב„סובארו" בסניף כיכר „סובארו", ז'בוטינסקי 69, רמת־גן, 796061.

שידוכים

● להורים המודאגים! הכרות לילדיכם ללא ידיעתם ובסודיות מוחלטת ב„רעים"! תל־אביב בן־יהודה 58 א' — 282932. חיפה ירושלים 16 א' 667348.

● מכון „רעים" בן־יהודה 53 א' טלפון 282932 תל־אביב. רחוב ירושלים 16 א' טלפון 667348 חיפה.

● לבני המושבים והקיבוצים!!! רפע הצעות באיכות מצוינת ב„רעים" תל־אביב בן־יהודה 58 א' 282932 — חיפה ירושלים 16 א' 667436.

קבלנים

● במולין בונה ב.ל.ב. בכל אחד רי העיר. דירות איכות זה התלם של ב.ל.ב. חולון, רח' סוקולוב 90 א' טל. 847263.

תריסים

● התקנת תריסים מפלסטיק ו־מסגרות וקופות. ביצוע בידי מי הימרון לצרכן. בתחים „ההר" שלמה המלך 69, טלפון: 228213 בשעות 8.00 — 16.00.

חקלאות

● בקרוב יוחל במכירת מקבצות משוכללות המורכבות על בית הדוש אחרי לקטיף מדויק של אבוקדו, הדרים ופירות אחרים (בקמות לפבית הוגשו בארץ ו־בחו"ל). בקשות בע"מ — טלפון 03-927114.

לוח חיפה

בלי נגינה

● דרושים אקורדיונים כבומציים עד 80 בסים בכל מצב. אבילאה, הנביאים 6 טלפון 653395.

● דרושים פסנתרים משומשים. אבילאה, פסנתרים, עבריהו הוין 3. טלפון 644393.

● הקליטים בבחר מגוון החל בר—12 לירה. אבילאה, הנביאים 6.

שינוי בשם הקהילה היהודית בלבנון

ביירות, (עי"ת). — שינוי יחול בשמה של הקהילה היהודית בלבנון, כדי למנוע בלבול בין המונחים „איזראליט" („יהודי" ב־צרפתית) לבין המונח „ישראלי". מעתה יהיה שמה הרשמי של הקהילה היהודית „קהילת בני דת משה", ובערבית — „אלטאיפה אלמוסאוויה", במקום „אלטאיפה אלאיסראיליה", כפי שהיה עד עתה.

דרושות

אחיות מוסמכות ומעשיות

בית אבות מלב"ן

דרך חברון 107, ירושלים, טלפון 262545.

המרכז לשרותי התנדבות

שימו לב:

מנהלי בתי ספר הזקוקים למתנדבים להפעלת יום לימודים ארוך

יפנו ללשכות המתנדבים:

ירושלים: רח' אלקלעי 9, טל. 33718
תל־אביב: רח' החשמונאים 99, טל 267193
חיפה: מכון כרמל, רח' דוד 12, טל. 80033
באר־שבע: ר' הרצל 88, טל. 73342
בני־ברק: רח' חברון 4, טל. 783121
הרצליה: בנין העיריה, רח' העבודה 14, טל. 981841
חדרה: בנין העיריה, טל. 24526
נהריה: בנין העיריה, טל 922121
נתניה: בנין העיריה, רח' ההסתדרות 6, טל. 92365
רמת־השרון: מועצת הפועלים, טל. 771211

המרכז לשרותי התנדבות

שימו לב:

* מתנדבים

שלא על מנת לקבל שכר

יפנו ללשכות המתנדבים:

ירושלים: רח' אלקלעי 9, טל. 33718
תל־אביב: רח' החשמונאים 99, טל. 267193
חיפה: מכון כרמל, רח' דוד 12, טל. 80023
באר־שבע: רח' הרצל 88, טל. 73342
נהריה: בנין העיריה, טל. 922121
הרצליה: בנין העיריה, רח' העבודה 14, טל. 981841
חדרה: בנין העיריה, טל. 24526
רמת־השרון: מועצת הפועלים, טל. 771211
נתניה: בנין העיריה, רח' ההסתדרות 6, טל. 92365

* מתנדבים מחוץ לארץ

יפנו ללשכת המתנדבים מחוץ לארץ, מלון מונופול, רח' אלנבי 4, טל. 55906

* מתנדבים לעבודה בשכר:

יפנו ללשכות העבודה בכל ישוב בארץ.

* גופים ציבוריים ומוסדות המשרתים את הצבור

הזקוקים למתנדבים — שלא על מנת לקבל שכר — מתבקשים להודיע על צרכיהם ללשכות המתנדבים תוך תאור המשימה.

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

לציבור מוריה ותלמידיה

א. החוגים הבאים יקיימו ייעוץ לתלמידי שנה א' בלבד. הסדר זה לא יפגע בתלמידים מגויסים או תלמידים שבגלל המצב לא יוכלו להגיע לייעוץ. ייעוץ נוסף ייערך לתלמידים אלה. ואנו מדגישים כי ינקטו כל הצעדים על מנת להבטיח להם מלוא האפשרויות בבחירת הקורסים.
הייעוץ ייפתח ביום א' 28.10.73 וייערך בשעות 9.00—15.00 על פי הסדר ולפי מפתח א"ב כדלקמן:

שם החוג	יום א' 28.10	יום ב' 29.10	יום ג' 30.10	יום ד' 31.10	הערות
ספרות עברית	א—ח	ט—ס	ע—ת		
לשון עברית	א—ח	ט—ס	ע—ת		
ההיסטוריה של עם ישראל ולימודי א"י	צ—ת	ט—ס	א—ח	א—ח	
שפה וספרות ערבית		א—ת			
ההיסטוריה של המזה"ת	א—י	כ—ת			
פילוסופיה			א—י	כ—ת	
היסטוריה כללית	א—ו	ז—ל	מ—פ	צ—ת	
שפה וספרות אנגלית	א—ו	ז—ל	מ—פ	צ—ת	
שפה וספרות צרפתית	א—י	כ—ת			
ספרות כללית	א—ח	ט—ס	ע—ת		
אמנות		א—ח	ט—ס	ע—ת	
בלשנות שימושית		א—ת			
הכשרת מורים			שנה א'	שנה ב'	
פסיכולוגיה		א—י	כ—ת		כנס לשנה א' ביום ב' בשעה 10.00 ואחר כך ייעוץ אישי.
גיאוגרפיה	א—ח	ט—ס	ע—ת		
שפות זרות	א—ו	ז—ל	מ—פ	צ—ת	
בין חוגי	א—ו	ז—ל	מ—פ	צ—ת	לכל התלמידים פרט לתלמידי מקרא.

הערה: הייעוץ יערך בחדרים שפורסמו בחוברת ההסברה לסטודנט לשנת הלימודים תשל"ד.
על מועדי ייעוץ נוספים תפורסם הודעה.

ב. מועמדים אשר עדיין לא קיבלו הודעה בדבר קבלתם ללימודים לתשל"ד, יכולים לברר ענינם במזכירות ההרשמה, בכל יום בשעות 8.00—13.00 טלפון 254402.

ג. על מועדי בחינות שבוטלו עקב המלחמה ועל מועדי בחינות מיוחדים למגויסים תפורסם הודעה.

ד. שרותי המינהל פועלים ככל האפשר.

ה. על מועד פתיחת שנת הלימודים תבוא הודעה מיוחדת.

האוניברסיטה שולחת ברכתה למוריה, תלמידיה ועובדיה, ולבני משפחותיהם לבריאות ולשלום.

מלחמות היהודים

דרושים חשבון־נפש לגבי העבר ותכנית מדינית לגבי העתיד, ולא התנצחות פנימית וסילוק חשבונות

מאת חנה זמר

ברגע שפרצה המלחמה עם הערבים היה ברור, כי בעקבותיה תחדש מלחמת יהודים. וככל שחלפו הימים נעשה הדבר ברור יותר, על־פי הלהיטות והבהילות וההיערכויות המורכבות והמסובכות, כי מלחמת יהודים כזו עשויה להתיש אותנו יותר מן המלחמה הקשה והאכזרית שבה התמודדה ישראל עם הצוותה הערבית המשולבת ובמידה לא מעטה גם עם הנשק הסובייטי.

הקרבות היו עוד בעיצומם, אך כבר נערכו הקוים של המלחמה־אשר־לאחר־המלחמה. בחשבונות השייכים לעניין ובחשבונות שאינם שייכים לעניין, אך נוצרה ההזדמנות להלביש אותם עליו.

לא שאין שאלות קשות וגדולות כמותר לשאול אותן, או יותר נכון: שצריך לשאול אותן. לא שאין תשובות שחייבים לחפש אותן. חשבון־נפש מוכרח להיערך, גם בעניינים של ערב־המלחמה, וגם בעניינים שקדמו בהרבה למועד זה ויש להם השלכה ישירה על מצבנו ומעמדנו.

חשבון־הנפש חייב להיערך גם בכל הנוגע למהות המאבקים החריפים והוויכוחים הלוהטים שהתנהלו על הנושאים הלא־נכונים, הרלוונטיים רק בשוליים. הוא חייב להיערך בכל הנוגע לאי־הבהירות המלווה אותנו כמה שנים ביחס למה שאנחנו רוצים, כאשר הבהירות מורגשת רק ביחס למה שאיננו רוצים. והוא חייב להיערך בעניין השאננות והזלזול שבהם התייחסנו לסחף הזוחל בעורף המדיני שלנו. לא נחלשנו בתחום הצבאי, אלא במדיני.

בניגוד למה שחושבים רבים בארץ, לא חל שינוי משמעותי ביחסי־הכוחות הצבאיים בין ישראל לשכנותיה. העדיפות הכמותית שלהם אינה חדשה, והעדיפות האיכותית שלנו לא הופחתה. גם אם קשה לדבר בלשון עובדות על הבסיס של „אילו" — הרי קרוב לוודאי שאילו נערכה ההתמודדות ביחסי־הכוחות הכמותיים והאיכותיים של היום, אבל בנסיבות הטכניות של שנת 1967, הנצחון הישראלי לא היה הפעם פחות מוחץ, לא פחות מהיר ואולי גם יותר מוחץ ויותר מהיר משהיה ב־1967. אפשר אמנם לשאול, האם הנסיבות של עכשיו היו בבחינת גזירה — אך אי־אפשר, בשום פנים ואופן, להסיק מסקנה, כי חלה תמורה בכושר ההתמודדות הצבאית שלנו. התמורה הבולטת היא בעורף המדיני. שבו יכולה להישען ישראל עתה על ארה״ב בלבד, כאשר ארה״ב עצמה כמעט מבודדת בתמיכתה בישראל ואין הדבר מעשה לה צידוד רב.

כל השאלות האלה הן שאלות, ולא צריך להתחמק מהן. אבל יהיה זה משגה איום כצד כל הערבים, אם נהפוך את הבירור למלחמה פנימית, כי כל הצדדים — בפירוד, כולם — במלחמה כזאת הם פגיעים, ורבים מאלה החושבים להיבנות ממנה עלולים ליפול לה קרבן. מלחמת היהודים, כפי שהיא מסתמנת עכשיו באופק הפוליטי שלנו, תהיה לא רק חסרת תועלת אלא גם חסרת תוצאות — בגזרת הכרעה, בלשון הימים האלה. היא עלולה להיות גם הרסנית.

כל עוד השתוללה המלחמה, הורגשה התאפקות כלשהי — לפחות ביחס לביטויים פומביים של ההיערכות הקרבית הפנימית. היא החלה לקבל את ביטוייה הראשונים, בבחינת סימן לבאות, עם הופעתה של הפסקת־האש באופק המדיני. עדיין איננו יודעים, מה יהיה גורלה של הפסקת־האש. אבל אנו כבר יודעים, כי בכל מקרה צפויים לנו מאבקים מדיניים רציניים וכדי לפתח במאבקים האלה נצטרך לדעת לא רק איזה הצעות נדחה אלא גם איזה הצעות אנחנו יכולים לשים על השולחן; ברור כי גיבוש עמדות יחייב לא רק את ריכוז המחשבה בנושא עיקרי זה. הוא יחייב גם מאבק פנימי בין בעלי תפיסות שונות.

מאבק פנימי כזה יהיה לא רק לגיטימי, הוא יהיה הכרחי. יהיה זה חמור אם בתוך ההתמודדות הזאת של דעות התפיסות יתערבבו החשבונות האישיים והכיתתיים, המונחים עכשיו על כל לשון נטויה.

צריך לבוא חשבון־נפש עינייני וקר ביחס לעבר וצריך לבוא תכנון מדיני, עינייני לא פחות, ביחס לעתיד. לא צריכה להיות מלחמת יהודים שתחשוף אותנו בצד הפחות יפה שלנו ותפחות נבון עד לנו. ההיערכות הקרבית הפנימית מ[illegible]דת, כי זו עלולה להיות תקווה תמימה, אך חובה לנסות ולעצור את הפגזות הבוץ העומדות להיפתח בכל עבר אל כל עבר. ושלא יהיו טעויות: תחמושת יש לכולם. במאבק המדיני הצפוי לנו יש לנו על־אף כל הקשיים הברורים קלפים טובים מאוד, גם צבאיים וגם מדיניים. אפשר לנצח בהם. לנצח פירושו להשיג יעד מדיני שצריך לגבש אותו לפחות בקוים כלליים והוא לא יגובש בלי מאבק פנימי. לכן מי שמרבה לא נדלה במלחמה עם הערבים נפתח לפניו אפיק חשוב לוויכוחים פנימיים, אפיק פתוח, ללא מים דלוחים.

ארה״ב בלמה איום סובייטי

מצב הכוננות, שהוכרז אתמול ביחידות־המפתח האסטרטגיות של צבא ארה״ב, בא כפי שעולה מדברי ד״ר קיסינג׳ר אמש — להבהיר לברה״מ שיש גבול לויתורים על מזבח ההפשרה שבין שתי מעצמות־העל, שארה״ב רוצה בה גם עתה.

הסובייטים מבקשים ברגע האחרון לסובב את מחוגי השעון אחורנית ולהציל את מצרים מתוצאות המפלה הצבאית שנחלה מידי צה״ל. נוכח העובדות שנוצרו בשדה־הקרב בא האיום הסובייטי בהתערבות ישירה. אמנם מאוחר מדי מבחינה צבאית בשביל מצרים וכל שכן בשביל סוריה, אך במגמה להשיג בכוח האיום מה שהן לא השיגו בכוח צבאי. אך נוכח עמדתה התקיפה של ארה״ב בכל מהלך המלחמה הזאת היה הגיוני להניח, כי איום סובייטי כזה, אם יבוא, יהיה בחינת כדור־נסיון: אם בספטמבר 1970, כאשר ברה״מ היתה בשיא מעורבותה הפרו־ערבית האנטי־אמריקאית במזרח־התיכון, היא נרתעה מעימות ישיר עם ארה״ב נוכח אזהרה אמריקאית דומה, על אחת כמה וכמה יהיה זה בניגוד למטרותיה, אם כיום היא תסתכן בעימות כזה, שפירושו סוף ההפשרה הבין־גושית בכל התחומים היקרים למוסקוה בשעה זו — ושהעולם כולו, לרבות ישראל, רואה אותה בחיוב עקרוני.

היה זה צעד־הבלימה השני של ארה״ב כלפי ברה״מ במלחמה הנוכחית: צעדה הראשון, המרשים ויעיל לא פחות, התבטא ברכבת־הנשק האווירית האמריקאית לישראל, כמענה ישיר לרכבת־הנשק הסובייטית לסוריה ומצרים, שביצעה מוסקוה בהסתמן האותות הראשונים להתגברות צה״ל על התוקפים.

על אף מה שסוכם בשיחות ד״ר קיסינג׳ר במוסקוה בדבר הימנעות שתי המעצמות מהתערבות חד־צדדית עד גמר המלחמה, נגרם האיום הסובייטי כנראה על־ידי ההפתעה שפקדה את מוסקוה, כאשר הוברר לה ההיקף של המפלה הצבאית המצרית — ושל הנשק הסובייטי העצום שאיפשר והכין את ההתקפה הערבית — עם כיתור הארמיה השלישית וממדי המהלומות שהנחית צה״ל על הצבא המצרי כולו.

אמש התכנסה מועצת־הבטחון שוב כדי להחליט על כינון חיל־חירום של או״ם שיוצב בקוים לשם שמירת הפסקת־האש; עוד לפני כינוס המועצה קבעה ארה״ב שחיל־חירום זה לא יכלול חיילים מן המעצמות החברות הקבועות של מועצת־הבטחון ומאוחר יותר הסכימה לכך גם ברה״מ. ישראל לא הביעה התנגדות לכינון חיל־חירום כזה, כשם שלא התנגדה להצבת המשקיפים בקוים החדשים אלא סייעה להחיש את הצבתם.

הפסקת־האש בחזיתות מצרים וסוריה היתה אתמול למציאות — אלא אם כן ינסו צבאות האויב להפר אותה שוב. עם הבהרתה הנוספת של העמדה האמריקאית עלול נסיון מצרי או סורי כזה לסכן את תהליך ההפרדה וגם להעמיק את ממדי כשלונם שלהם.

ישראל כדינה דמוקראטיה. לחבר ממשלה בה אין פחות זכויות משיש לכל אזרח להפלות השגות ולהשמיע ביקורת. אבל גם האזרח מן השורה, כל שכן חבר־ממשלה, צריך לעשות זאת בזמן המתאים, בצורה המתאימה ובמקום המתאים.

גורמים בעלי מעמד פחות אחראי משל השר הבינו, כי לא זו השעה לקיים בירורים ולהטיל האשמות. הפסקת־האש עדיין רעועה. המתיחות הבין־גושית רבה והשלכותיה על מצבנו צריכות להיות ברורות לאדם המבין מה שאזניו שומעות.

אולם מה שגרוע מן הפיתוי, הוא הצורה — לא של בירור לשם ליבון, אלא של הטלת האשמות על־סמך דעות; לא בפורום הנאה לבירור, אלא בדרך הגובלת ברכילות.

אנשים שהוצבו בעמדות בכירות נדרשים לתת דוגמה בכל עת; על־אחת־כמה וכמה בעיתות הרום. למרבה הצער, הדוגמה שניתנה הפעם אינה טובה.

דוגמה רעה

אם ירה צה״ל את היריה הראשונה ב„מלחמת היהודים", הרי שר המשפטים הטיל בה את הפצצה הראשונה. הוא עשה בכך מעשה שקשה להבינו ועוד יותר קשה להצדיקו.

המשק בהפסקת אש

זה שלושה שבועות שהמשק הישראלי נתון במשטר של מלחמה. סידורי־החירום עבדו בצורה ראויה לשבח ובשום תחום — ממזון ועד דלק — לא שרר מחסור. עתה, כשהפסקת האש נכנסה לתוקפה, יש לפעול לא רק להבטחת אספקה אלא ליצירת תנאים לפעילות יצרנית סדירה ככל האפשר.

ברור שמוקדם לדבר על שיחרור טוטאלי של חיילי המילואים. המצב הצבאי עדיין תובע ריתוק ניכר של כוח־האדם. אולם תוך ההתחשבות בצרכי המשק.

מובן שהמצב החדש תובע סדרי עדיפות חדשים שונים מכפי שהוצבו למשק ולחברה הישראלית בעבר. התרוקנות המלאים וכתנגות צבאיות מהודעת יכפו על מערכת הייצור יעדים חדשים ושונים. זה מחייב לא רק היערכות ארגונית חדשה אלא מחשבה כלכלית שונה מבעבר. בלימת אינפלציה לא יכולה להיות מטרה עיקרית אלא חייבת להשתלב ביעדים הכלכליים החדשים. מובן שלאור הנסיבות אין לחשוב על הקלת הנטל המוטל על הציבור. יש להניח, כי לא יהיה מנוס ממאמצים נוספים והמילוות מרצון ומחובה אינם מספיקים כדי לאפשר את המאמץ הדרוש.

המשק ניצב עתה לפני בעיות שונות מאלה שהיו קיימות בסוף מלחמת ששת הימים. אחת החמורות הוא המחסור במשאיות. כבר היום יחידות משקיות שונות אינן מופעלות במלוא כושר הייצור של כוח־העבודה המצוי בגלל בעיות התחבורה. יש חשש שבעיה זו תחריף ככל שישתחרר יותר כוח־אדם משירות במילואים. צריך, איפוא, להשקיע את כל המאמצים כדי לזרז את יבוא המשאיות הדרושות.

מפעלים ומוסדות לא מעטים ניצבים בפני קשיי מימון שנוצרו בשל הירידה בהכנסות ובהיקף המכירות. אמנם ננקטו צעדים כדי שהבנקים יוכלו להגדיל את היקף האשראי, אבל מתברר שהם רחוקים מלספק את צרכי המשק בזמן מלחמה. בנק ישראל חייב לא להכביד על הבנקים בעניין הנזילות.

דרוש עתה מאמץ משותף כדי להתגבר על הבעיות המתעוררות בימים אלה במשק. יש להקים מייד ועדה עליונה לתיאום הפעילות המשקית, שבה ישתתפו ההסתדרות והסקטורים והארגונים הכלכליים החשובים, ועדה שתחפש פתרונות לבעיות שיתעוררו בחודשים הקרובים.

תכתיבים שבדרך

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה״ב

נדמה עכשיו, שהסיום הפורמאלי לפחות, של המלחמה מעורר לא פחות שאלות מהתחלתה. למשל: מה היו מניעיה של ישראל להסכים להצעה האמריקאית־סובייטית. האם באמת ניתנה האפשרות לישראל — כמו שטוענים מקורות אמריקאיים — להאריך את המלחמה בשעות או בימים, וישראל בחרה בהסכם מידי? האם תכתיב אמריקאי הביא את ישראל להיענות, או חשש מפני שפיכות דמים?

בדיעבד, הודות לנסיונות המצרים להפר את הפסקת־האש היתה ההיענות להצעה צעד מוצלח מאוד. גם נענינו לאמריקאים — וגם התבססנו בתוך לבה של מצרים. אך קיים גם הצד השני. ההסכם העמיד את ישראל, לראשונה מאז 1956, מול פעילות אמריקאית־סובייטית מתואמת. קשה לראות היום, איך יתיישב הדבר עם האינטרסים של ישראל.

מבחינה של המלחמה והתמשכותה הביאו לשינוי מרחיק לכת במעמדן של המעצמות במזרח התיכון. שלא כבכל־הבות ששת הימים, נזקקו הצדדים נואשות לאספקת נשק בכמויות גדולות והיו מסוגלים לקבל את הנשק ולהכניס אותו לפעולה בזמן הקרבות. תלותן של מדינות ערב בברה״מ גבוהה, אך באותה מידה גבוהה תלותנו בארה״ב. במערכת שנוצרה, שבה הלוחמה עצמה תלויה בסיוע יומיומי של המעצמה הידידה, שוב לא צריכה המעצמה „להדוף" כדי להכתיב רצונה. די שתביע את דעתה. אלה הן „הצעות שאי אפשר לסרב להן". כזכור, חתמה דרום וייטנאם על תכתיב השלום של קיסינג׳ר, שנוסח בניגוד לרצונה, בלי שיאלצו אותה לעשות זאת. כך נענתה השבוע אפילו סוריה הקרבנית לתכתיב רוסי. לסוריה ניתנה, לפחות, הברירה להצטרף להפסקת אש שאינה כוללת התחייבות מדינית. ישראל ומצרים התנו על הסכם המחייב אותן לתהליך מדיני, שלא הן ניסחו אותו, וגם לא המצב בשטח חייב אותן. קיסינג׳ר וברז׳נייב עשו זאת בשבילם.

לכאורה, מייצגת המעצמה כל אחת את האינטרסים של בת חסותה. למעשה אין הדבר כך. האמריקאים, בניגוד לידידתם הקטנה ישראל, מעוניינים קודם כל בהרגעת המזרח התיכון כדי [illegible] בעולם. הם מאמינים — ואולי הם צודקים — שגם הסובייטים מעוניינים בכך. הם גם מאמינים, שהדרך הבטוחה לפתרון הבעיה היא בהסכמה בין המעצמות. [illegible] הזאת דווקא מצביעה על כך שהם מאמינים ביכולת השכנוע של המעצמות.

ארה״ב יצאה מהמלחמה בנזקים בלתי־מבוטלים לאינטרסים שלה בארצות ערב ובהפשרה הבין־גושית. עכשיו, יותר מבעבר, היא נכונה לעשות הרבה כדי שהמלחמה לא תחזור. [illegible] ישראל.

בניגוד לרושם העולה מהתקרבות המעצמות, המצב במזרח התיכון איננו סימטרי. בעוד שהסובייטים נוהגים בערבים לא כפרקליטים של הערבים אלא כפטרון ומנהיג לשאיפות הקיצוניות ביותר שלהם, רואה עצמה ארה״ב, כדברי ניקסון, כסוכן שלום, המתחייב לשרת ישראלים כערבים. האינטרסים שלה מרובים והנפט משחק בהם תפקיד חשוב. במלים אחרות: ברה״מ היא אויבת מוכרזת, למעשה האויבת הראשית של ישראל. ארה״ב איננה אויבת הערבים. לכן יש בשותפות האמריקאית־סובייטית סיכון לישראל. הסיכון איננו מתמצה בנוסח הסכם הפסקת־האש, שאפשר לפרש אותו לכאן ולכאן: סעיף 242 הסובייטי מול סעיף ה[illegible] שנוסח על־ידי ארה״ב. הסיכון הוא בכך שכל פתרון שינוסח כפשרה בין השקפות ארה״ב להשקפות ברה״מ יהיה רחוק מהשקפה שישראל היתה מוכנה לה בשיחות ישירות עם הערבים.

החלטתו של ניקסון להפעיל רכבת אווירית לישראל [illegible] סיוע בעל ערך עצום לצה״ל. היא הביאה את ארה״ב גם להתחייבות רבת משקל כלפי ההתגוננות של ישראל. (לא כלפי הכיבושים שלה, כרבים הפקידים במחלקת המדינה). אך היא הכניסה את ישראל למערכת התחייבויות [illegible]. יש לזה מחיר. האמריקאים היו רוצים להתחיל בהצעות להסדר [illegible] — על חילופי שבויים. אחת התוצאות המצערות של ההתפתחות זו היא, שאולי לא יהיה פנאי לישראל לערוך כראוי את חשבונה של המלחמה, ולבדוק היטב כמה הנחות־יסוד שהשתרשו בה מאז מלחמת ששת הימים. [illegible]

מכשולים רבים בדרך לשלום

מאת שלמה שפיר

כמו הסיבובים הקודמים במלחמת ישראל על כינון עצמאותה נסתיים הסבוב גם הסיבוב הרביעי בהישג צבאי מכריע של צה״ל — הישג שבהתחשב בנקודת־המוצא הקשה של סיכול התקפת פתע בוודאי איננו נופל מהכרעות הבזק שלנו בשתי המלחמות האחרונות [illegible]

[illegible]

הסובייטים אחרי המלחמה

מוסקוה אינה יכולה לוותר על „הסוס הערבי"

מאת דאן דניאל

רק עכשיו, אחרי הפסקת־האש במזרח התיכון, יצופו לפני ברית־המועצות כל אותן הבעיות, שהמלחמה דחתה אותן בחלקן [illegible]. המלחמה גם הוכיחה — בפעם השלישית — את אשליות הסובייטיות לגבי יכולת הצבאית של הערבים. [illegible] אך אין זאת אומרת, כי שיכה הסובייטית לערבים תתרע באותן הצורות, באותם הדים ובאותו הקצב כמו לפני מלחמת־יום־הכיפורים.

[illegible]

תלמידי „אורט" במגמות למכונאות, אלקטרוניקה וחשמל מועסקים בעבודות מקצועיות בסדנאות התעשיה האווירית והצבאית, ובמפעלים שונים הקשורים במערכת הבטחון. בתמונה: תלמידים עוסקים בשיפוץ מטוסים, אביזרים, מנועים וייצור חלקי חילוף חדשים.

עיריית ירושלים

מטה החירום

מטה החירום בעיריית ירושלים בסיוע ארגון נכי מלחמת השחרור וצה״ל מודיעים כי בעקבות הצלחת ההסעות בקו ירושלים — יריחו — ירושלים.

יופעל קו נוסף להסעות חיילים

במסלול: ירושלים — רמאללה — בית אל — ירושלים.

היציאה בבקיצה לפני ליד הבשבור המרכזי.

היציאה לבסלול ירושלים — יריחו — ירושלים מהמשבר החדש ברגיל (מול נוטרדם).

רשות ההסברה

מפת סיני ומצרים

מפה של רמת הגולן וסוריה – ראה בעמוד 7

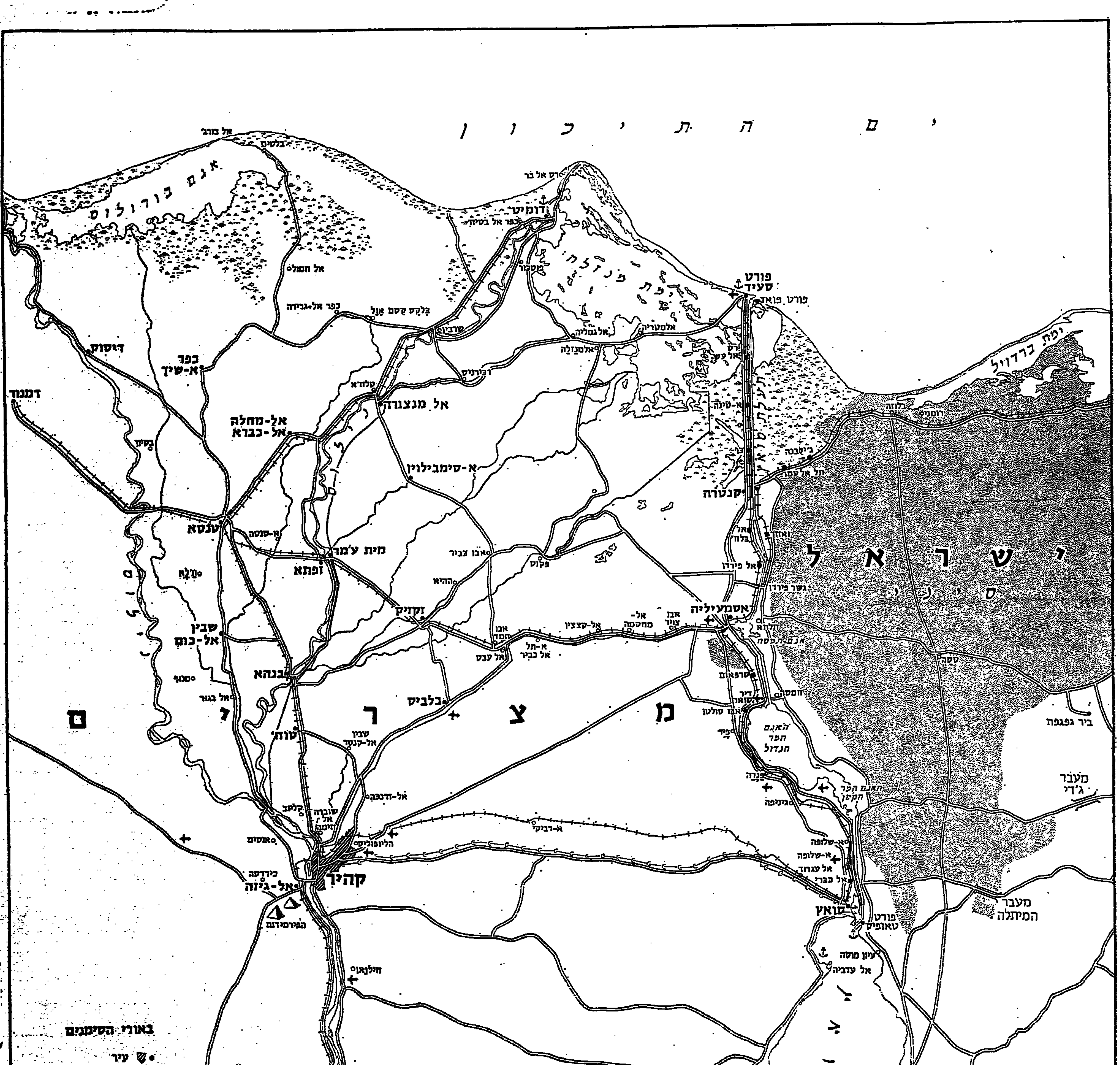

בגליון

* לילי אפריקה ואני — סיפור מאת אמנון שמוש.
* "הארץ היעודה" שהכזיבה — מאת יעקב גורן.
* צבי רודי — פילוסוף וחוקר החברה היהודית.
* מרי ויגמאן: מחלוצי המחול המודרני.

נביטה של צורה בחומר

מאת ניצה פלקסר

(רישומי תמרת ריקמן־צ'רני — הגלריה הקטנה, ירושלים)

עבודותיה של תמרת ריקמן, הדפסלה והקשמת הירושלמית, מאופיינות בגישה צורנית־אסתטית. בריישומיה מפתחת היא יחסי־גומלין בין קו הגודר עצמים ברורים, ובין קו המורין כיסוד עצמאי. בריישומים אלה בא לביטוי כתב־יד אישי, הנובע מרגישות אסתטית לערכי המדיום הפלאסטי. הקו היה תמיד בתשתית יצירתה של תמרה ריקמן, אשר בלימודיה הגבוהים בבוסטון סיגלה לעצמה את הרישום כצעד ראשוני בתהליך עיצוב היצירה המגמרת. הערוכתה הנוכחית, מסכמת פרק זמן, שבו ניכר מעבר מתצורות קטנות של קו למריחות נמרצות, המקיימות את הרישום במשמעותו הכוללת ולא רק כסיגום של מימוש כלא.

ההדיינויות הראשונות עם איכויות משתנות של קווים, היתה על לוח הנחושת, שבו התפרשו קווים מרוסקים והתגבשו לתבניות צורניות אשר ניזונו ממערכת אסוציאציות פיגורטיביות. במהלך העבודה, הוסיפו בקיעים בזרימתו של הקו, אשר הוליכו לתמורה הניכרת בעבודותיה האחרונות. זיקת הקו למשטח שנפרש מתחתיו הינה תוצאה של הביטוי הישיר לתיאורי מצב שמקורם בבראות טבע ואדם. תיאורים אלה משקפים התייחסות צורנית של הרגשות לעצמים שבסביבה. תיטוב הצורה, נעדר אשליה מכוונת של נפח, ומוחר למיצור צורה וטשח. בתוך גבולות המשטח מנוצלים כל חומרי־הגלם כאפקטים צורניים שווי ערך. נייר להדפסת עיתון ונוירות אריזה משמשים מרכיב עיקרי. כשעליהם נמרת פחם העץ או הגיר באופן שגרעיניות החומר מתרכבת עם הטקסטורה של הנייר. הפריכות של גרגירי הפחם מאפשרת את סילוק הקטעים המיותרים, ומבליטה את חרישניות החומר.

בין היכור התוכני והמערך הצורני מתקיים קשר הדוק. כך למשל, כתם שחור המסמל קיר או חלון משמש לאיפיון אווירת בחדר, גם מרמז על עימות בינו לבין משטח לבן שלצידו; מצבים שבהם נראה האדם כצל של עצמו יוצרים תחושת ניכור ואנונימיות. אך אין להחש ברישומים אלה מישמעויות סמליות. מגמתה של ת. ריקמן ליצוק למראות אופי כללי, להמחיות כן הפרשנות הסיפורית.

תערוכות

כדי להתרכז בליבון הערכים הצורניים ובניצול הכדיום להשיפת ברכיביה.

אל השחור והלבן מתוספים כתמים כחולים־אפורים, המגוונים את דרגות התאורה של הרישומים. הכחול מתגבש למוטיב בפני עצמו, והוא נראה בכל עצמתו בסדרת התחריטים, שבהם הצורה היא בתהליך השטה גדול יותר מן הרישומים רחבי היריעה. מקצבי הקו בתחריטים אלה מוכתמים ממצבי נוף ומנסים לתפצתם.

כיוון שונה מייצגים הרישומים שבהם מתפעם הקו, מתכנס בתוך עצמו, מותיר משטחים נקיים נרחבים ומרמז על קיומם של העצמים ונוכחותם גם מעבר לגבולות הפיטיים המתוחמים. הרישומים משקפים את כוחה של תמרת ריקמן בתחום זה, ומעמידים את יצירתה בתחום הרישום החגותי.

מרי ויגמאן — מחלוצי המחול המודרני

מאת גיורא מנור

לפני כמה שבועות נפטרה בגיל 86 מי שהיתה הרקדנית המפורסמת ביותר בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, מרי ויגמאן. בשמה קשורה לא רק קאריירה מזהירה של אמן מבצע, היא, רודולף פון לאבאן והראלד קרויצברג היו יוצרי המחול המודרני בתקופה הסוערת של שנות העשרים והשלושים.

מרי ויגמאן היתה תלמידתו של ז'אק דלקרוז, המוסיקאי השוויצרי אשר יצר אסכולה בשיטות ההראה שלו וניסה לבטא בתנועה אנושית ערכים מוסיקאליים וריתמיים.

פון לאבאן ותלמידתו מרי ויגמאן המשיכו ופיתחו את ההיבט "המכאניסטי" של ג'ינינסקי ושל דלקרוז, הם ניסו ליצור שיטה כשושנת רוחות תלת־מימדית, עם חלל מוחשי.

בשנות העשרים, ועד עלייתו של היטלר לשלטון, היה ה"באוהאוס", בית־הספר לאדריכלות ולאמנויות היוצרות שבגרמניה מרכז לנסיונות סנוניים נועזים. שמהם ניזונים. בצורה זו או אחרת היוצרים בשטח העיצוב עד עצם היום הזה. בניהולו של ואלטר גרופיוס נוצרה בבאוהאוס שיטת "המעשיות החדשה" (Neue Sachlichkeit) שהולידה את כיסאצינורות־הפלדה ואת הבטון החשוף, ואת נסיונות המחול בצורות גיאומטריות. "בקיות מיקשוטים". למרי ויגמאן יש חלק רב בעיצוב סגנון זה, אשר התאים מאוד לאמנות ההצהרתית, הפוליטית, שהולידה את המקהלה ה...

מרי ויגמאן

אוטוביוגראפיה של חמור סורי

(סוף מעמוד 1)

פרס נובל לספרות לפ. וייט

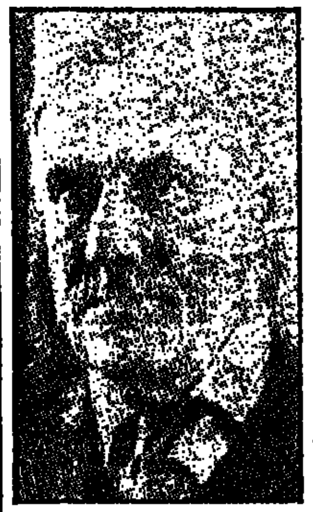

ג'ון רוס בראון: אוטוביוגראפיה של חמור סורי

מסעי סופרים בא"י

יעקב ודוד שביט

שוק ומורקה ביפו — תחריט משנת 1836

החמור טוקינה — רישום משנתו של רוס בראון

המקור:

J. Ross Browne: Yusef or The Journey of the Frangi. A Crusade in the East. London, Sampson Low, Son & Co., 1853.

קונסטאנטינוס קאוואפיס

אלכסנדר ינאי ואלכסנדרה

גבוהים, שבעי רצון למלוטין,
המלך אלכסנדר ינאי
ואלכסנדרה המלכה רעיתו
מלוים בתרועה רמה של כלי נגון
זוחרים בהדורים להלל
עוברים בחוצות ירושלים.
מפעלו המזהיר של יהודה המכבי הגדול
ושל ארבעת אחיו הנודעים
לו נדרשה התמדה מאין דומה לה
לו ארבו סכנות וקשיים לאין מספר
עלה יפה מאד, הצליח להפליא.
עכשיו דבר לא עומד עוד למכשול.
תם השעבוד למשחצים הללו,
למלכי אנטיוכיה. ראה,
ראה: אלכסנדר ינאי המלך
ואלכסנדרה המלכה רעיתו
שוים עתה בכל לסלאוקים.
הם יהודים טובים, יהודים טהורים.
יהודים כשרים — מעל לכל.
אבל, בתקף התנאים המסימים,
הם שולטים היטב ביונית המדברת
והם חוברים ליונים ולשליטים המתיונים —
שוים בכל, כמובן, ולמותר אף לציין.
מפעלו המזהיר של יהודה המכבי הגדול
ושל ארבעת אחיו הנודעים
עלה יפה מאד, הצליח להפליא.

אריסטובולוס

הארמון בוכה, המלך בוכה,
הורדוס מקונן, לא ינחם.
העיר כלה בוכה על מות אריסטובולוס
שטבע — אסון מקרי, אסון איום —
בעת ששחק עם ידידיו על יד המים.
וכאשר נודע הדבר במקומות האחרים
כאשר הגיעה השמועה עד לסוריה —
אפילו בין היונים רבים שהתעצבו
משוררים ופסלים רבים התאבלו —
כי הם שמעו את שמעו של אריסטובולוס
ומעולם לא ראו לפני כן עלם שישוות
ביפיו ליפיו של נער זה —
היש עוד עלם אלהי בכל אנטיוכיה
שיזהיר כמו בן ישראל זה?
הנסיכה הראשונה נאנקת, מתיפחת,
הגבירה העברית הראשונה, האם.
אלכסנדרה מתיפחת, מקוננת על האסון —
אך כאשר היא נשארת לבדה, כאבה משתנה.
היא רוגנת, רוטנת, זועקת, מקללת —
איך הם רמו אותה! איך הוליכוה שולל!
בצעו, בסוף, את מזמתם השפלה!
הביאו כליה על בית החשמונאים.
המלך המושע השיג את מטרתו,
השפל, הזומם, המרשע,
השיג את מטרתו. איזו עלילה שטנית
שאפילו מרים לא חשדה בדבר.
לו ידעה מרים, לו חשדה במשהו
היתה מוצאת דרך להצלת אחיה.
היא מלכה, ככלות הכל, יכולה היתה לפעל.
איך הן תשמחנה עכשיו, איך תעלזנה
אותן נשים מרשעות, קיפרוס ושלומית,
אותן נשים שפלות, קיפרוס ושלומית.
והמחפיר מכל שהיא חסרת אונים, מכרחה
להעמיד פנים כמאמינה לכל מסכת השקרים
בלי שתוכל לצאת ולקבל־עם לומר,
לצאת ולזעק אל העברים,
לומר איך הרצח נעשה.

תירגם מיוונית: יורם ברונובסקי

"משא", גליון מס' 43 (98), מוסף ל"דבר"
יום ו', ל' בתשרי תשל"ד, 26 באוקטובר 1973
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

מוסדות להשכלה גבוהה מודיעים בזה לכל ציבור הסטודנטים

פתיחת הלימודים לשנת תשל"ד נדחית

בכל המוסדות להשכלה גבוהה.

המועד החדש לפתיחת שנת הלימודים במוסדות השונים יפורסם בבוא הזמן.

המוסדות ממשיכים בשמירת הרשמה ובקבלת תלמידים חדשים.

האוניברסיטה העברית בירושלים
אוניברסיטת תל־אביב
הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
מכון ויצמן למדע
אוניברסיטת בר־אילן
אוניברסיטת חיפה
אוניברסיטת הנגב

אזרח יקר.

רבים מעובדינו מגוייסים.

צרכי המדינה מרובים ודחופים — אל תחכה לתזכורות

שלם מסיך בהקדם

הקופות במשרדים פתוחות ואפשר לשלם גם בבנקים.

נציבות מס הכנסה ומס רכוש

יד יצחק בן־צבי ירושלים

לנרשמים לימי העיון

1. הגולן
2. מרד בר כוכבא
3. יהדות צפון אפריקה

עיריית ירושלים

מכרז מס' 65/73

הקמת בית־ספר וגן ילדים בשכונת קרית מטרסדורף (קרית שבע)

המנהל הכללי

ירושלים, כ"ח בתשרי תשל"ד 24.10.73

תושב הבירה

עזור לנו לשמור על ניקיונה

עיריית ירושלים

מטה החיילים

יוסעף קו נוסף להסעות חיילים במסלול: ירושלים — רמאללה — בית אל — ירושלים.

רשות ההסברה

לעובדי "הנדסה רמים" בקרית שמונה

בבית וכל בסדרי

נבקשכם לשלוח למפעל את כתובותיכם הצבאיות

מחכים לשובכם בשלום.

שמואל אוחנה

הנהלת מפעלי "רמים" בקרית שמונה

לילי אפריקה ואני

סיפור מאת

אמנון שמוש

הקדמתי להגיע, כרגיל. חששתי שלא אמצא אותה על נקלה, את פיאצה נאבונה. עשר שנים עברו, תשע ומשהו. והרגליים הוליכו אותי אליה. כמו סוס השב לאורווה. חגה שם „טרה סקאליני". טעם הגלידה שלהם בפי. מלצר מוציא כסאות ושולחנות מתקפלים. כובש את המדרכה, לקראת הערב. כמו אז, עם אָתי והילדים. בדרכנו הביתה. להיכנס ולשבת לא כדאי; לילי אינה באה בזמן אף פעם. לילי הקטנה. לילית קטנה. נורא מה שעבר עליה מאז. טוב שהיא יוצאת קצת לעולם הגדול. בחוץ איש אינו יודע שהיא אלמנה, והיא יכולה להתנהג בטבעיות. מוקדם מדי להיכנס. עוד עשרים דקות, גם אם תבוא בזמן, במקרה.

אַי, פיאצה נאבונה. הכיכר הכי אהובה עלית בעיר הכיכרות והמזרקות. גם עליי. איך שאנשים קרובים בטעות אחד מגלים סימני קירבה בשטחים שונים. רחוקים. מצחיק. המזרקות הנפלאות האלה. שתיים אפשר לראות מכאן, צריכות להיות שלוש. אָה, הנה. שלושתן של ברניני? לא זוכר. לילי בוודאי תדע. שתיים מהן בכל אופן. ללכת כך ברחובות ולספוג תרבות. זה מה שאין אצלנו. מעניין אם גם כאן יש שעות סואנות כמו סביב המזרקות האחרות של הרומא הזאת. פיאצה דה־לה־רפובליקה, אמש. איזו שמחה. איזו מוסיקה. המוגים יושבים סביב־סביב וסוקרים את העוברים והשבים. את העוברות והשבות. שנות זהב. תמציה הזאת למילים; גם לילי כך. עכשיו כאן כל־כך שקט, שלו. אולי זאת השעה, שעת בין־ערביים. הצבעים רכים, נעימים. יצירה אמנותית — כל הכיכר הזאת. צריך לומר כיכר או רחבה? הארמוניה של דורות. הבתים הכנועים העתיקים מסביב, המזרקות במרכז — שיש ומים בהתלטשות נצחית; והאנשים האלה, המהלכים לאט, ספוגי אווירתה של פיאצה נאבונה.

אלמלא הרוגז הזה המכרסם בי, אוכל אותי, הרי יכולתי ליהנות מעינת־חמד זו. מן הזכרונות הקשורים בה. להיזכר וליהנות. לשכוח וליהנות! קל להגיד. אני מעולם לא ידעתי ליהנות ביחידות. בעצם גם לסבול ביחידות לא ידעתי. בכלל, הבדידות הורגת אותי. טוב שעוד מעט יהיה עם מי לדבר. לילי, לילי הקטנה, חדקה. ומה אחר־כך? נחיה ונראה. אצל לילי לעולם אין לדעת. אני מקווה שתשאירה את הערב פנוי, ושאצליח להשתחרר מן המועקה הזאת.

מועקה איומה. מאז עיתון הבוקר. כמו אבן על החזה. מכבידה ממש על הנשימה. מדוע אני מרגיש את עצמי אחראי לכל זה? שישברו להם את הראש. אני כבר מחוץ לכל זה. שנים. רחוק. בעולם אחר. יבשת אחרת, עיסוק אחר. ובכל־זאת האפריקה הזאת אינה מרפה ממני. עטה עליי בחלומות. טורדת מנוחתי בימים. אני בולע כל מלה בעיתון העוסקת באפריקה, כאילו במשפחתי מדובר. ודווקא שם מפולת. קטאסטרופה. וברור לי שאין זה הסוף. וידוע לי מה שורש הדבר. וזכור לי שהזהרתי. התריתי. כתבתי. צעקתי. ועברו עליי לסדר־היום. קטונתי בעיניהם. שגריר קטן, מתחיל, במדינה קטנטונת, חסרת חשיבות. לא הפסו. האידיוטים. מעניין מי מהגדולים קרא בכלל את הדוחות שלי. קרא, הא. לכל היותר מישהו הציץ, דימדף והעביר הלאה. „לתייק".

לילות שלמים הייתי יושב לנסח כל דו"ח. משקיע את כל כוחות הנפש. בוחן ושוקל כל מלה. כשרון כתיבה לא חסר לי מעולם. זאת העיר אפילו הגוס, בכתב־ידו הילדותי, המעוגל, כל שין כמו L אנגלית, בכתב־יד לשטיני. ואָתי היתה יוצאת מכליה. „זה יכול לחכות עד מחר." — זה [illegible]

עצמית פנה ואמיצה, או הם מקרה אָבוד. ומה עליי לעשות? לעמוד מן הצד אינני יכול. ניסיתי ולא הלך. זה האופי המחורבן שלי. ואז בא המקרה המוצלח הזה שלילי עוברת כאן, ברומא. נוח לי לשכנע את עצמי שרציתי לראות אותה בעניינים שבין אפריקה לביני; נוסחה זו הרגיעה תמיד את מצפוני; פחות או יותר.

קיבלתי אותה בשדה־התעופה הקטן. בתפקיד. פחדתי שמא תהיה יפה. הבדידות הזאת בעיר השחורה והמשעממת. הריחוק המכושף מהאשה. קצינת חי"ן יפה כדי זה למעלה מכוחותיי, חשבתי לעצמי. השם הזה, לילי. פרגית כמובן. פעמוני־אזעקה צילצלו בראשי. כל־כך שמחתי כשראיתי את הנמשים. את המשקפיים. רחוקה מלהיות חתיכה. הושטתי לה את ידי, רגוע. עד שפתחה את פיה. הדו־שיח הראשון.

— שלום. את בוודאי לילי.

— א י ך ידעת?

ודחפה את משקפיה למקומם במעלה־האף. הצבריות המתפרצת הזאת. הבטחון העצמי המופרז. ולא מרפתה ממני.

— ביחוש מבריק, כבוד השגריר. ירדו מהמטוס ששה גברים אפריקאים ואני, ואתה זהית אותי כמעט ממבט ראשון. מרשים.

— תעשי לי טובה: בלי „כבוד השגריר" וכל הגינונים. שמי דב.

— אני יודעת. לא תסבול אצלי מעודף גינונים.

וכמו להכעיס. כמי שגלגלי מכוניתו שקעו בבוץ והוא משקיעם עמוק יותר בנסיון־שווא להיחלץ, הוספתי ואמרתי לה, לקטנה קטומת־החוטם:

— השיטה שלי פעלה יפה גם הפעם. אני נוהג כך תמיד. (למעשה היתה זאת הפעם השנייה והאחרונה.)

— איזו שיטה? ומיצמצה מעבר למשקפיה.

— שמתי בכיס המעיל את „דבר־השבוע", בולט. וכך ניגשת ישר אליי, בלי היסוס.

— דחילק, דב. הסתכל סביבך. אתה האדם הלבן היחיד בכל שדה־התעופה. סליחה, גמל־התעופה.

ועוד רצית שאהסס.

האירוניה הזאת בקולה. העליונות. מטר חמשים ושבעה, ומביטה מלמעלה על עולם ומלואו. מגבוה.

תכונת אופי מחורבנת יש לי. כשלונות שלי, כמו דו־שיח ראשון זה עם לילי, אינם נמחקים לעולם מזכרוני. שבים ועולים. שבים ומציקים לי. אני חש בושת אולי כפעם הפאה. בגלל שטות. שטות. שוטה הייתי בעיני לילי. שוטה גמור. אבל רק לשעה קלה. עד שפתחתי את פי. במשרדי בשגרירות.

נתתי לה תמונת־רקע. שטחי הפעולה שלנו. הפעילות המצרית, הסמבלים בשגרירות ארצות־הברית והנחשים המגיעים אליהם. הדור העשיר בשגרירות צרפת. החי במושגים של „בעל המאה הוא בעל הדעה" ומרגיש את עצמו עדיין בעל־הבית. הסינים הקטנים המתחילים לרחוש בשטח. האנשים „שלנו" בצמרת. דין־וחשבון נאה מזה לא הייתי מגיש לשר־החוץ. אילו ישב אותה שעה מולי. האמון שנתתי בה. גילוי־הלב שלי שבר את הקרח בינינו. ושמא צורת הניסוח שלי ודרך הניתוח. כמה צחקה כשמניתי את מעצמות־העל הפועלות בשטח: ארצות־הברית, בריה־המועצות, ישראל, צרפת. „גם צרפת?" שאלה בצהלה. וגמעה מן הוויסקי בפנים מעוותות. שמחתה ניכרה על פניה. בטחונה חזר אליי. כמעט נסחפתי לרמוז לה על אותן פעילויות שלנו שתשתיקה יפה להן. נצרתי לשוני ובמקום זה סיפרתי לה על „הקהילה היהודית" שלנו. צייר יהודי ונערתו. יושב ומצייר בווילה נהדרת על גבעה מעבר לנהר; מחצית השנה מתבודד כאן ומצייר דמויות ונופים אפריקאים. ומחציתה מסתובב בעולם הגדול למכור את ציוריו וליהנות מהכנסותיהם.

חלמתי עליך. אמרה לי למחרת. אתה היית דג ארוך, עם פה ענק. אני שחיתי. עם כל הבגדים. פתאום פתחת את פיך ונוצר זרם אדיר שסחף אותי ישר לתוך הלוע שלך. חששתי שאני נופלת ונופלת ונופלת. כמטוס שנקלע לכיס־אוויר. מוזר. לא?

— אולי זה משום שדיברנו על שיט בנהר. ניסיתי להיות מעשי. — שהוא מלא תנינים והיפופוטאמים הספקת לראות כשחצינו את הגשר. אך אין כל סכנה. לא מהם ולא ממני.

— אתה... בטוח?

— קצינת צה"ל. וכל־כך מפחדת?

— אני פחדנית נוראית. התוודתה ביהירות, גאה באומץ שיש בה להודות במגרעת היחידה שלה. — אני גיבורה רק בפה.

שני אנשי־שטחיים נפגשו. תחילה מצא כל אחד שתי אוזניים קשובות. ופה מתחרה. אחרי יומיים שלושה הזהרתי אם נגיע עם גם אל פה־אל־פה. יותר בסקרנות מאשר בלהיטות. לא היה בה בעצם שום דבר מושך. מלבד אישיותה. וזו עתים משכה ועתים דחתה אותי. השארתי בידיה את היוזמה. הייתי עסוק מדי. הסתבכנו אז בפרשת השוחד. תוך ימים אחדים היתה גם היא עסוקה וטרודה. אילו הייתי תופס אז יוזמה היא לא היתה מסרבת. היום זה ברור לי. אלא שאז פחדתי פחד־מוות ממענה־לשונה. במקרה של סירוב. הייתי שומע בהזיותיי את תגובותיה החצופות. המלגלגות. המתנשאות. ינרתע. אהבה לא היתה. לא. בת־שיחה נעימה וחריפה. זה הכל. זה ל א הכל. אבל לעזאזל, זה היה מזמן.

מעניין במה היא מהרהרת עכשיו. בדרך הנה. שהיא שמחה לפגישה. זה ברור לי. ושמא נושא הפגישה הוא שהוציא מפיה את צהלות־ההסכמה. הדיבור הנוה. צרורות־צרורות. נשאר אצלה לא חלף עם הגיל. ולא סתם צרורות; צרורות לוהטים. מחשבות מהירות כברק נדחפות לצאת כליבה מהר־געש.

„לנו בארץ יש כל הסיבות לאהוב את צה"ל. להתגאות בו, לסמוך על אנשיו ולהסני החם לצבא אין בו מיליטאריזם. כמעט. כאן המצב לא רק שונה; הוא הפוך! הם לא נלחמו על עצמאותם הם אינם מוקפים אויבים. אנשי־הצבא שלהם ודאי שאינם בחירי האומה. האסוציאציות שלהם עם צבא וצבאיות שליליות מעיקרן. תדמיתנו כאן היא של חיילים מקצוענים; של עם שבילו צבא. ולמה תהיה אחרת. מופיעים במדים ועם סימני־דרגות. גם כאשר עוסקים בנוער ובחקלאות. כאילו תחסר לנו האוטוריטה. אם לא נתבלט במדים ובדרגות ובתארים המפוצצים. בכל מקום כתובות: „משלחת צבאית" וכל השיט הזה".

סיפרתי לה על הוויכוח שהיה לי עם אנשי „הפועלים", שנשלחו להכין כאן מפגן של יום־העצמאות. במוסקה כבר אין מצעד צבאי באחד במאי. בישראל מדברים על ביטול המצעדים הצבאיים, וכאן הם מתכננים לי מפגן צבאי מובהק. בארץ שקיבלה את עצמאותה בלי יריה; בארץ שבעיני תושביה חייל הוא סמל השעבוד והכיבוש. אם לבן עורו ואם שחור. והחבר'ה ממשרד הבטחון דרשו מטס. לא פחות ולא

תמרה ריקמן־צ'רני — שתי נשים בחדר (מתערוכתה בגאלריה הקטנה — רשימה בעמ' 4)

יותר. גם אם לא יהיה שם למעלה אפילו טייס שחור אחד. זה מרשים והם אוהבים רושם — טענו המומחים לרושם. הביאו לי דוגמה ממדינה שכנה. ששם עשו מפגן־צניחה נהדר.

אנשים הרואים רק את קצה אפם. והרי סוד קסמנו ביבשת הזאת בכך שלא העתקנו דברים מן המוכן; שלא שלחנו להם פירה, כמו ששלחו הצרפתים, ולא דחפורים לפינוי שלג, כפי ששלחו הרוסים. אבל את המיליטאריזם הישראלי (מיליטאר פיליה, קראת לו לילי) הבאנו. על קרבו ועל כרעיו. כרעיים. כעורים. מעוררים סלידה. וחשדנות.

ואז חזרה האשה. אָתי המסכנה. הנגררת אתי לכל מקום שלא מרצונה. סידרה את הילדה בשווייץ וחזרה אליי. בעוד מועד חזרה. למחרת אותו לילה. קשה לי לזכור אם אותו לילה. הגענו למה שהגענו משום שידענו שזה הלילה האחרון שבו אין אתי עימנו. הכל התנהל באופן רגיל, מקרי, כמו כל השבועות שקדמו לו. הבית היה השגרירות והשגרירות היתה הבית; שני אגפים של בניין אחד. יפה. מהודר. מסגנון א־לה־פרנסז. לילי התפרצה. נוטפת זיעה. קראה לבוי להביא משקאות קרים. „גם לך, דב?"

— אפשר. לא אתנגד.

ואז פרץ ממנה הנאום. „אם לא נפסיק את הופעתנו הצבאית ואת פעילותנו הצבאית, נהיה בעיניהם „שחורים" יותר משהם שחורים בעינינו", כך סיימה אותו. היא דיברה כאילו בפני אולם מלא. והיא ידעה מה היא סחה תמרונה. צרף לעיסוקנו ב„ביטחון" אותו ביטחון־עצמי מופרז שיש לחבר'ה שלנו ותראה קאטאסטרופה באופק. סיכמנו שיש לכתוב תזכיר. והתיישבנו לכתוב אותו יחד.

„מחר יהיה מאוחר מדי", אמרה כאילו לעצמה. ושמי אינו דב אם לא חשבה אותה שעה על מה שחשבתי אני: מחר אָתי באה. תחילה הכתבתי והיא כתבה. אך בדרך זו כפתה עליי נוסחות קיצוניות. שלא לטעמי. ניסיתי להסביר לה כוחם של אנדרסטייטמנטס, והיא צחקה לי. „בקושי הם מבינים, שם בירושלים, את הסטייטמנטס. ואתה מאמין."

לקחתי ממנה את העט והיא הכתיבה. היא אמרה: „לא ייתכן שנשתף פעולה עם כל אנשי־הזרוע המצלצתיים. השנואים על עמם. ונבצר את שלטונם הכפוי הצומד על בלימה". ואני כתבתי: יש לשקול אם כדאי לנו לשתף פעולה עם אותם אנשים שחיים הם בעמדות־כוח. אך הקרקע בוערת תחת רגליהם. מחוסר גב ציבורי אוהד. היא הכתיבה: „אין ספק ששותפות עם טיפוסים אפלים, מיליטאריסטיים בעברם ובתפיסת־עולמם. תעלה לנו ביוקר. ברגע שהטיפוסים הללו יסולקו מהשלטון. אם בידי טובים מהם ואם בידי גרועים מהם". ואני ריככתי וכתבתי: אם הציבור יזהה אותנו איתם. ציבור זה שיתפר דיותר יש לו קיום ויש לו מה לומר. הרי שסכרנו ייצא בהפסד.

כשקראה את הנוסח שלי התנפלה עליי באגרופיה וצעקה שאני משרן ללא תקנה. שקניתי לי ניסוחים פסוודו־דיפלומאטיים עקרים. לא שיערתי שיש כוח כזה בזרועותיה הדקות. תפסתי במאמצים רבים את ידיה הקטנות המשתוללות וטענתי כנגדה שהיא אגרסיבית ומיליטאריסטית בדם. „לך שוטט אין דם" צעקה לי בפנים. והבל־פיה החם הציף את פניי. היינו כל־כך קרובים ועיניה היו כה מבריקות אותה שעה. רק אז הבחנתי שהן כחולות ולא אפורות. הצמדתי אותה אליי ושנינו רעדנו. רעדנו והתנשקנו. אחר־כך הוספנו להתנשק ולהתגפף. בלי לרעוד עוד. כשתעתה ידי אל תוך חולצתה נרתעה לילי, תפסה את הגליונות הכתובים והלכה אל מעבר לשולחן. אילו הייתי הולך אחריה מי יודע אם היינו מסיימים את התזכיר אותו לילה. לא הלכתי אחריה. המשכנו לכתוב ולמחוק. היא מצידו האחד של השולחן ואני מצידו השני. היום ברור לי מה שלא ידעתי אז, שרצתה; ורק רצתה להיות בטוחה שגם אני רוצה. כמעט ברור לי. אם כך, הרי שאיכזבתי אותה. נראה היה לי אותה שעה שהתזכיר חשוב בעיניה פי־כמה מכל מה שעלול להתרחש בינינו. או שמא מהרהורי לבי קראתי בפניה.

טוב, למחרת באה אָתי. כולה אשה. אפילו לא שאלה מה נשמע בשגרירות, ואם הצלחנו להשתיק את פרשת השוחד. לא אמרתי מלה על התזכיר. הוא נשלח באותו מטוס שהביא אותה. נתקבל אישור־מישהו קיבל אותו. מישהו כנראה גם קרא אותו. את ערכם של החתומים לא העלה בעיני המשרד. הקאריירה התקרבה ממילא אל קיצה. שמחתי ולא שמחתי. רציתי להיות מישהו ולא בורג קטן. חשבתי שאוכל לעלות במהרה, ברגע שיעמדו על טיבי; התברר לי שכדי לעלות יש לטפס, על הברכיים ועל המרפקים. לא, תודה. לא בשבילי.

או, הנה לילי בחיי. אותה הליכה. אותו נפנוף ידיים. אך איזו שמלה! מצחיק שציפיתי לראות אותה במדים. צריך להיזהר ולא לגלוש לאותה פרשה עגומה. שנה וחצי של נישואין; פגז בתעלה; תמונה בעיתון; ולילי שוב לבדה. שבורה. בודדת יותר מאי־פעם.

Bonsoir, votre excellence. Nice to meet you again. —

שוב אותו טון עוקצני. תופסת מיד עמדה מלמעלה, כאילו לא קרה מאומה בינתיים. שמא מתוך התגוננות? על כך מעולם לא חשבתי.

— שלום, לילי. את נראית נפלא.

Grazie Signore —

מחליפה מבטאים כמי שמחליף הילוכים. היגוי מושלם של בת־העולם־הגדול.

— ... סוף־סוף נעשית ג'נטלמן. הגיע זמן. למדת מה אומרים לאשה; לא רק לנשיא ולשר־חוץ ולסרדיוט.

— אבל תמיד ידעתי מה אוהבת אשה לשמוע.

— אם־כן, ידעת ולא השתמשת בזה. חטא חמור שבעתיים.

— אבל אליך לא התייחסתי כאל אשה, לילי. את היית...

— וזו היתה טעות חייך. חטא בל יכופר, ו א ם יכופר — אז לא במילים. אקס־אקסלאנס.

צחצוח־חרבות ראוותני או שהיא מתכוונת לזה? הצטעצעות במילים או גילוי־לב במעטה לצון? צריך לגשת לעניין לפני שהיא נוטלת יוזמה ו...

— את זוכרת את התזכיר שחיברנו. אותו לילה.

הלילה שלפני שובה של אָתי. הלילה של הנשיקות המסוערות. הפטמות המשוקעות הללו שהבהילו אותי תחילה. אין לה פטמות, חשבתי לרגע: כמגלה מום. וריח הזיעה החריף שעלה ממנה.

— לא רוצה לזכור. אבל זוכרת. כשטילפנת. זה הזכיר לי.

— אני רוצה לשוב אל אותה נקודה ש...

— אתה רוצה — אנחנו שבים אל אותה נקודה; אבל אף לא מלה אחת על אפריקה. קרא לטאקסי, דב.

— חשבתי שאנחנו נכנסים לאכול גלידה, אצל „טרה סקאליני".

— נכנסים? נכנסים. קדימה.

— וכל עוד אנחנו אוכלים גלידה. אני רוצה לדבר אתך על אפריקה.

— Mon Dieu, אם־כן לא השתנית.

עיניה ברקו המאפירות שלי. מטפסות אל הקרחת המסוורת באניצי־שיער.

— את הרי קוראת עיתונים. אינך מרגישה כמה צדקנו?

[illegible]

פילוסוף וחוקר החברה היהודית

(על מפעלו של צבי רודי ז"ל — במלאת שנה למותו)

מאת אריה טרטקובר

[illegible]

אספקלריה

רובלס באקדמיה גונקור

עמנואל רובלס

[illegible]

„ספרי הלילה"

[illegible]

משוררים צרפתיים באנגלית

פול ולרי

[illegible]

ש. שלום

על במותיך

[illegible]

מכתבים ותגובות

לתרגום שירו של אודן

[illegible]

„הארץ היעודה" שהכזיבה

מאת יעקב גורן

[illegible]

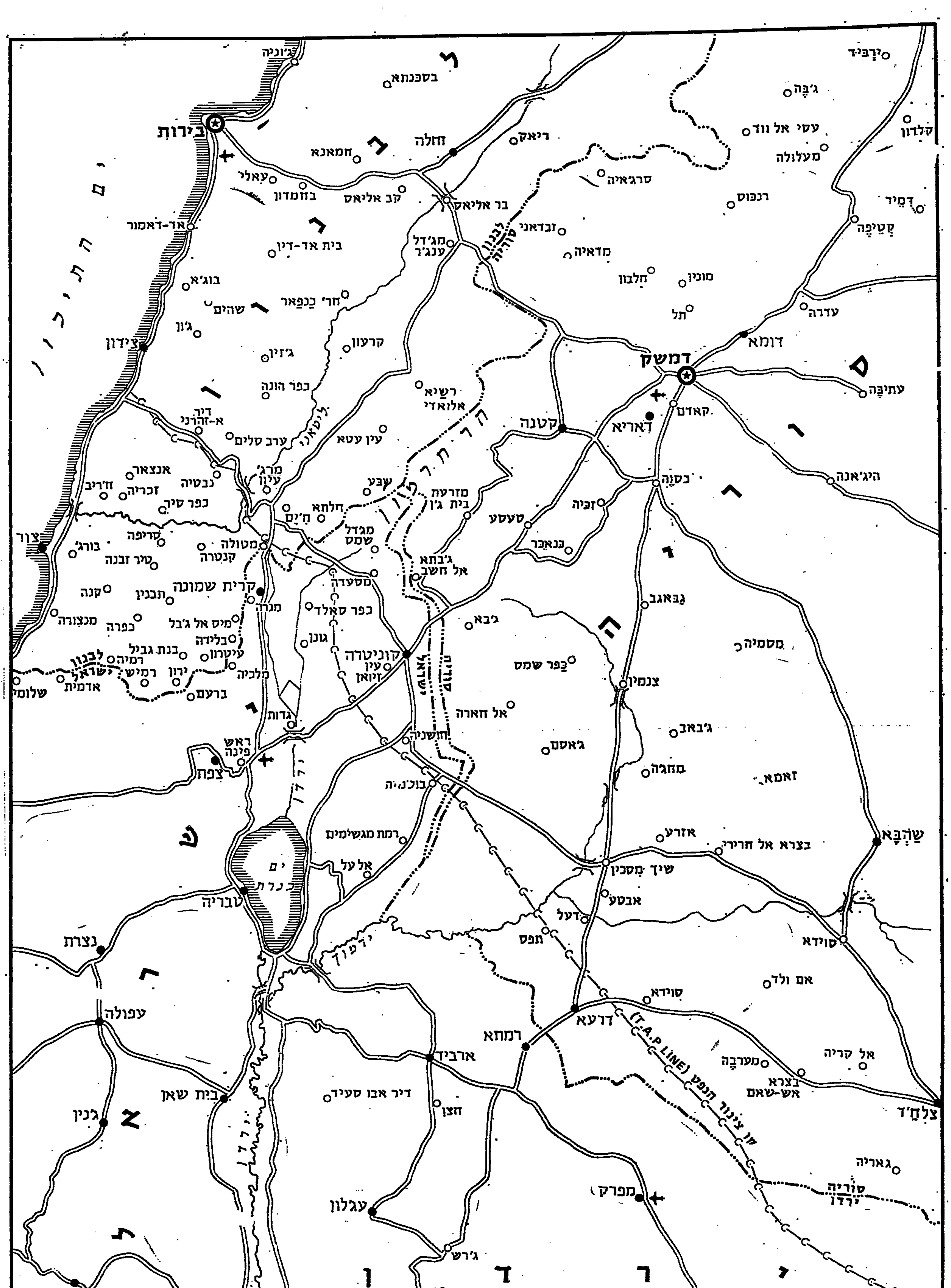

هكذا من الاصل

לפני בדק־בית ויזמה מדינית

דרושה גישה מאוזנת ונשימה ארוכה

מאת חגי אשד

טוב דבוב כתאבית ההכרעה, כי במלחמה זאת ובמה שבפני ביד לאחריה אי אפשר יהיה להפריד בין שלבי המערכה השונים ואף לא בין החזיתות השונות, ההדי־ ביציות והפוליטיות. ודא בנקודה בנקשת כאן להבין דברים — ההוי־ הות הן רבות ושונות גם בבית וגם בחוץ ולא תהיה שום טעות להיפנות מכמה בתוך ולהתרכז ב־ אחרות. גם בבחינה זאת דומה ה־ מלחמה הנוכחית למלחמת העצמ־ אות יותר מכל יתר מלחמותיה של ישראל — בשילוב הפוליטי הבוו־זמני של כל המאבקים, הס־ כנות והמאמץ להתקדם לעבר יע־ דים מוגדרים בתוך המהומה ה־ בלתי־פוסקת.

לעם ישראל לא יהיה מנוס מל־ התפנות כבר עתה לבדק־בית יסו־ די ובעת ובעונה אחת לקבל הח־ לטות בכריעות לגבי יזמות מדיני־ יות ואולי גם צבאיות. דומה כי על אבת אחת שנחשפה עד כה יערערו רק מעטים — האבת ש־ דחיית ההכרעות השונות היתה ב־ עכורינו וכי המבחן ההיסטורי הבו־ רלי של כל הנהגה הוא ביכולת לבחור באורח חד־משמעי בין אל־ טרנטיבות מנוגדות.

הצורך בבדק־בית יסודי הוא דחוף משום שכבר נראית בעליל הסכנה של הורה על המציאות ה־ עיקרית של העבר — היעדר ה־ ראייה המאוזנת והכוללת תוך רי־ כוז חד־צדדי של הראייה וכל המאמץ רק בקטע צר של המצי־ אות. עתה נוטים רבים לקפוץ מקי־ צוניות אחת להיפוכה — להטיל דופי בכל מה שנעשה בעבר בלי־ מי הבחנה, לייחס לעצמנו רק כו־ פים וכשלונות ובנגד זה — לייחס לערבים הישגים ויתבונות שלא הר־ כיחו לפני שעה את קיומם.

כשם שלקינו לפני המלחמה ה־ אחרונה בהערכה מופרזת של כו־ חנו, ושל יחס הכוחות בינינו לבין הערבים, כך נוטים רבים עתה להפריז בהלקאה עצמית ובהתעל־ מות מראיית ,מער האיכותי ש־ עדיין בשאר בינינו לבין הער־ בים, גם אם הצטמצם במידה דר־ גית משני הכיוונים — היינו, יר־ דה מסויימת באיכות הישראלית ועליה מסויימת בזו של הערבים.

מלבד הסיום של המערכה הצב־ אית יוכל להבהיר כי כוחו של צה"ל אתו להנחיל לצבאות ערב אותן מפלות מכריעות דוגמת העב־ בר וכי לא בכך נשוך סורים הרע של צמצום הפער בינינו לבינם. עם זאת קשה לכפור בכך שצה"ל הוא צבא העם וכל הפגמים באורח החיים, בדפוסי ההתנהגות ובמינ־ של הבלתי־תקין באו לידי ביטוי גם בצה"ל. כשם שהוברר שאין הבדל בין האלופים במדים לאלו־ פים בלא מדים הוברר, כי גם בצה"ל כמו בכל זרועות הממשל ובכל מיגזרי החברה הישראלית מצו תופעות שליליות של רישול, חוסר הקפדה על נוהלים ובללי התנהגות, הזנחות בהחזקה ובמב־ מנת עבודה. אותם פגמים עצמם שבחיים האזרחיים הורגשו רק כ־ אורח חיים בלתי נסבל, אותם פג־ מים עצמם הפכו לקריטיים ואף לשאלות של חיים ומוות כאשר הם נחשפו תחת אש המלחמה.

את הפגמים הרבים באורח החיים הישראלי ובדרכי הממשל יהיה צורך לתקן באורח יסודי, שיטתי וארוך־נשימה ולא באקט דיספואלי חד־פעמי של עריפת ראשים, או ניתוק .. לים בתקווה שלאחר מכן יוכל ישראל לשכון לבטח. בגישה כזאת טמונה סכנה לא פחות חמורה מזו שהיתה נעוצה בלא איכפתיות ובהשלמה עם ה־ קלקלות הרבות בחיינו קודם לכן.

המלחמה האחרונה פרצה כפי שפרצה לא רק בגלל מחדלים וש־ גיאות שונות של הרגע האחרון ולא רק בגלל מה שקרה ולא קרה בין כסה לעשור", נחשפה בה האיכות של החברה הישראלית ש־ צה"ל הוא בבואתה. ייתכן שבדק־הבית יחייב חילופי גברי בכל הדרגים. אבל אסור להפוך את הסדר ואין להקדים את המאו־ חר. המסקנות העצמיות העיקריים שנחשפו במלחמה בהתייפה לכל — לממשלה ולאופוזיציה ולעם על כל חוגיו ומגזריו והכל צריכים להיות שותפים לבחינה דרכם ד־ כושלים ואף להסקת מסקנות בכל מישוריהם — גם בחילופי גברי, כאמור, אך בעתיהם — בסיום התה־ ליך של בדק־בית ולא בתחילתו ולא בבקובה.

בעת ובעונה אחת חייבת הממ־ שלה להיערך למערכה המדינית שתהיה הפעם קשה יותר מבעבר, כשם שגם המלחמה היתה הפעם קשה מבמלחמות. המערכה המדי־ נית כבר החלה המעבר מהפסק־ אש להסדר מדיני יהיה ככל הנראה בהדרגתי ומהיר. על הממשלה להת־ כונן בהדיפות ולגבש לעצמה את יסודות ההסדר המדיני ובכלל זה דרישותיה לגבי הבטחת חופש ה־ שיט בתעלת סואץ ובים סוף ויכון גבולות בטוחים שהם לגביה בבחי־ נת תנאי בל יעבור. ייתכן שישראל תהיה נאלצת להטיל את הסגר מכל הסבר כדי להביא לביטול הסגר החד־צדדי בפתחו של ים סוף ואף הדרישה של חילופי השבויים מכיון רחוקה מלהיות מובטחת.

אין מנוס מהעובדה שהאמריק־ אים חותרים להמשך מדיניות ה־ הפשרה עם ברה"מ על אף כל ה־ אכזבות ובכשלי התערבות הסוב־ ייטים ומסיבה זאת לא ייעצרו ה־ אמריקאים בקווי הפסקת האש ה־ קיימים ובהשלמה עם הקפאתם ה־ מחודשת. לפי כל הסימנים ינסו האמריקאים, תוך מאבק עם הסוב־ ייטים, לנצל את התנופה הקיימת לקראת הסדר מדיני ואין מנוס מהיערכות מהירה לקראת אפשרות כזאת גם מצד ישראל.

בקריית שמונה ובמטולה אין הפסקת־אש

מאת דוד שליו

נזדמנתי לקריית שמונה ולמטולה בבוקר יום שני, שעה קלה לאחר שכלי התקשורת הודיעו על החל־ טת מועצת הבטחון בדבר הפ־ סקת אש בחזית הסורית. בכל כתב התיכון עדיין הה־ אבנו תמרות עשן ולהבות אש ונשמעו הדי הדגים שהת־ הלל אותה שעה במוצב במט ל־ נגד עינינו. ברחובות העיירה התגודדו בני אדם, נבוכים והמד־ היס, שהעבירו מפה לאוזן שמו־ עות על עליית הדמים הבלתי־לה־ בזבוב.

אף כי היה זה הבוקר הראשון להכרזת הפסקת האש בחזיתות, הרי בקריית שמונה לא הורגש הדבר כמעט. אמנם לא ציפיתי להתהלכות נצחון ולתרועות המונים שמחה. כפי שמתואר ביומני קולנוע דבר זה הוא פשוט בלתי אפשרי בקריית שמונה, בגלל ה־ יגון העצור המהלך בעיירה זו, ששכלה מספר בנים יקרים במל־ חמה זו. אך גם ביום שהורשיה השים בחוש סבי שלגביהם טרם נסתיימה המלחמה ואין הפסקת־ אש, כל עוד החבלנים בלבנון לא הניחו את נשקם. ואכבם צדקו אנשי קריית שמונה: חצי שעה לאחר שהפסקת האש אמורה היתה להיכנס לתוקפה, על פי החלטת מועצת הבטחון, הופגזו קריית שמונה ומטולה בפגזי מרגמות שנורו משטח לבנון.

דומה שעליה הדרי מוותיקות קריית שמונה, מצאה הגדרה ה־ לבת למצב זה, היא אמרה בערך כך: ,,איננו חוששים ממלחמה. אנו סומכים על צה"ל, אם כי הכל על הבנים שנופלים. אך ירי הקטיושות לילה־לילה הוא סיוט המבזבז כוחות פיסיים ונפשיים רבים כדי לעמוד בו. לכן אין לתמוה על כך שכמה משפחות בודדות, מרובות ילדים, שמקל־ טיהם צרים מהכיל ברווחה את כל בני המשפחה — נסעו להת־ ארח זמנית אצל קרוביהם במרכז הארץ הרחק מידי קטיושות. אבל הם יחזרו במהרה". לעומת זאת תים הצירותים פועלים כסדרם, תים הצירונים פועלים כסדרם, אין מחסור במצרכים המקלטים בזקו רמשפה, לאחר ששהוני בס־ בות הרגישה.

ברוח דומה דיבר אשר נזרי, מותיקי העיירה, שליחן בעמים אחזות ביו"ר המועצה המקומית: ,,הנה, נכון שרוח הרשבים אינ־ נה. אין כמעט עזיבות, אלא ל־ היפך. בנים שעזבו את הקריה חוזרים אליה ומניה כדי לעודד את ,הזקנים' (ההורים) בנוכחותם במשפחה. אולם זהו מצב בלתי נורמלי. החיים בקריית שמונה נפ־ סקים בשעה 5 אחרי הצהריים. בלילה קריית שמונה היא כמו עיר רפאים. כולם, פרט לכמה חבר'ה צעירים, יושבים במקלטים ,,שמחי" — בכותן. הרחובות ריקים מאדם ועטופים חושך. מגבירים...

נכון שרוב האוכלוסיה ,מסוכה, כלומר, שיש לה מקלטים ההדי בבטון, אך המקלטים מרובים ומ־ פוזרים על פני שטח גדול והאנ־ שים שוהים בהם 12 שעות ביממ־ מה, כלומר, מחצית היומם עוב־ רים עליהם במצבקי האהבה. ב־ מקלטים דחוסים שאין בהם כמובן פרטיות. זה אכבם בונע פגישה בבני אדם. אך אתה שואל בנוגע להיי נפש ותרבות? לצערי אין בכוחנו ליצגר לילה־לילה בזוהים של אבנים, בדרנים או פסיכולוגים כדי לשדד את רוח העם היושב במקלטים הרבים. עם זאת עלי לומר שמוראל התושבים הוא על הגובה".

דוד כורה, המכהן עתה כיו"ר המועצה המקומית, מציין בסיפוק את העובדה, שיש די מקלטים וחדרי בטחון וזה בשרה על ה־ אוכלוסיה החושת בטחון ולכן ה־ ציבור ממושמע ומשתף פעולה עם המועצה והג"א. אך בישוב כמו קריית שמונה, הצפויה ל־ הפגזות פתע של קטיושות, נחוץ להחזיק את המקלטים כל ימות השנה במצב של כוננות ותקינות. זה מחייב הקצבה כספית גדולה בתקציב המועצה המקומית ושכ־ נות הממונה על פיקוד הצפון כדי להכיר בהוצאה חיונית זו. עם זאת רצוי בהחלט לחנך את הצי־ בור הרחב וביחוד בני נוער, כי־ ישמרו על נקיון המקלטים כל ימות השנה. דבר נוסף שהעלה את מוראל הנשים, הילדים והא־ חרים שאינם חייבי גיוס הוא, שהיתה דאגה לכך שכל משפחת עובדים קיבלה מפרעה כספית על חשבון שכר העבודה של הבעל או הבן שגויסו לשירות פעיל בצה"ל ובג"א. כך לא חשו ה־ משפחות במצוקה.

במשרדו של כורה פגשתי ידיד ותיק, את בן חור, המכהן עתה כמנהל משרד השיכון במחוז הג־ ליל. לי הוא זכור יותר מתקופת מלחמת השיחה, כאשר שירת בח־ טיבת גולני דאז. גם הפעם לבש מדי צה"ל ואת דרגותיו, שכן חייל לצורך תפקידים מיוחדים ונקלע גם לקריית שמונה. בשמעו בבה כדודבר. — שכח שהוא עתה על ,,הקף" של סגן אלוף במילו־ אים, ולבש את האיצטלה של פקיד במשרד השיכון. הוא אמר שכל דירה שתיפגע בהפגזות ב־ קריית שמונה, דייריה יעברו ל־ דירות של בנייה יצוקה (בטון). אחרי המלחמה יהיה צורך לדאוג לכך שלא תהיה בקריית שמונה אף דירה אחת, שאינה בסטנדרד של בנייה יצוקה ויהיה בה מקלט או חדר בטחון.

גם במטולה אין הפסקת אש וההחלטה, שנתקבלה בארמון הז־ כוכית בניו־יורק, התנפצה אל סל־ עי המציאות המטולאית שבניניה הקיצוניים בנויים על קו הגבול כמעט. אולם למטולה הקטנה יש ,,נשק סודי"... עקשנות, עוז רוח וגבורה של בנותיה ובניה שאינם מביישים את אבותיהם מייסדי המושבה. אסף פרנקל, יו"ר המו־ עצה המקומית, הוא סוס קרבות ותיק ומנוסה. ,,אצלי לא נשתנה דבר, כי לא תהיה הפסקת אש מצד המחבלים" — הוא אומר — ,,אבל תודה לאל, המגדל גבוה, קוטפים תפוחי־עץ במטעים שעל גבול לבנון ממש ואין בעיות. בעיצומה של מלחמה זו פתחתי את בריכת השחייה המטומנת בשביל החטיבה, החיילים שית־ רחצו וינעם להם. הא, הנה גם הרב ברוך פכטר, זה הרב שלנו. בחור טוב, שמע מה שעשה לי. הוא לקח אותי, שאני ,גוי' גמור ואפיקורס נודע — בשמחת תורה להקפות שנערכו במקלטים, מה תגיד? בחיי, לא אשכח לו זאת לעולם. כן, כי מדבר על עזיבות להיפך, חוזרים למטולה. הנה בליך לה אבן חן חזרה למושבה בחודש התשיעי להריונה... ואל תשאל מה עשתה לי. בעיצומו של ליל הפ־ גזות, דווקא — התחשק לה ל־ לדת. לקחנו אותה לצפת ושם ילדה בת, בשעה טובה, אינש־ אללה. אתה רואה את שלושת הבוסקטרים האלה? אז טוב. אלה סכנאי חשמל מרמת גן ומחולון שבאו אלינו בהתנדבות כדי לעד־ זור ויש מה לעשות. רוזנוסר, ! תן לאדון הזה בקבוק ,,קולה", חם היום. אתה מכיר את רוזנו־ סר, זהו השומר הידוע ממטולה שהיה בשבי הפלגים. משפחתו עברה אמנם לקריית־מוצקין, אך הוא החליט להישאר במטולה. אהלן, מזל טוב. הנה הגיעו מק־ לטי טלוויזיה ששלח לנו סיף א־דיין זועבי, ראש עיריית נצרת. בשביל המקלטים שלנו, א־מרוו, נו, די, חלס. אין לי יותר זמן בשבילך, תבוא אחרי המלחמה"...

בצאתי ממשרדו סרתי למקלט הציבורי הקרוב. מקלט במסדר, נקי, מיטות ברזל ערוכות בשלוש קומות ועל ארגז עץ פשוט תרמיל של כדור בזוקה המשמש הפעם כצנצנת ובו שלושה פרחי בר ומעליהם ציור נאיבי של ילד. באמונה. רעד עבר בגופי. אך כמה זמן אפשר להתרגש משלושה פרחי־בר במקלט, ההפך אם־אם לבית שני לילדי מטולה וקריית שמונה ויושבים אחרים בגבול לבנון? כמה זמן?

בדרכי סואץ

ביקורת לגיטימית — ויכוח שלא במקומו

מאת דניאל בלוך

עוד לא פסקה האש וכבר התלו־ ננו מלחמות היהודים הבין־מפלגתיות. עוד לא פסקה האש וכבר הספיק ה,,ליכוד" לפרסם כתב פלסתר ו־ שמצה נגד הממשלה. זכותה וחו־ בתה של אופוזיציה לבקר את הממשלה, וגם תחום הבטחון אסור שיהיה חסוי מפני ביקורת. אולם יש לדעת, מתי וכיצד לעשות זאת. והפעם העיתוי היה אומלל ביו־ תר. המעשה הבלתי מוצלח של ה,,ליכוד" הטיל את צילו על ה־ דיון המדיני שהתקיים ביום שלי־ שי בכנסת לאחר הודעתה של ראש הממשלה גולדה מאיר.

נעשה מאמץ רציני מצד כל המשתתפים לשוות לדיון אופי רציני, גם אם היו בו חילוקי־ דעות קשים. אלא שגם הפעם הגזימו נואמי ה,,ליכוד" בכמה ניסוחים בלתי מוצלחים. ובמיוחד בלט הפעם לרעה יו"ר הליברלים ד"ר אלימלך רימלט, שרצה משום־ מה להוכיח, כי הוא נץ גדול יותר מבגין, משמואל תמיר ומיגאל הורוביץ גם יחד. כך, למשל, אמר, כי ,,צה"ל ניצח, אך הממ־ שלה לא ניצחה". הנסיון להפריד בין צבא העם ובין מדינתו, הנ־ סיון להציג את צה"ל כישות נפ־ רדת שאינה סרה, לטוב או לרע, למרות הממשלה — כל אלה יצרו ויכוח שאינו במקומו. מבחינה זאת היה הפעם ההגון ביותר מנחם בגין, ששמר על מסגרת מכובדת של פולמוס לגיטימי בין קואליציה ואופוזיציה.

על כל רצינות הויכוח העיבה התקריה התמוהה בעת נאומו של מאיר וילנר. אין ספק, שוילנר אמר דברים חמורים ונוראים מאין כמוהם, שספק אם אי־פעם נש־ מעו בין כתלי הכנסת, כשהאשים את האידיאולוגיה של גח"ל באח־ ריות לשפיכות הדמים. אי־אפשר שלא להבין את התפרצותם של אנשי חירות. אולם דומה, כי חברי כנסת חייבים לזכור, כי מה שנכון ברחוב ובשוק, איננו צריך לקרות במליאת הכנסת. מוטב כי להבא בעת שוילנר עולה אל דוכן הנואמים, יעזבו הכל את האולם וישאירו אותו, עם הבריון ובליות־ בריות עם היושב־ראש והקהרניה.

עד כאן הערות בשולי הויכוח בכנסת. השאלה העיקרית היא, כמובן, המחלוקת סביב הפסקת־ האש על השלכותיה המדיניות. כדי להבין מחלוקת זאת יש לחזור אחורנית אל המחלוקת בעניין הפ־ סקת האש ויוזמת רוג'רס בקיץ 1970. נכון שהפסקת האש דאז לא הביאה עמה שלום, אלא עוד מלחמה קשה. אבל מה היתה האלטרנטיבה באותם ימים? היא היתה בפשטות — המשך האש, הגברת בידודנו המדיני, סכנת לחץ אמריקאי ואמברגו על משלוחי נשק. ללא ספק מצבנו היה כיום גרוע הרבה יותר. נכון, הפסקת־ האש לא מנעה עוד מלחמה. אבל קידמנו את המלחמה בקווי הפ־ סקת־האש, מצוידים היטב בנשק כפולה ונהנים מסיוע מדיני וצ־ באי אמריקאי, כפי שלא היה לנו בעולם. לולא השאננות המופרזת שאחזה בנו מילא, ואלמלא הזל־ זול של הכל ביכולתו של הלוחם הערבי, כי אז היה מצבנו טוב עוד יותר. באוגוסט 1970 שיבוש תכונות התנובה המדינית הפרא־ גמטית. כשם שהוכחה בה־ המתנה ערב בהכרזת שבת ה־ ימים, כשם שהוכחה בהימנעות מ־ מלחמת מנע, ובכך הודו גם כמה ממנהיגי ה,,ליכוד", וכך גם הוכחה, כך אני מקוה, בקבלת הפסקת־האש הנוכחית.

נכון כי הפסקת־אש, מבחינתנו הצבאית, יכלה להמתין עוד יומ־ יומיים, ונכון כי אין לנו כל בטחון מפני חידוש האש ונצטרך לשמור על ערנות וכוננות בלתי רגילים. אולם אין לשכוח, כי הפסקת־אש זו ניתנה בנסיבות מדיניות בלתי־שכיחות בתולדות מדינת ישראל. איננו מפתקים ב־ החלטה כמוסה כזו במועצת־ה־ בטחון. נתקבלה החלטה שאין בה כל גינוי אנטי־ישראלי, אין בה הכרזה עלינו כעל תוקפנים, כש־ הסובייטים אינם מתנים כל תנאי התחייבות מוקדמת, ומעלים ב־ ניגוד לרצונותיו הפומביים של סאדאת. עם כל החשדות והחש־ שות זהו המצב מדיני שאין לזלזל בו. בשעה שאנו נמצאים בעמדת יתרון צבאית חשובה, ואיננו נדר־ שים לסגת ממנה, או להתחייב מראש לסגת ממנה.

אולם נניח אפילו שאנו מקבלים את כל הסתייגויותיו הנוגעות של בגין — שזו מלכודת, וזו כפייה וזו התחייבות לנסיגה — גם אז נשאלת בכל חריפותה ובהירותה השאלה — מהי האלטרנטיבה ב־ רגע זה. איננו מדבר עתה על עקרונות ושלמות הארץ, אלא על השאלה הפשוטה — מה על יש־ ראל לענות לנשיא ניקסון בעניין הפסקת־האש? אם נענה בשלילה, האין קיימת סכנה של כפייה עלינו? האין קיימת סכנה של התערבות סובייטית חזקה יותר לצד הערבים? האין קיימת סכנה של הפסקת הסיוע האמריקאי, הצ־ באי והמדיני? נכון שבקבלת הפ־ סקת־האש יש סיכון, אך יש גם סיכוי. באי־קבלתה היה רק סיכון ללא כל סיכוי.

פעמים רבות נאמר לנו, כי חבל לנו להתווכח על מפות ותיחומים, מפני שממילא אין עם מי לדבר. דומה כי את השלב הזה עברנו כעת, משום שמלחמתנו השתלבה בצורה ברורה יותר במערכת ה־ יחסים הגלובאלית ואיננו יכולים לנקוט מדיניות של בת־יענה ול־ התעלם מכך. תהיה השקפתנו אשר תהיה, מי שמתנגד להפסקת־אש, על פי ההצעה האמריקאית־סובי־ טית, חייב להצביע על אלטרנטיבה ריאלית, על סיכוייה וסכנותיה. זאת לא עשו מנהיגי הליכוד בכנ־ סת. במקום זאת ניסו להלך עלינו אימים, שפירוש הפסקת־ האש הוא הסכנה לנסיגה, שפירו־ שה חזרה אל קווי ה־4 ביוני 1967. איומים כאלה מהלכים עלי־ נו מאז אוגוסט 1970, אך העובדה הפשוטה היא, כי לא חזרנו לק־ ווים אלה וכי האמריקאים אינם מדברים, לפי שעה לפחות, לא על קווים אלה ולא על תכנית רוג'רס. אני משוכנע כי בתבונה מדינית, בידיעה מתי אנו צריכים להיענות ליזמה אמריקאית, ומתי עלינו לעמוד מול האמריקאים, אנו יכולים לסכל תכניות והסד־ רים הפוגעים בבטחוננו. אם ננהג בתבונה ובנבונות, נוכל להשיג גבולות בטחון טובים הרבה יותר מקווי ה־4 ביוני, ולא פחות טו־ בים מהגנה בקווי ה־5 באוקטובר, יחד עם הסדרי־בטחון כאלה שימ־ נעו מאתנו הפתעות בלתי־נעימות. האלטרנטיבה של ה,,ליכוד" על נוקשותה, והאמירה השלילית המתבדלת, מזמינות כפייה לנסיגה מוחלטת הרבה יותר מאשר הג־ ישה של המערך שהוכיחה את עצמה בעבר.

אני מניח, כי על כך ישיבו, שבכל זאת הופתענו ביום הכי־ פורים. על כך אשיב, כי אין ספק שהיתה כאן טעות בשיקול ובהע־ רכה, ואולי מחדל. הדבר צריך להיבחן ולהיבדק בכל חריפותו וחומרתו, אך, לפחות בשלב זה, לא בפרהסיה, לא בהודעות לעי־ תונות ולא בנאומי־דמגוגיה. מי יודע, עד כמה הזיקו לנו הגילויים הפומביים על מלחמת ששת־הי־ מים. מוטב, אפוא, כי בשעות כא־ לה נערוך בירורים בפורו־ מים סגורים — במטכ"ל, בממשלה ובוועדת החוץ והבטחון של הכ־ נסת.

העולם בו אנו חיים

מאת יהודה גוטהלף

המלחמה היתה עדיין בעיצומה ותפילה היתה בלבנו, כי לא תאורך יתר על המידה ותסתיים בנצחון מכריע על אויבינו. באו יום הכי־ פורים נראה לי, כי יש להחזיל מהויכוח הפנימי בענייני בטחון ומדיניות־חוץ, ועלינו חייבים ל־ התרכז בעניין הראשי — איחוד כל כוחותינו הפיסיים, המכניים והנפשיים למערכה הצבאית שנכ־ פתה עלינו. לאחר שנסכל את ה־ מזימה של צוררינו ובעלי־בריתם, תגיע השעה לשאול — בלי דעות קדומות והקשות — על מה ולמה הופתענו בהלם של יום כיפורים זה: האם משום שהיינו שוחרי שלום ותמימים יתר מדי, ועל כן נחלשה כוננותנו? או שמא גרמה לכך האווירה ,,הניצית" המסח־ררת מרוב בטחון עצמי? או־אז גם נבחן: מהי הדרך הצפויה למנוע את מלחמות־הדמים החוז־ רות ונשנות בינינו ובין שכנינו: כיצד נבטיח את המשך בנייתה של מדינת ישראל תוך יחסי שכ־ נות תקינים. ואולי גם שילובה של המדינה בקונפדרציה של ה־ מזרח התיכון.

לצערי, מצאתי באותם הימים בעיתונות הישראלית בעלי תריסין, שהמשיכו להתנצח, כאילו לא אירע דבר. אף היו ביניהם שסברו, כי הגיע זמנם להיפרע ממי שלא היה שותף לעמדתם הקנאית־יהאר־ ניה. והם גם הבטיחו לנו, כי ל־ כשרת הנצחון עוד ישיפו ויקשיחו את עמדתם.

★

הנה פנינים מרשמת מדברי ה־ ניצים הללו: ,,ישראל חייבת ל־ נצל עד תום את שעת הכושר הצבאית־מדינית — ולהכתיב את השלום"; ,,יהיה זה משגה חמור מאין כמוהו, אם ישראל תסתפק בשיבה לקווים"; ,,ההפרדה בין קווי הבטחון והתוואי המדיני כמה כסרטן בלבנו ובדשותנו ב־ ארץ (!); הפרדה זו יש לסלק כיד קבל־שלום"; ,,מלחמה כעין זו אסור לה להיגמר במקום שהת־ חילה — — קווי הפסקת האש כיוני 1967 שוב אינם קיימים — עם לוך הקרבנות יקבעו קווי הפ־ סקת אש חדשים לטובת המחנה של ישראל", ויש מי שביקש בשעת־ קפו את המתנהלים ואנשי הרוחה, שהטיפו לויתורים למען השלום ולא שעו ל,,התחושה האינסטינקט־ טיבית" של דוברי הימין והוא הביע תקוותו, שהפעם ילמדו לקח ו,,שוחרי־השלום יזיפיפו לאחר המלחמה הזאת ישמיע, כפי ה־ תקוה, קול אחר, מפוכח יותר, מציאותי יותר".

אני מהרהר והוהה על מבחי־ התחושה של הניצים למיניהם. שכל נבואותיהם התבדו. ואף־על־פי־כן הם חוזרים ומתנשאים על זולתם. אין זאת אלא שסומכים הם על הזכרון הקלוש של קוראיהם ושומ־ עיהם, ששכחו את דברי פרשנותם בטרם נתגלו כבלתי־נכונים. ולא הייתי מזכיר נשכחות, אילולא חז־ רו לסורם. לסחרחורת מחמת נצחון — התנגדות ,,הליכוד" הימני ל־ שביתת הנשק היא פרי־באושים של הלך־רוח זה — ואילולא הד־ כיסר לייפך לנו לחשוב ביצרים ו־ בדם (החולה?), בקטגוריות של איבה נצחית, בלתי־מתפשרת, במ־ קום לטפח תפיסה ראציונלית יותר לגבי ההווה ההוון מרגיז יותר ל־ עתיד.

★

כי בה התחזיות שבזמן דגלי ,,ה־ ריאליסטים" הללו, ועודם נצמדים אליהן, כבורבונים שלא שכחו כלום ולא למדו כלום, כי התעלמו מהתמורות שהתחוללו סביבם.

באו מלחמת ששת הימים אמרו לנו הללו, כי אנו חיים בטוב ב־ בצלמותו. בתחילה עוד היה כי ש־ חיכה לטלפון מחוסיין. אחר־כך באו לידי מסקנה, שאין עם מי לדבר ואין על מה לדבר. המצב נוח לנו ביותר, ולמה נטרח לשנותו. יש לנו גבולות מצויינים, ולפחות בעשור השנים הקרובות לא תהיה מלחמה (לא פירשו מה יהיה בקץ עשר השנים...).

הניצים הבטיחו לנו, כי קיים פער גדול וגדל בינינו ובין ה־ ערבים ועל כן נכה אותם תמיד שוק על ירך (על הקרבנות שנצ־ טרך להקריב בזה אחר זה — לא דובר). המלחמה הבאה תהיה קצרה יותר מקודמתה. אחרי מל־ חמת ששת הימים בפגישת סופרי העתונים עם אחד הקצינים הבכי־ רים ביותר שאלתי שאלת־תם: ,,במלחמת־בזק הצלחנו להשמיד את מכשירי האויב בזמן קצר ביו־ תר — האם תהיה לנו אפשרות כזאת במלחמה הבאה?" (כמובן, לא ביקשתי פרטים אופרטיביים). על כך השיב אותו קצין בכיר: ,,במלחמה הבאה זה יצריך פחות זמן". הנוד שיונו לבו בעלי ,,ה־ תהייה האינטלקטוקרטיה", כי ב־ ידם, עצעיר שנוא לירקב. בכל העולם נגדנו. נצפצף, אפוא, על דעת הקהל ,,הנאורה" (כמובן, בראציה לפעולה) ונעשה כטוב בעינינו, נספח יותר ויותר, ניצור עובדות, לא נוותר אף על שעל אדמה, נתיישב לא רק ליד הער־ בים, אלא גם בתוך אזורים ער־ ביים צפופים — והכל על מקומו יבוא בשלום.

החזיות אלו היו מוטעות ומט־ עות מהתחלתן. ולא אכנס לחישו־ בים אסטרטגיים, שאינם עיסוקי. אך אתה יכול להיות אסטרטג טוב וגיאוגרף מצויין, ולא לדעת ב־ איזה עולם אתה חי. יש מתפארים ביתרון הריאליזם הפוליטי שלהם. ,,מאכט־פוליטיק" ו,,ריאל־פוליטיק" כי רק המציאות בהווה לנגד עי־ ניהם. אך זהו ריאליזם קרתני ו־ לשעה קצרה ביותר, שאינו מביא בחשבון אינטרסים של מעצמות, התמורות לאומית ובין־לאומית. אכן, לא ,,האידיאליסטים", אלא בעלי ,,הריאל־פוליטיקה" הם ש־ המיטו בכל הדורות אסונות על עמיהם. אנו זקוקים למדיניות ש־ אינה נטולה פרספקטיבה היסטו־ רית ואיבה הזרה תפיסה גלובא־ לית.

מסתבר כי אף אשליה היתה זו, שעקב הגבולות החדשים הגענו אל המנוחה ואל הנחלה. לא נתנו דע־ תנו על הרי־הגעש, שלא נח מר־ תבשו. וכי פחות מאין כמוה היא להניח לדברים שיתנהלו מאליהם כאילו אפשר גם בלי הסדר. הרי נוצרה מדינתנו בשביל שתהיה ,,הוויה אובייקט, והיה גורם פעיל בזירה המדינית?

,,הניצים" אמרו לנו, כי שלום איננו בבחינת כפני מלחמה. אך אי־שלום לא כל שכן! אנו זקו־ קים לגבולות בטוחים. אך לא פחות מזה דרוש השלום. יותר משגבולות בטוחים מביאים שלום, השלום הוא המעצב גבולות בטו־ חים. כלום ,,הגבולות הבטוחים" הוכחו בהם בדרגת אחר מלחמה־ הימים הראשונה, כמנעו את הגד־ בנים מלהבקיע את ,,קו בר־לב" בלהבה־תפולה השנייה? אנו זקו־ קים לבחוב מחיה? אך אנו זקוקים גם לאפשרות בנייה ו־ חיים בלי תקוה דם בינינו בלי־ הבות תכופות. אין אנו פטורים ממצות יישוב ארץ ישראל, אך זהוי רק אתחלתא דגאולה, ולא עלינו המלאכה לגמור. אם נזכה לשלום — אולי נחזיר את שלימות הארץ בלי מלחמה, תוך שיתוף פעולה אזורי.

האשליה האחרת: המכר הגדול והגדל... לא פעם הבעתי תמיהתי, ואני חוזר ושואל: כיצד עלולים יהודים, שהיו קרבן התורה הגז־ ענית, להיתפס לגזענות מהפכה? האנתרופולוגים קבעו זמנן: ה־ גזעים השונים, וכל שכן אומות שמוצאן בגזע משותף, שמתיכונות לכל אחת המין האנושי. יש הבד־ לים, שהם תוצאה היסטורית־ תרבותית, אך לא נמצאה שום הו־ כחה, כי ההבדלים בין העמים טבועים בדיסקן של באנים שונים. לפני מאה שנה סברו, כי היפאנ־ נים, למשל, מסוגלים לכל היותר לחקות את מעשי הזולת. והנה מזדגיים הם כיום בראש התעשיה האלקטרונית! כלום לא היו ה־ ערבים בעבר — בהוהקות עם היהודים — חלוצי התרבות באי־ רופה?

הצבאות הערביים שבחוו במל־ חמת יום הכיפורים כבר הפריכו מבלור הלחימה. כלום נוספה. אם כורך להיהבה זה יגדל וילך? ל־ בעורה, מסגלות לסבון אומה את היתר הבירוקרטיה בקצב מהיר יותר כאשר היפני תרבות ובור־ כר... ,,תודה לאל ולצה"ל" עדיין יש יתרון ללוחם העברי והוא הבר־ כיח את נצחוננו במלחמה זו — ואם לא ידפו מאינו — גם במל־ חמה הבאה. אך מה יהיה על הד־ דורות הבאים, כאשר האיכות תיוהיה, או הכמות תהפוך לאי־ כות חדשה?

הוא הדין לגבי הזלזול בדעת הקהל העולמית. אין זה נכון, כי בלאו הכי כל העולם נגדנו, ועל כן נפנה לו עורף גם אנחנו ו־ ננהג רק לפי האינטרסים הלאו־ מיים שלנו. עדיין יש, למזלנו, חלקים רציניים בעולם הליברלי ו־ הסוציאל־דמוקרטי הרוחשים אה־ דה לישראל, אם משום מוסר כליות על העבר, ואם משום הע־ רכה לאופיו הדמוקרטי והסוציאלי של מפעלנו. אך חלילה לנו להת־ עלם מהלכי־הרוח המנשבים נג־ דנו. ולא יועילו דברי הרוגז ו־ הגידופים המתפרצים מלבנו הוד־ אב. אין אומות בעולם, המתנהגות רק לפי אידיאלים אלטרואיסטיים. לכל היותר מבקשות הן מיזוג ה־ אינטרסים עם אידיאלים (כלום אנו נוהגים אחרת?). אכן, לעתים יש משטרים העושים מלכתחילה את האידיאלים פלסתר — ומדיני־ תה של מוסקבה תוכיח.

מכל מקום, אין להתעלם מהעוב־ דות: אומות העולם יש להן אינ־ טרסים; יש כמיהה להפגת המתי־ חות בין המעצמות ולדו־קיום; יש תובעים איחוד בין עם ישראל ובין ,,פלשתינאים" הנראים בעיניהם מקופחים. לא נוכל להתקיים, לבי־ נות ואף לא להתגונן בלי עזרת בעלי־ברית נאמנים; ועלינו ל־ הביא בחשבון את העולם בו אנו חיים.

★

ודאי יהיה מי שיאמר, כי אין זו השעה לנוסח מתוך, ועלינו לס־ של ,,רק כך". ואף־על־פי־כן אני בטוח: לא רק בחיל, ולא רק ב־ כוח, אלא גם ברוח הרעיונות ה־ לאומיים והאוניברסליים, שהוכתו ביסוד תורתנו והנרגת התקומה שלנו. בעלי ,,התפכחות" סברו בזמ־ נם, כי מדינה יהודית תבטל את תורתנו היהודית; ואילו הניצים העיבה כי מדינה יהודית הלביש אותה שור ונידים.

לא הייתי מעלה בחושי דברים אלה, אילולא נתקלתי בהלך־רוח פוה, כסוכן, העלול להעביר את היהודה הלאומית, שהביאנו ל־ כבלי סתום. לאמונות איבה מגולה להתגוננה אמינה. צרוף העדות אתה ולהתגיד, כי עם לעם נבור, כיפני שיהובו כי אם לאום נאה, ולא ההיה לו נכונות אף למאמץ לאומי, פאטריוטי. החליטו הסיבו ההולכה, כאשר ידבו, כי הם להוד כים למען לא ייקראו למלחמת הבוצה, ולמען יצירת עולם האד־ מוני קהר. אין זה מקרה, כי טובי הלוחמים יצאו מקרב אלה, שציי־ דו בהגות הערכים הלאומיים ו־ האוניברסליים, ולצערנו הגדול גם ששילמו בקרבנות רב ביותר. מייסדי צה"ל הסבירו, כי יתרון החייל העברי נובע דווקא מזה, שהוא פחות אידיאציונלי, ועל כן הוא מסוגל להבחין בין סכנת בדימה ואבירות, והשיג בלחימה גדולים יותר. עלינו להמשיך ו־ לטפח תכונה זו.

עלינו להבטיח, כי שביתת ה־ נשק תביא לשלום ולגבולות בטו־ חים. והא בהא תליא: לא יתכן שלום בלי גבולות בטוחים, ולא גבולות בטוחים בלי שלום. כולנו — ,,יונים" ו,,ניצים" — בסירה אחת. אולם ניטיב לתתור ולגבור על המשולים הדוגים. אם בטוח, כי בסופו של דבר נעגן בחוף מבטחים.

,,גדות"

מיכליות ומאגרים לחימיקלים בע"מ

הודעה ללקוחות

אנו מבקשים להודיע ללקוחותינו כי השרותים הנמליים במאגרינו התנהלו ומתנהלים ללא תקלה וכל המשלו־ חים הצפויים הגיעו ונפרקו.

הננו מצטערים שעקב המחסור בכלי תובלה, אין עדיין באפשרותנו להבטיח את האספקה הסדירה של המפעלים. בינתיים נעשו כל הסידורים למסור סחורות ללקוחות, אשר יבואו למאגרים עם כלי תובלה משלהם. לקוחות אשר להם אפשרות כזו, מתבקשים לתאם עם מחלקת מכירות ומשלוחים במשרדנו בתל־אביב.

המשרד הראשי: תל־אביב, רח' דרך יפו 6 טלפון 250121־3 (03)

המאגרים: חיפה, נמל הקישון 666151 (04)

עיריית תל־אביב־יפו

מינהלת החירום

פניה דחופה אל דיירי תל־אביב־יפו

הדיירים מתבקשים להכניס בעצמם את פחי האשפה אל מקומם לאחר שרוקנו ע"י שרות הנקיון העירוני. המגוייסים כרם חזרו, אין לנו כח אדם להחזרת הפחים.

אין לשים נייר עתונים ואחר במיכלים הגדולים ברחובות העיר.

אין לגעת עד להודעה חדשה.

עיריית תל־אביב—יפו / מינהלת החירום

ב"ה

המועצה הדתית לתל־אביב־יפו

הודעה

לזוגות שדחו חתונתם

זוגות שנרשמו במשרדנו לנשואין ודחו חתונתם מפאת היות אחד מבני הזוג מגוייס לצה"ל, וברצונם לקיים עתה את החתונה, תעמיד המועצה הדתית לרשותם את אולם החתונות שלה במשך כל שעות היום.

המעוניינים יפנו למחלקת הנשואין ויקבלו את כל העזרה הדרושה בנדון.

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל

הטכניון שולח ברכת עידוד למגוייסים מבין הסטודנטים, העובדים והסגל האקדמאי באשר הם, ומביע את תפילתו לשובם בשלום.

הטכניון החליט לעשות את כל הסידורים הדרושים על מנת שסטודנטים שנפצעו יוכלו להמשיך בלימודיהם.

לשם כך, מתבקשים סטודנטים אלה להודיע על מקום הימצאם בכתב, או טלפונית, ללשכת דיקן הסטודנטים, קרית־הטכניון, חיפה, טלפון 04־225111 (שלוחה 535 או טלפון 04־221607.

קבוץ לוחמי הגיטאות

המשפחות בירנבך — גליק ויודקובסקי

מודיעים לכל המוזמנים

כי במקום מסיבת הכלולות

של אורית ויגאל במשק, תתקיים החופה וקבלת האורחים באותו תאריך יום שני 29.10.73 בשעה 19.00 באולם ,,תתביב" תל־אביב רחוב אבן גבירול 68.

נשמח לראותכם

עיריית חיפה

אגף לתרבות, חברה, נוער וספורט

מתכבד להודיע כי

הפעילות במוסדות האגף לתרבות

(מרכזי תרבות, מרכזי נוער, הספריות, השכלה לעם, אולפנים, התזמורות, מחול ואחרים)

חוזרת לשעות הרגילות

החל מיום א' 28.10.73

פרטים במרכזים

חזרה למסלול החיים היא חלק מנצחוננו.

אוניברסיטת תל־אביב

משפחות מגוייסי האוניברסיטה;

תלמידיה, עובדיה ומוריה

בכל מקרה של הזדקקות לעזרה אנא פנו: לזאב רובינזון, לשכת הרקטור, טלפונים: 418977 420695

משרד הבטחון / יחידת ביטוח ותביעות

מוקד לטיפול בנזקי רכב מגויים

בעל רכב מגוייס המבקש מידע בעניין טפול בתשלום נזק שנגרם בעת השירות או שיש לו השגה על הטיפול בעניין קביעת הנזק, יוכל לפנות למוקד בימי א' עד ה' בשעות 08.00 עד 14.00 ובימי ו' בשעות 08.00 עד 13.00.

כתובת המוקד:

בית יהודי בסרביה

רח' בני אפרים 288 תל־אביב

טל: 778113 — 777255

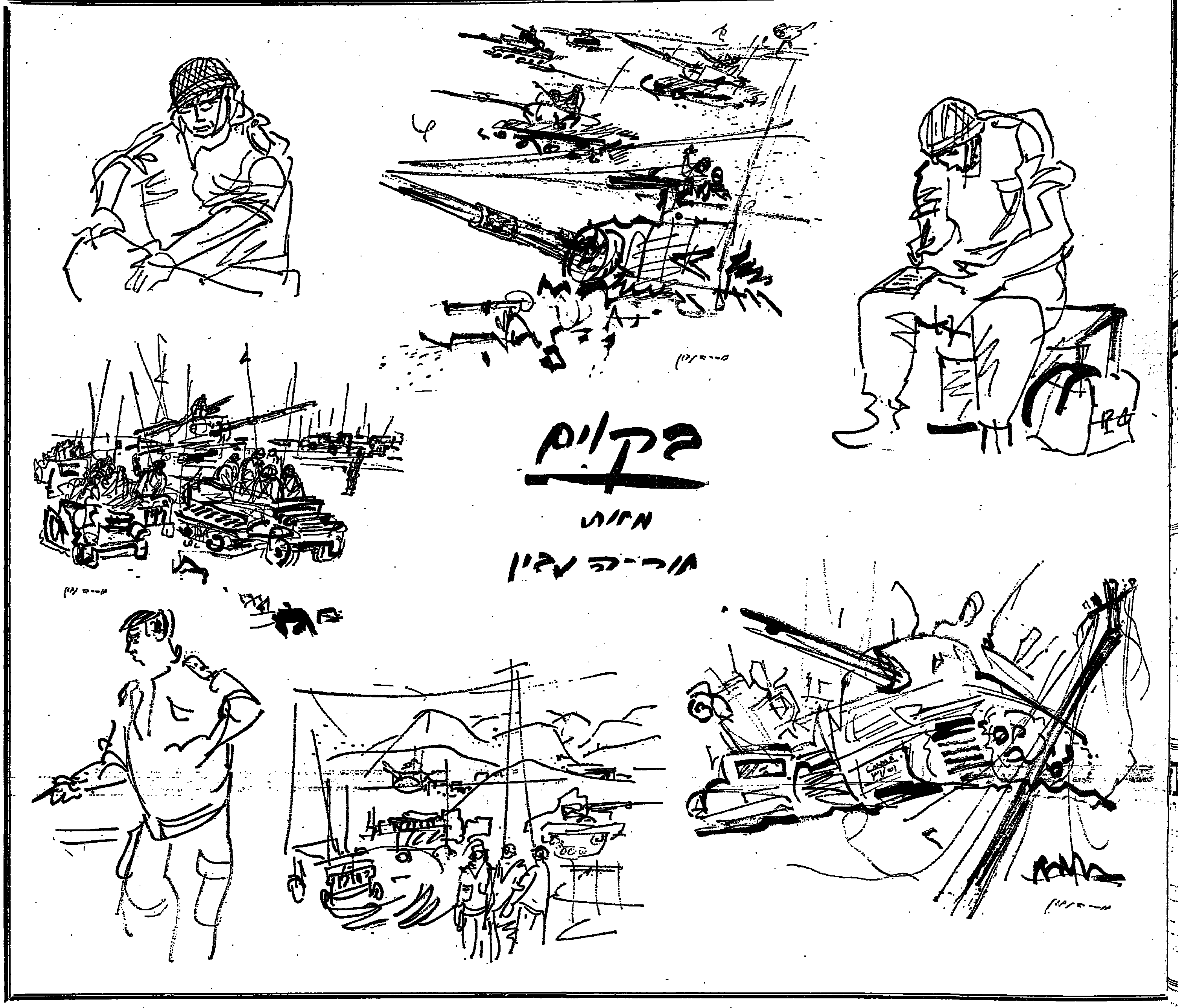

מפגז תותח ועד גרביים

מאת דויד מושיוב

במלחמות זוכים בדרך־כלל להי[...] ולפרסומת, וההערצה החילות [הלו]חמים, הטייסים המפציצים כטי[...]ת האויב, המפילים מטוסים וכן [ה]טנקיסטים, הצנחנים ואנשי חיל [...]לים הנאבקים בקרבות קשים. [...] החילות המסייעים. אותם [...]ת אפורים והאנונימיים, כלומ[...]ם יהיה דלק, שלתותחים תהיה [תחמ]ושת ושלחיילים יהיו לבוש [ומז]ון גם בשדה הקרב, אינם הי[...]ם בדרך־כלל לכותרות העתונים. [...]סיורנו בימים אלה במערך הלו[גיסטי ה]ראשי של צה"ל בסיני וב"יבשת [אפר]יקה", הווה אומר: בגדה המ[ע]רבית של התעלה, שם פרוסות [יח]ידות טובות של מערך תחזוקה [הנ]מצאות באחריות אגף האפסנ[א]ות ועמדנו בקרוב על עבודתן [של] יחידות אלה, שבודעה לה הסי[...]ת ראשונה במעלה.

המערך הלוגיסטי של צה"ל בסי[נ]י לא הוכן בחיפזון, ביום פרוץ [מל]חמת יום הכיפורים, אלא שנים [רבות] לכן. התכניות של מערך [...] בצורת מחסנים גדולים עם תחו[...]כה, הלפים, ציוד, מיכלי דלק, [...]רודים לאספקת מזון, בית־חולים [...]דה ביותר — כל אלה הוכנו [...]יקובית כמחייבים בסיני כבעוד [מו]עד לימים פורענות כי יבואו. כדי [של]א יהיה צורך להוביל את כל [...]צורות אלפי המנות הללו ברחק [...] מאות קילומטרים ממרכז האר[ץ] לעבר תעלת סואץ, אלא ברחק [ש]ל עשרות קילומטרים בלבד, אל היחידות הלוחמות בשדה הקרב. [...] הוכנה תשתית תחבורתית דה[...] בצורת רשת כבישים לאורכו ולרוחבו של סיני, כדי שכל אותן שיירות ארוכות המונות מאות מש־איות כבדות לא יצטרכו לנוע על פני ציר אחד בלבד.

הבעיה של אספקה ליחידות הלוחמות בשעת הקרב היא של יכולת להוביל כמות רבות למרחק קילומטרים רבים ולקצר ככל האפשר את הסבב של אותם כלי רכב המובילים את הדלק והתחמושת לטנקים החונים במדבר. ויש לדעת: טנק אינו יכול לזוז קדימה, אם הדלק במיכליו אזל ואין מספקים לו דלק בשדה הקרב. התותח אינו יכול להמטיר אש על האויב, אם פגזיו אזלו ולא סיפקו לסוללת התותחים הפגזים במועד המתאים.

ואכן בביקורי בגזרה המערבית של תעלת סואץ ראיתי שיירות ארוכות של מכאיות עמוסות תחמושת, מזון, ציוד ואספקה עושות דרכן אל היחידות בחזית. אולם לא רק תחמושת ודלק היו שם, אלא גם מזון כרי, מזון כי בתיה, ירקות ופירות המיועדים לחיילים בחזית כתוספת למנת הקרב. הכרלת, בדרך כלל, שיכורים. בימי המלחמה שלח מערך התחזוקה בסיני יום־יום אלפי מנות תחמושת, ציוד, מזון, דלק וחלפים ליחידות הלוחמות.

צרכיו האישיים של החייל אינם פר ז חשובים. מלחמה זו היתה ארוכה יחסית. בשדה הקרב אין אפשרות לכבס לבנים. אולם הבגדים מתלכלכים ויש צורך להחליפם. כדי לאפשר דבר זה — גם אם לא כל יום — הילך אגף אפסנאה יותר מחצי מיליון תחתונים, חצי מיליון גופיות, חצי מיליון זוגות גרביים, חצי מיליון כובעים. אספקה זו איפשרה החלפת לבנים פעמיים עד שלוש במשך ימי המלחמה. הונהג הסדר, שחיילים אשר בגדי העבודה שלהם התלכלכו יוכלו לקבל בגדי עבודה נקיים תמורת מסירת המלוכלכים. כן ניתן ציוד אישי לחיילים שציודם הרטבה.

אני הוצים את התעלה בגשר הנבנה צפונית לאגם המר הגדול בין שיירות כבאיות, אוטובוסים, טנדרים, ועוברים לגדה המערבית של תעלת סואץ. לעומת המדבר בצד המזרחי הרי בגדה אפריקה בולט הצבע הירוק של הצמחיה, עצים גבוהים, חלקות חקלאיות, מעובדות היטב, שדות הירס וקמניות בין חורשות במיות מתבן והכר, דקלים רבים, שמבטניהם מלאי תמרים. בשמאל נראה האגם המר רוגע ושקט, כאילו לא הורגד כאן רעמי הפגזים אך לפני זמן קצר. ככל שמתקדמים ויורדים לכיוון סואץ, נעלם הנוף החקלאי והאדמה הופכת יותר ויותר צרורה וצהובה, שטח מדברי אופייני ללא צמחיה ועצים.

אנו מגיעים ליחידת אספקה פרוצה בשטח, כאובטחת על־ידי יחידות תותחים כתגייצת נגד מטוסים. מפקד היחידה מספר, כי לרשות היחידה עומדים מאות כלי רכב להעברת התחמושת, דלק ומזון. מוביות כלי הרכב מיועדים להובלת תחמושת, חלק גדול להובלת דלק וכמני סיבה ואילו המאר ביועד להובלת מזון. היינו שם ביום הראשון להיכנס הפסקת־האש לתוקפה והדברי מפקד היחידה מרבירים את הפסקת האש בנך, שהיחידה סיפקה לכוחות הלוחמים כמויות מובילויות של תחמושת באותו יום לצומת ימים קודמים.

אין זה סוד, כי טנקים נפגעים בקרב ויוצאים מכלל שימוש ויש צורך לתקנם ולהכשירם שנית לשימוש. יחידת ההדירות, שבה מכשירים לקרב טנק פגוע, היא תחסר בה ביותר. וכדי לקצר ואוליך זה כהלוות אל הכוחות הלוחמים יחידות חיכוני. הכוללות חוליות טכניות של אנשי מקצוע מעולים הפושים מלאכתם תוך כדי קרב ומתקנים את הטנקים. על אחת הגבעות החשופות פגשנו בחוליה כזו, שעסקה בתיקון טנק שנפגע מרקטה של מטוס מצרי. היה צריך להחליף מנוע, מיכל דלק ועוד מספר מערכות. שהטכות הטכניים שלהם הטילו בנו חלחלה. אנשי החוליה המכנית עמדו כבר ביום עבודתם. הם עבדו על הטנק משך זמן קצר מהכשירתו שנית לקרב. בזמן שלום במוסך מצריך תיקון כזה זמן כפול לפחות. לידם היה מנוף מיוחד, שישלף בתוך הטנק את המנוע הפגוע (משקלו חמש טונות) והכניס במקומו מנוע חדש. ליד המנוף הישראלי עמד מנוף שני, מצרי, שלקה של המצרים והוא כבר מופעל בידי אנשי החוליה.

החיילים השייכים למערך התחזוקה עובדים שעות ארוכות ללא הפוגה ואף נמצאים תחת אש האויב. באחת היחידות ההובלה סיפר לנו: אחת המכאיות נפגעה בפגזים ובערה באש והמיבה היו משאיות עמוסות תחמושת ומיכליות דלק. אחד החיילים הרחיק מעלה של רכב המכאיות הבוערת, כדי שלא ייפגעו או יפלו באש על הדלק והתחמושת שבהם.

לישראל יצא שם בטיפול הרפואי הצבור שהיא נוהגת לחיילים הנפגעים עוד בשדה הקרב ובפינוי המהיר לבתי חולים בעורף. יחידת הרפואה צמודה ממש לכוחות הלוחמים. החל בחובש הקרבי, הרופא הקרבי, בית חולים שדה וכו'. באחת היחידות הרפואה הללו בגזרה המערבית של התעלה סיפר לנו בשמחה מפקד היחידה, כי ליחידה שלה הכטפלת בחלק בסדיים של כחות לוחמים, לא דיווחו באותו יום על נפגעים. היה זה היום הראשון להפסקת האש. כן אמר, כי אנשיו מטפלים גם בפצועים מצריים, כשם שהם מטפלים בפצועים שלנו. עם זאת הטעים, כי בשעת טיפול בפצוע מצרי שבוי, עליהם לנהוג זהירות, כיוון שהיו מקרים רבים שחיילים מצריים פצועים, שאנשינו ניגשו לטפל בהם, פגעו בחיילינו. כששאלתי, אם הפצועים המצרים ירו באנשי יחידת הרפואה, שרצו לטפל בהם, ענה מפקד היחידה: „היה גם מקרה כזה".

הנא שאמרנו: אנשי מערך התחזוקה עושים עבודה אפורה ומייגעת. מספקים תחמושת, דלק ומזון. מצילים חיי אדם ומשתלבים במשפחת הלוחמים של צה"ל המללת את הטייסים הטסים בשמים ואת הטנקיסטים הדוהרים במדבר, את התותחנים המפגיזים ללא הרף את יחידות האויב ואת הצנחנים ואנשי החי"ר הלוחמים מעבודה לעבודה.

קצרות

קום ועשה

שר המשפטים, מר יעקב שמשון שפירא, מאיים בהתפטרות. טוב הוא משבש את הלוח — עושה פורים בתשרי. פורים, כי צחוק הוא עושה גם הפעם כאשר בפעם הקודמת — בפחיד אותנו בהתפטרות והזור בו מגיה וביה;

אחלי, כבוד השר, חוס ורחם על עצבינו; החלטת להתפטר קום ועשה התפטר. נעבור איכשהו בהלם הזה.

אומר ועושה.

ז. דויד

סודי ואישי ליאסר ערפאת

מאת אלקנה גלי

לאמר עבאר, מפקד ארגוני המרור / לראשי הלוחמים, המהולל, הגבור / לתהור ובכביה להמשיך עד הסוף / ופתרונו הסופי על עם זה לכוף / שליחה זו האגרת בקרבן פוטנציאלי / באחד אנונימי, אוביקט קונבנציונאלי / שמוכח כי אינך בקי בחומר שלפניך / ההליכים ללא כוונת להאיר את עיניך / ולסגור לך מיד אינפורמציה והערכה / על אלה שנגדם פתחת במערכה / כי המכביל ביותר ולפעמים גם כואב / זה במחדל מודיעיני של „דע את האויב" / לכן הנה התמצית, כתימון ומוסמך / כמו דיציץ בעל שם, ללא דוגמה ולא אח / והפעם הוא לשרותך באופן מוחלט / סודי ואישי ליאסר ערפאת /.

כל מפגע בעם הזה הוא בעל אופי מטאורי / וזאת תבין מיד מהרקע ההיסטורי. / אם כן הצם שפה השתכן ובנה / — לאחר הפסקה קלה של אלפיים שנה — / כולו שייך לכאן. זה לא זרע קולוניאלי / זה מכוש כיון עם כוח עם זכרון פנומנאלי / וכך השמות כאן בארץ המוכרים לך בערבית / הם רק סירוס השמות בשפה העברית. / ומהקבר לארץ — לסעיף מכנה חשוב: / הרקע הפסיכולוגי של העבר הכאוב: / כי עם זה סבל ואף פעם לא כמו / אינקויזיציות ספרד וגזירות הייש הנ"ש / וזאת ה'אי הזכור כאיש מכביל / את עם האבצים המשרד איננה חויל; / או אני שואל אותך, אדוני המפקד: / התוכל לעם כזה של עולים לפוקד? / כי לעם עם רקורד כזה כאלוהים מתת / מה אתה בעצם יאסר ערפאת? /.

והעדות הקרובה עוד פחות מעודדת: / נעבור לסעיף הבא הקרוב למולדת; / כי הם רגילים לנדוד ומכירים את מקודו / לכן בשבילם אלפתה הוא רק אחד בתעדו / הקודמים לך נעלמו ואבדו מן העולם / כי האבצים האלה גברו על כולם / מבאורדות וכנוניות של שבות עמרים ושלוחים / עד פרעון ואלפתה. שום הבדל לא חשוב / זה רק מיבר וצורה בהתאם למקום ולזמן / כי עבורם אתה קאוקג'י, כמו שהיטלר המן / עבורם אתה רק אקט במסגרת מחזה; / גם אז מה אפשר לעשות עם מין עם שכזה? / לכן חשוב היטב היטב לאט / כי זה עסק לא פשוט, יאסר ערפאת! /

אך כדי את התמונה כולה לכסות / נעבור לסעיף הבא החשוב לא פחות / התוא שככל שיכו בו בזה העם / הוא ירבה וילך כחול על שפת הים / לכן לגבור עם כאלה זה צריך רחוק / כי תמיד הם יוציאו מעז את המתוק; / כי בעת הכנופיות כשכל יום אחד נפל — עוד הוסיפו נקודה עם חומה ומגדל / ובשחרם אצלם קיבל את הבכורה / הם קפצו ועברו ליבשת השחורה / ואז שזה גל אמברגו הטיל / עריים הכל בעצמם ממסטר ועד טיל; / הראית מימיך אנשים כמותם / המנחילים את החיים בנופלם ובמותם? / וכי מהם גבהו ומי כהם גבעם / משטר הבורא, יאסר ערפאת? /

ועוד דבר אחד חשוב שתזכור / ותוציא המסקנה מי עם מי יגמור: / כשלכל מצב חדש יש להם פתרון / ורק סיבו הוא נעלם עד הרגע האחרון / כי כשהם אומר ש„לא", למה הוא מתכוון? / הן כבר ראינו בעבר שזה יכול להיות גם „כן" / וכשזה יבוא ולא תדע מדוע ועל מה / הם יכולים לנוץ מתחת לאדמה / הן לא תחשוב לרגע בכל הרצינות / שיקבלו ולא ישיבו טוב וכיאות; / כי זה עניין השלום. זה עסק מוניטורי / זה אצלם בטוח כמו בבנק שווייצרי / וכה שנשאר פתוח, אך ללא כל גרעון / זה גובה התשלום וכן הפרעון / ואינני בטוח שזו עיסקה כדאית / אם תביא בחשבון את הרבית דרבית; / לכן חשוב מחדש וחשוב פעמיים / כי הם אינם נשברים ומחזירים כפליים / כי אתם כאבור אי אפשר לגבור / כי הם רק שואלים מי הבא בתור. / וזאת, כמו כל הדת, על דעת ראש אמ"ן: / עזוב את העסק כל עוד יש לך זמן / יצא לפני המפולת ולא בשעת / כי זו פשיטת רגל יאסר ערפאת! /

טקס סיום קורס השתלמות למורות-חיילות נחתים היום באוניברסיטת בר-אילן. בטקס השתתפה גם קצינת ח"ן ראשית אל"מ רות מושכל. (צילום: יצחק פריידין)
הבדרן אבי בהט בהופיעו בפני חיילים אי־שם בסיני.

בנק ישראל דחה התביעה לבטל הקנס על גרעונות הנזילות של הבנקים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

נגיד בנק ישראל, משה זנבר, דחה אתמול את הי תביעות של ראשי הבנקים להקל על מצוקת האשראי במשק בימי חרום אלה על ידי ביטול הקנס על גרעונות הנזילות של הבנקים. בנק ישראל רואה גם עתה את תפקידו לבלימת הלחץ ה-אינפלציוני והסיודיים שנע-שו עונים על הצרכים.

בישיבת הוועדה המייעצת של בנק ישראל עמדו ראשי הבנקים על בעיות המימון ההולכות ובחריפות בענפי המשק השונים ועל ההכרח למזג עתה ביתר-גמישות. הם טענו שיש לבטל לחלוטין את הקנס של 5 אחוזים על גרעונות הנזילות, לפחות למשך החדשיים הקרובים. נודע, שגם נציגי הציבור בוועדה המייעצת הצטרפו לתביעה זו. חבר הוועדה הבר־כה אהרון אפרת, הצמידו את אנשי בנק ישראל על הצורה לבקוע במדיניות גמישה יותר כדי לפתור את בעיות המימון בבנק על-הבנת למגרע התבשלות מפעלים האבטלה.

בישיבה נתגלו חילוקי דעות לגבי הצעדים שיש לנקוט. בסיכום החלט שהצעדים שננקטו לפני שבועיים יהיו בתוקף לשבועיים נוספים, והם: מתן אשראי של 100 מיליון ל"י לבנקים המסחריים על-ידי בית-המסחר של בנק ישראל; ויתור על מילוי התחייבות הבנקים לרכוש את סכומי מילוות קצר-מועד העומדים לפדיון בשבועיים הקרובים; הקטנת קנסות על גרעונות הנזילות ל־5 אחוזים, בניגוד לדרישה של הבנקים לבטל כליל את הקנס.

דחיה נוספת בבניית מפעל המלט בבית־שמש

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

העבודה בהקמת מפעל ה-מלט של „נשר" בהר-טוב נפסקה לחלוטין, משום כך, תחול דחייה נוספת בהשלמת המפעל שעמד להתחיל בייצור בינואר.

בעבודות הקשורות במפעל הזה מועסקים כ־300 איש אצל קבלני משנה שונים. חלקם הגדול של העובדים מגויסים ולא נראה שהעבודה תתחדש בימים הקרובים. בלוואת, כבר עתה ברור להנהלת „נשר" שהעבודה לא תושלם בסוף דצמבר וכי המפעל לא יספק מלט בינואר.

מפעלי המלט „נשר" הקטינו ב־25 אחוז את תפוקתם, זאת בשל קשיים באספקת אבן מהמחצבות למפעלים בשל גיוס הרכב הכבד של המפעלים. כדי להתגבר על בעית האחסנה של המלט, שלא ניתן לספקו בכמויות גדולות לאתרי הבנייה בשל בעיות תובלה, מייצרים קלינקר, כך שנותר שלב נוסף בייצור. בדרך זו מתגברים המפעלים על בעית האיחסון. המפעלים מייצרים בהיקף של 75 אחוז מתפוקתם הרגילה.

ביה"ח החדש בצפת פעל מיד עם פרוץ המלחמה

מאת אהרן פריאה, כתב צבאי

בית החולים ע"ש רבקה זיו בצפת, שבטקס פתיחתו הרשמי והחגיגי עמד להתקיים ביום ב' השבוע, נכנס מיד לפעולה.

שלושה ימים לפני פרוץ המלחמה הוחל בהעברת הצוותים הרפואיים וחלק מן הציוד הרפואי מבית-החולים הישן בצפת לבית החולים החדש המפואר, אשר כמנו כתגלה גוף נהדר של הכנרת והחלקים נרחבים של דרום רמת-הגולן, ועל שלט חדר-המיון של בית החולים הישן כבר נתלתה המודעה בה נאמר: „נא להפנות את הפצועים לחדר המיון בבית החולים החדש".

כשהציים החצי לאחר שהחלו הקרבות ברמת-הגולן, ביום הראשון למלחמה, הגיעו לבית החולים החדש הפצועים הראשונים. בשלב זה עדיין לא התארגן בית־החולים, על צוותיו השונים, התארגנות מלאה. „אולם כעבור שעות ספורות מצאנו תשובות לכל הבעיות, והמהירות והיעילות שבה פעלו הציל חייהם של עשרות פצועים שהגיעו אלינו במצבים קשים", סיפר אתמול מנהל בית־החולים ד"ר מרדכי רביד.

לדבריו, צה בשעות אחר-הצהרים של יום הכיפורים ברצו הניתוחים הראשונים בחדרי-הניתוח. התקשורת הפנימית בין משרדי ההנהלה, חדרי מיון ויחידות אחרות בבית החולים, נעשתה באמצעות רצים ושליחים. רק כאשר יותר, כאשר הופעלו במרכזות הקשר הפנימי והחיצוני, החלה ההתארגנות הבינתחיה והמקצועית. בימים הראשונים של המלחמה עבדו בבית החולים 35 רופאים ומאה אחיות ולאחר מכן הגיעו למקום רופאים ואחיות נוספים, העובדים במשמרות של 24 שעות ביממה בטיפול בפצועים שהגיעו לבית־החולים מחזית הגולן.

ד"ר רביד מדגיש, כי אילו היו אומרים לו לפני כשנה שהצוות הרפואי מסוגל להתארגן כפי שאכן התארגן בשעת חירום — לא היה מאמין. „אולם המהירות והיעילות של התארגנות בית־החולים, על כל שירותיו ומחלקותיו, הצילה חייהם של פצועים רבים".

סמוך לאחר פרוץ המלחמה נפתח מינחת ההליקופטרים ואליו הגיעו, בין שאר הפצועים, גם שני טייסים סוריים שנפצעו בקרב.

לפני ימים מספר ביקרה בבית־החולים נינה קציר, רעיית נשיא המדינה, שהביאה עמה מאות ספרי-קריאה, מאות טרנזיסטורים גלויות ומזכרות מבית-הנשיא, כשהן התרומה על ידי נשיא המדינה. הדליקה אותם לחיילים הפצועים.

חיילים גמלו לקיבוץ מרום־הגולן על האירוח היפה

מאת סופר „דבר" בגליל

יחידת חיילים שהשתתפו בקרבות בחזית הצפון וקיבלו אתמול את הפסקתם הראשונה, ניצלו אותה כדי לגבול לקיבוץ מרום־גולן עבור הבנת האירוחים היפה שהקיבוץ נהג בהם כאשר היו בחזית. כאות הוקרה על כך, הקדישו החיילים את הפסקתם לקיבוץ לעזרה באיסוף תוצר אדמה בשדות הקיבוץ.

חברי קיבוץ מבוא-חמה שבדרום רמת-הגולן קיבלו אתמול בפרחים את החברות והילדים שהוחזרו לקיבוץ. כן הושלם קטיף הכותנה בעזרת מתנדבים מפתח-יזרעאל וחיילי מילואים השוהים באיזור. גם לנאות גולן הוחזרו החברות והילדים.

החברה „אליבלינה" הנמסרפה אתמול לחברות התעופה הזרות ההתפניינות המאפשרות לחדש את הקשר האווירי עם ישראל ומטבחה.

דיונים על השלמת שכר חודש אוקטובר למגוייסים

בעקבות החלטת הוועדה-המרכזת והמחלקה לאיגוד מקצועי בעניין השלמת שכר החודש אוקטובר למגויסים בבתי-העסק-שלם — קיימה הנהלת פגישה בין ראשי המחלקה לאיגוד מקצועי והגורמים הנוגעים בדבר.

בפגישה שנערכה בלשכת היו־אים על הארגונים הכלכליים והתאחדות התעשיינים השתתפו מטעם ההסתדרות: יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ, מ"מ יו"ר המחלקה י. ושצינה, חבר הוועדה המרכזת צ. נתנזון וחבר המחלקה ש. דיסלוב. מטעם התעשיינים: מ. לוי, עו"ד א. האוזן ו. זוראב.

נציגי ההסתדרות הביאו בפני התעשיינים את ההחלטות והסיכומים שנתקבלו בעניין השלמת השכר לחודש אוקטובר במשק הפרטי, על־פי ההנחיות שאושרו במוסדות ההסתדרות בנדון. השיחה התנהלה ברוח טובה ובהבנה הדדית.

המרכז החקלאי יפעיל מבצע התנדבות בישובי־הספר

מאת סופר „דבר"

המרכז החקלאי החליט להפעיל מחדש את מבצע ההתנדבות בישובי הספר בצפון הארץ, דוגמת המבצע בתקופת מלחמת-ההתשה.

המחזור הראשון יצא ביום א' הבא ויכלול כ־80 איש — שופטים ועובדי בתי-משפט, עובדי עיריית תל-אביב ועובדים ברית העמידנה. הכוונה היא להפעיל במבצע זה ארגונים ציבוריים כמו ארגון חברי „ההגנה", מועדוני „רוטרי", מסדר ז'בוטינסקי ואחרים. כל אלה, בנוסף לגיוס בעלי מקצוע מיוחדים וכן, של נוער במסגרת הגדנ"ע, לפי הצורך.

בדווי הנגב תרמו 20,000 ל"י למלווה מרצון

יותר מאשר בעבר, מגדירים 50.000 בדווי הנגב עם מדינת ישראל ורואים עצמם כחלק בלתי-נפרד מן המדינה. נכונות הגיוס שלהם, כולל רצונם לשרת בצה"ל, ואף שהותם למעשה בצה"ל במספרים לא-מבוטלים, הוא רק אחד הביטויים למצב זה.

עם פרוץ הקרבות ביטא זאת השייך סוליבאן, שבטו גר בסביבת שובל: „אנחנו מסכים שאנחנו כאן נאכל ונשתה ונרויח כסף, בשעה שאחינו היהודים נלחמים את דמם לכבוד הארץ". הוא ניסה לשכנע כיד אצ מזידות צה"ל לגייס את צעירי שבטו. ואכן, קיימת יחידת-מיעוטים בה מנוהלים חיילים ממוצא בדוי, אשר כבר סבל קרבנות לא-מעטים. הם ממלאים התפקידים היומיים כורנים בצה"ל. לו היו מוכנים צה"ל פותחים בפניהם את שערי הגיוס, היו נבואים מתנדבים במספרים בולטים יחסית. זה, על-כל-פנים, הדעה בקרב ישראלים העוסקים בנושא מקרוב.

בינתיים בויטו בנאחיר רבות בידי הבדואים. יתכן שבתחילה הגיבו אחדים מבין בעלי הרכב המבוגרים בחיסום, אך היום, לא זו בלבד שכל ההבאות הנהוצות מגוייסות, אלא שגם רבים מבין הבדווים עם בעלי מכוניות פרטיות קטנות — מבקשים לגייס את מכוניותיהם. עתה ההלו לגייס במספר סגדרים, וכאמור נכנים בעלי המכוניות ברצון.

התרומה הגדולה למלווה המלחמה מרצון

אופייני הוא מה שקרה לפני ימים אחדים בבאר-שבע, כאשר נודע לאחד השייכים על המלווה מרצון. הוא אסף ב„בית-יציבי" בכה שייכים אחרים שהודבנו העירה באותו יום באופן מקרי, ואמר להם לגייס בינבקום „מהמיסים" סכום ראשוני למלווה. השייכים הוציאו את אשר היה במקום בכיסיהם ונאסף מיד סכום המלווה על 75.000 ל"י. כעת נקבע בצורה מסודרת צגין איסוף המלווה בכל שבט ושבט. האחראים לציון הם בעיקר השייכים והמורים בכל מקום. עד כה נתרבו לבצלה כ־200.000 ל"י.

לאחר היסוסים ראשוניים — שנבעו מחשש התנגדות האוכלוסיה היהודית עם פרוץ הקרבות — החלו קבוצות בדוים לעבוד בעבודות שונות במשקים, בקטיף, באיסוף ירקות והדרים. בתחילה סירבו לקבל תמורה כספית עבור עבודתם.

צוה ההודעות אמבצעי התקשורת הישראליים

באשר להלך הרוח בקרב הבדווים בנגב, ישנם סימנים שהאמונות של הדעות ישראל גבוהה בעיניהם בהרבה מאשר זו של קאהיר ודמשק. אמנם לרבים אין מקלטי טלוויזיה, אך טרנזיסטורים ומקלטי-רדיו נמצאים ברכותם.

רבים הבדוים האומרים שבסב עדי היהודים שלא ההודר שום שמחים. „לו היו הערבים מתחילים בהתקפת יום-הכיפורים מהבוקר ד מעצה", הם אומרים, „היו שוחטים אותנו ראשונים, עוד לפני היהודים, מכיוון שבדוים אנחנו".

הסיבה הטובה ביותר להיותם חלק במדינת ישראל הוא — ביקוריהם היומיומיים בבאר-שבע, והעובדה שנוכחותם אינה מעוררת כל תסר בת-לב והבנה נראה לשכני וכמר בן מאליה. (ש)

הפסקת האש נותנת הזדמנות לחייל צה"ל בגזרה הצפונית להכין ביצה קשה לארוחת בוקר, במו ידיהם (צילום: יו־פי־)

יוחלפו ימאים גרמניים סרבנים

בעקבות סירובם של צוותי ימאים הסכרתים על אניות גרמניה להכנס לנמל חיפה נוכח הכרזת חיפה ע"י שלטונות מצרים כ„שטח מלחמה" — הורה נשיא איגוד עובדי התחבורה בגרמניה המערבית הינץ קלוגקר להחליף לאלתר ימאים אלה באחרים. — הודעה על כך שיגר נספח העבודה בשגרירות ישראל בגרמניה רון פריאל להוביג. הכללי של ההסתדרות י. בן־אהרון.

במברק מודיע הנספח כי נשיא האיגוד הגרמני בא במיוחד לשגרירות ישראל בבון וסיכם להסיש עיית האיגוד צוותים אחרים של ימאים גרמניים. כן הודיע קלונקר שהוציא הוראה מחייבת לכלל הימאים הגרמניים שאין לסרב להפליג לישראל ולעגון בנמליה.

עובדי מדינה התנדבו לשמירה בישובי ספר

לבקשת המרכז לשירות התנדבות הוצרכו החקלאי, ריכזה נציבות שירות המדינה, תוך יומיים, יותר כ־50 עובדי מדינה שהתנדבו לצאת לשבוע ימים למילוי תפקידי שמירה בישובי ספר.

פנייה שלא להפעיל הצופרים המודיעים על כניסת השבת

הוועד לקדשי ישראל בירושלים, שבאמצעותו מופעלים 100 צופרים בארץ המודיעים על כניסת שבת וחג, פנה לכל מפעילי הצופרים שלא להפעילם. יש להכתיר להודעה בכתב ממשרדי הוועד להגנת קדשי ישראל, על מנת לא לגרום לבהלה בציבור. (ע)

הגרלת הפיס

בהגרלת במפעל הפיס מס' 43/73 שהתקיימה ביום 25.10.73 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך — 150.000 ל"י זכו המספרים: 142458 ; 694261.

בסך — 50.000 ל"י זכה המספר: 550022.

בסך — 12,500 ל"י זכו המספרים: 273109 ; 593918.

בסך — 6.250 ל"י זכו המספרים: 098450 ; 168950 ; 475577 ; 739549.

בסך — 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־05849, 07709, 28161, 37728, 39913, 41135, 57616, 78143, 84401, 85088.

בסך — 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־00785, 03034, 04587, 13491, 16064, 16260, 16585, 26647, 35338, 48011, 48877, 50173, 53563, 55207, 58990, 58999, 59013, 70779, 71738, 77156, 78603, 83218, 86221, 94771, 98195.

בסך — 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0435, 1540, 2593, 3992, 4959, 5324, 7639.

בסך — 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0041, 0057, 0170, 0690, 0747, 1776, 1841, 1918, 2088, 2110, 2877, 2938, 3184, 3330, 3771, 3983, 4068, 4240, 4394, 4719, 4773, 4783, 4785, 4941, 4975, 5183, 5735, 5835, 6244, 6559, 6569, 6669, 7026, 7741, 7755, 8244, 8699, 8946, 9765.

בסך — 4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־5.

בסך — 1.250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 031444, 044182, 075824, 106773, 104442, 277195, 289120, 289242, 338836, 345808, 367633, 395033, 505883, 521894, 545886, 640828, 705157, 732476, 766857, 776970, 795484.

במשכת ההתנדבות הציבורית למלווה מרצון

ראשי הוועדה הציבורית למלווה מלחמה מרצון, רב־אלוף (מיל.) יצחק רבין, ה. כהאויב וא. ידלין, פנו בקריאה לאזרחי ישראל להמשיך ברכישת אגרות מילווה המלחמה מרצון — לגייס האמצעים להצטיידות.

„תהליך ההצטיידות ובניית הכוחות שנפגעו נמשך בארצות הערביות בעזרת משלוחי נשק בדרלים. הפסקת האש שנכנסה לתוקפה אסור שתשכיח מאתנו עובדה זו" — נאמר בפנייה.

* במרכז הקבלנים נמסר כי עד כה נרכשו אגרות מלווה מרצון ב־40 מיליון ל"י בקירוב.
* תושבי מושב אחיעזר רכשו אגרות בסך 8000 ל"י, זאת נוסף על מכסה שנקבעה על ידי הנהלת המושבים.
* למטה המלווה מרצון הגיע מכתבו של יוסי זיבר, בן ששה, בת"א, אליו צורפה המחאה בסך 250 ל"י, שהם כל חסכונותיו בבנק.
* „מועצת המורים למכון הטכני והוועד הציבורי למלווה מלחמה מרצון פנו אל תלמידי בתי-הספר להשתתף בתנופת ההתנדבות הכספית במסגרת המלווה.
* חברות קדישא סוכות בארץ הודיעו על השתתפותן במלווה בסכום של כמיליון ל"י.

מפ"ח התגברה על המחסור בבעלי מקצוע

מאת סופר „דבר" בחיפה

בהצעת מפעלי חיפה, בשיתוף המחלקה לשעת חירום במשרד העבודה, הצליחה להתגבר על המחסור בבעלי מקצוע על ידי שילובם של פנסיונרים, נערים בני 17 בבתי-הס המקצועיים ובעלי מפעלים קטנים, שהתנדבו לעבוד במפעלים חיוניים.

ממפ"ח נמסר, כי ביוזמת הועצ של ציבור הבעלים במרחב שיפוטה של המועצה, לא היה צורך בריכים מתנדבים, עוד שמע לאחר פרוץ הקרבות.

במפעלי החרושת ההסתדרותית המאורגנים במסגרת „כור" הצליחו בכוחות עצמם לווסת את כח האדם המקצועי והעביר בעלי מקצוע ממפעל למפעל לפי הצורך.

מקהלת הנוער העירונית בת"א בהדרכת יואב אשריאל התנכרת, הכוללת 35 איש, התנדבה להופיע בצה"ל והמכבה להופעות בבסיסי חיל האוויר.

מטה החירום בת"א נשאר בכוננות

מטה החירום העירוני בתל-אביב יישאר בכוננות מלאה — זאת מסרו ראש העיריה יהושע רבינוביץ, וסגנו יוסף נחמיאס, בישיבת מינהלת החירום העירונית שנערכה אתמול בבוקר.

מינהלת החירום העירונית החליטה פה אחד להיענות לבקשת משקי הספר שניזוקו, לאפשר לעובדי עת"א להתנדב לעבודה במשקים הללו למשך שבוע ימים על חשבון העיריה. הפעולה תבוצע בתיאום עם ארגון עובדי העיריה.

לחברינו המגוייסים

מוסרים לכולכם דרישות שלום
מצפים לשובכם הביתה בריאים

לכל חברינו שלום
להתראות

גמיד
מוצרי גומי ופלסטיקה בע"מ
נתניה

שוטרי נתניה תורמים מדמם לפצועי צה"ל

85,000 ל"י נאספו במבצע „שי לחייל" בחיפה

85,000 ל"י נאספו על ידי מתנדבי האגודה למען החייל במבצע שי לחייל מבית לבית שנערך בחיפה.

יו"ר האגודה, סגן אלוף שלמה תבורי, שבכר על כך, יצא בקריאה לתושבי חיפה להמשיך בהרבת התרומות לאגודה, כדי שתוכל למלא את מכימותיה.

איגוד נשי היבאים בחיפה ערך אתמול בבדיקר „בארבי לאבבי הצוות של האניה „דף" שהגיעה לנמל חיפה. עם חיבור האניה לרציף, „התפזרו" הנשים על צוות האניה, שהדים תרומה בסכום של 5000 ל"י לאגודה. בו במקום, אספו היבאים גם כאות חפיסות סיגריות, בקבוק קולה, ממתקים ועוגות, ולאחר ששילמו את המכס כחוק, הוצאה הסחורה בשטח הנמל.

בתחנת הדלק „בצה" שבכביש רופין, נפתח מזנון לחיילים הפר על החל משעה 12 בצהרים עד אור הבוקר. בתחנה זו גם נפתח בית מלאכה המבצע תיקוני רכב שונים למשפחות המגוייסים חינם אין כסף.

רופאי השיניים בחיפה הפעילו את המרפאה העירונית לטיפול בשיניים שברחוב הגפן 26 המגישה טיפול רפואי לחולים שמרפאות רופאיהם נסגרו בשל גיוסם. הטיפול ניתן תמורת תשלום סמלי המועבר לאגודה למען החייל.

עיריית חיפה הפעילה שירות סעד מיוחד למשפחות המגויסים ונכונה להגיש למשפחות כל עזרה שתידרש בבית. לצורך כך יש לפנות לרחל אביב במשרדי העיריה. (ש)

אלפי מתנדבים מבריטניה — לעזרת ישראל

כ־5.100 מתנדבים, 10 אחוזים מהם לא־יהודים, נרשמו עד כה בבריטניה הם מוכנים לצאת לישראל בכל רגע.

400 מתנדבים כבר יצאו לישראל וכולם שילמו בעצמם את הוצאות נסיעתם. כולם עובדים בקיבוצים. כל מתנדב התחייב להשאר בישראל לפחות חצי שנה.

רופאים מחו"ל מתגייסים לעזרה

1,100 רופאים בארה"ב, חברי חוץ של ההסתדרות הרפואית בישראל, מוכנים הכן לקבלת האות לבוא ולסייע בהגשת עזרה רפואית לאזרחי ישראל בשעת חרום.

במברק, שנתקבל מד"ר מנואל מ. גלייזר, מזכיר כבוד של מפעל חברות-חוץ של ההסתדרות הרפואית הישראלית בארה"ב, בא לידי ביטוי רגש הסולידריות של הרופאים היהודים בארה"ב לישראל ולעמה בשעה זו.

עירית תל־אביב־יפו

מינהלת החירום

שרות של שרברבים לתושבי העיר

(רשימה מורחבת)

מינהלת החירום מודיעה על רשימה נוספת של שרברבים עבור תושבי העיר. מטה החירום בא בדברים עם בעלי מלאכה אלה והם ייענו לקריאה לביצוע תיקונים חיוניים בבתי־התושבים. על המזמין לשלם את התמורה לבעל המלאכה.

השם	הכתובת	טלפון
שלמה חיי	רחוב מונטיפיורי 38	764377
שמילוס שלמה	רחוב הלבנון 15	762712
אריה כהן	ארבע הארצות 19	245661
ברהמס יוסף	רחוב הבוק 29	826880
כהן יעקב הראובן	רחוב ויצמן 20	254648
רחמי יוסף	רחוב המלך ג'ורג' 21	285563
לוי את שכטר	שלמה המלך 109	247871
מסקובין יעקב	רחוב הצליה 88	623038
מנדלר דוד	רחוב ברנר 16	284363
שובליגר משה	רחוב המלך ג'ורג' 34	233731
עובדיה אלי	רחוב אלף 19 כפר־שלם	35979
חברת ג' את ד' (מקבלת הודעות הטלפון 24 שעות ביממה)	רחוב אחד העם 130	236179
כהן אהרון	דרך הנבחון 51	33048
ברוך יהושע	רחוב יהודה המכבי 15	447216
קליין דוד	רחוב אבן־גבירול 173 (בבית: 444531)	871723
גרינברג יחזקאל	רחוב שמריהו לוין 7	282628
שפיגלר משה	רחוב הרב פרידמן 39	459965
כץ משה	רחוב נחלת יצחק 43	250905
כהן יוסף	רחוב ארבע ארצות 19 (בבית: 870330)	245661
לוי יצחק	רחוב בזל 30	230936, 241972
מזרחי מרדכי	שדרות יד־לבנים 6, יד־אליהו	37583
לוי דוד	רחוב ברנר 5 א' בת־ים	876451
מזרחי מרדכי	רחוב אלי כהן 10, בת־ים	854616

שרברבים, חשמלאים, טכנאי רדיו וטלוויזיה הרוצים להצטרף לשירות זה יתקשרו עם עירית ת"א—יפו / אגף כח־אדם במטה החירום.

עירית תל־אביב—יפו / מינהלת החירום

משרד החינוך והתרבות — המזכירות הפדגוגית — היחי' לנוער שוחר־מדע | המוסדות להשכלה גבוהה בישראל

האגודה לקידום החינוך המדעי לנוער

חוגים לנוער שוחר־מדע

לתלמידי בתיה"ס העל־יסודיים בשנה"ל תשל"ד

המוסדות להשכלה גבוהה מקיימים חוגים לנוער שוחר-מדע שיפעלו במשך שנת הלימודים תשל"ד בפגישות שבועיות בשעות אחה"צ.

תלמידים שנרשמו בסוף שנה"ל הקודמת בבתי הספר יקבלו מהמוסדות שאלוני הרשמה מפורטים בימים אלה. כמו-כן יחולקו טפסים במספר מצומצם בבתי הספר. תלמידים שלא לקחו חלק בהרשמה המוקדמת והמעוניינים להשתתף בחוגים בשנה זו, יכולים לפנות ישירות ליחידה לנוער שוחר-מדע, משרד החינוך והתרבות, ת.ד. 292, ירושלים.

התאריך האחרון להרשמה ולהחזרת שאלונים: יום חמישי, ה' במרחשון תשל"ד, 1 בנובמבר 1973.

האגודה למען החייל בישראל

סניף ירושלים

במוצאי שבת, א' בחשון תשל"ד, 27.10.1973, בשעה 17.30 תתקיים במלון „דיפלומט" ירושלים

מכירת ציורים ודברי אמנות

שנתרמו על ידי טובי האמנים
בחסות רעיית הנשיא
הגב' נינה קציר
כל ההכנסות קודש לפצועי צה"ל
הקהל מוזמן

רשימת המושבים שתרמו מעל 100,000 ל"י למלווה מלחמה מרצון (רשימה שלישית)

בן עמי	זכריה
בית חרות	כפר חוגלה
גבעת חן	מולדת
גן חיים	צופית
	שתריה

כפר־ויתקין 500,000 ל"י

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, — משעה 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ־8—11) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון, התורנות סגורה באורח זמני. החברים מסניפי: אילון, יד אליהו, רמת-חן, עממי ג' ורמת ישראל יפנו למגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טל' 101. על חידוש התורנות נודיע בזמן.
2. מרפאת התקוה ב', רחוב זיו פינת רח' ברכיהו, טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב', נפקה, כפר שלם וחלק הקרוב ליד־אליהו.
3. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת ורשה מספר 10—12, טלפון 778095 בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר-יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת-החייל, תל-ברוך וכן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים.
4. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה 61, פינת לוינסקי טל' 33483 — לחברים בסניפי: נוה שאנן, מגדלברג, ושינגטון.
5. מרפאת קטובין, רח' רפדת קטובין 36, פינת יהודה המכבי טל' 444494 — לחברים מסניפי קטובין, דיזינגוף, רמת-אביב. שייך סניפי החלק כבארי — לפי רצון החברים היכולים לפנות לקטובין או תל-נורדוי — לפי בחירתם.
6. מרפאת תל-נורדוי, רח' דב הוז 1 פינת מגדלי 21, טלפון 243233 — לחברים מסניפי: תל-נורדוי, —אלחריזי, צפודנוב, גלבוע, הנמל, רפופורט וחלק מבארי — לפי רצון החברים היכולים לפנות לתל־נורדוי או קטובין לפי בחירתם.
7. מרפאת קרית שלום, רח' דשבסקי 12 טלפון 822715 לחברים מסניפי קרית-שלום והסביבה.

הערה:
א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימות תורנות לילה במד"א ברחוב מזא"ה 13, טלפון 101.
ב. החברים מסניפי: מגדלברג, בר-אור, אוליפנט, שבזי, —יונה הנביא ובתמפמנדורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו למגן דוד אדום רחוב מזא"ה 13, טל' 101.

ב. תורנויות ערב שבת ביום שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רחוב מזא"ה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת, במרפאת מגדלברג — רח' אלנבי 75, טלפון 614467, בין השעות 2.30 עד 5.00 אחה"צ.
2. בית מרקחת, ברחוב זמנהוף 42, טלפון 289221 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה, בזמנהוף — בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

מרפאה	טלפון
גלבוע	242870
התקוה א'	32579
ושינגטון	823180
הדר־יוסף	778095
יד־אליהו	34278
יונה הנביא	55979
כפר־שלם	31546
מגדלברג	614467
נוה־שאנן	33483
קרית־שלום	822715
קטובין	444494
רמת־אביב	412294
רמת־החייל	771162
תל־נורדוי	243233

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רח' מזא"ה 13 טלפון 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז, במרפאת מגדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467.
א. רופאי א.א.ג. ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.
ב. כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה לכל סניפי המחוז, בזמנהוף, רחוב זמנהוף 34, טלפון 284242, בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחרי הצהרים.

בית מרקחת מחוזי במרפאת מגדלברג, רחוב אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה: בית המרקחת מגדלברג רח' אלנבי, פתוח בימי א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

קופת־חולים מחוז חיפה

תורנויות לילה בקופת-חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות

מהסניפים: קרית חיים מזרח
1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־8 בערב עד 12 בחצות.
2. מ־12 בחצות עד 7 בבוקר במגן דוד אדום טלפון 101 במפרץ חיפה, טלפון 713232. ראה סעיף 8.
3. בימי שישי וערבי חג מ־4 עד 5 אחה"צ.
4. בשבתות וחגים מ־9 עד 11 לפנה"צ ומ־4—5 אחה"צ.

ב. תחנות התורנות

1. מרפאת פרישמן, רחוב פרישמן 4, טלפון 62195 לחברים מהסניפים: פרישמן, אחד העם, שדרות ארזים, יבנה, ד"ר בליקר ברזילי, כפר לה, תל-עמל, חליסה, ועבודת גלרות.
2. מרפאת קרית אליעזר, רחוב צה"ל טלפון 535226 לחברים מהסניפים: קרית אליעזר, סטמת ... 3 טלפון 222121, לחברים מהסניפים: נוה שאנן, יזלים, בידגר, גלבוע, ורמת רמז.
5. מרפאת קרית חיים מזרחית—טלפון 721331 לחברים מזר, קרית אליהו, בת גלים, עין הים, מחנה דוד, וקרית ספרינצק.
3. מרפאת ריש במרכז הכרמל, רח' אלחנן, טלפון 86868 לחברים מהסניפים: כרמל — אחוזה, ריש — מרכז הכרמל, הכרמל הצרפתי ורוממה.
4. מרפאת נוה שאנן ולבנים, רח' ... קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמריהו ונוה שלום.
6. מרפאת קרית ים א', שדרות ויזבורג, טלפון 721553. לחברים מהסניפים: קרית ים א', קרית ים ב', קרית ים רסקו וקרית חיים מערבית.
7. מרפאת עזריאל — קרית אתא, טלפון 722384. לחברים מהסניפים: עוזיאל בן עמי, פינסקה, קרית נחום, קרית בנימין ושיכון התימנים.
8. תורנויות לילה מ־12 בחצות עד 7 בבוקר:
א. בתחנת מגן דוד אדום של עירית חיפה, פרט למפרץ, החברים הגרים בשטח שיפוטם המשתייכים למרפאות המספרות בסעיפים 1, 2, 3, 4.
ב. במפרץ חיפה „מקפ" ביאליק" טל' 713232. לחברים הגרים במפרץ חיפה המשתייכים למרפאות המספרות בסעיפים 5, 6.
ג. בכל יתר המרפאות במחוז חיפה קיימים סדרי תורנות קבועים בהתאם למרפאות בלוחות המודעות במרפאות ובאיזור התורנות.

ד. תורנות מעבדה: במעבדה המחוזית שדרות ארים 54 טלפון 532107. לחברים בכל סניפי המחוז.

ה. תורנות למקרים דחופים בשבתות ובחגים. כירורגיה לפנה"צ.

שעות תורנות: בימי ששי וערבי חג מ־4 עד 5.30 אחה"צ. בימי שבת וחג מ־9 עד 11.30 במחלקה הכירורגית רח' אבן סינא 8.

זמני הדלקת הנרות
שבת ר"ח, פ' נח

	ירושלים	תל-אביב	חיפה
ערב שבת	4.20	4.38	4.29
מוצאי שבת	5.31	5.38	5.31

בתי-מרקחת

בתל-אביב

ששי — 26.10
פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28, טל' 223721; יאני, רח' יהאודה הלוי 67, טל' 612474.

שבת — 27.10
טל' 242673; גוטמן, רח' אחד העם...; נורדאו, רח' בן-יהודה 183, האב 91 (ע"י הבימה), טלפון 285301.

מוצאי שבת —
(ע"י הבימה), טל' 285301.
גוטמן, רח' אחד העם 41.
כיכר המדינה, רח' ה' באייר 46, טל' 258046.
הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 25, טל' 286740.

חיפה

שישי
"ארלוזורוב", קרית חיים, יצחק בן צבי 59, טל. 721720; "הגיבורים", הגיבורים 28, טל. 667400; "רמבלים", ארלוזורוב 29, טל. 662974.

שבת
"בלפור", בסודה 1, טל. 662289; "תל-שאנן", התיכון 37, טל. 235530; "ביאליק", ק. ביאליק שד' ירושלים, טל. 721230.

ברמת-גן

ששי — 26
אסותא, רמת-גן, ז'בוטינסקי 41.
שבת — 27
הרצל, רמת-גן, הרצל 52.
א — 28.10
נגבה, רמת גן, רח' נגבה 38.

בת-ים

ששי — 27
בת-ים, בת-ים, בלפור 45.
שבת — 27
עזרא, בת-ים, בלפור 135.

חולון

ששי — 26
נאות שושנים, חולון, סוקולוב 44.
שבת — 27
אסותא, חולון, טרומפלדור 4, (מול פ' שנקר 19).

בני-ברק, רמת-גן

ששי 26.10
אסותא, ז'בוטינסקי 41, למרגן.
שבת 27.10
בני-ברק, רבי עקיבא 110, ב"ב פתחת הקרה.

ששי — 26
ברכה השרון, הובבי ציון 40.
שבת — 27
רסל, רוטשילד 89.
סמריהו, בת השרון, רעננה, כפר-סבא ומרתיים.
ששי — 26
אלרם, רמת השרון, רחוב סוקולוב.
שבת — ומוצאי שבת
אלרם, רמת השרון, רחוב סוקולוב.

האופרה הישראלית
מנהלת מייסדת
אדיס דה-פיליפ
עונת 1973—1974
במוצ"ש 27.10.73
בבית האופרה בתל-אביב
בשעה 5.30 אחה"צ
ערב מיוחד
בהשתתפות כל האמנים
מנוחה הכנסה לחיילים
ה"א: 29.10, 31.10
חיפה: ארמון 22.11
פלדרמאוז
אופרטה מאת שטראוס
ירושלים בנייני האומה
26.11
הספר מסיביליה
טל. 57227
כרטיסים: אלנבי 1

תיאטרוני ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה

שלום שלום
לאין שלום
קומדיה מוסיקלית
עפ"י יהושע בר-יוסף
עיבוד: דן אלמגור
דניאל גדרון
הזמנה: דניאל גדרון
מוסיקה: מולדי שצמן
תפאורה ותלבושות:
אנטול גורביץ
תנועה: יורם בוקר
מוצ"ש 27.10 ב-6.00
יום א' 28.10 ב-8.00
יום ד' 31.10 2.00 ירושלים
הלאומי האולם הגדול
כרטיסים במחיר 4 ל"י
בקופת התיאטרון
הקופה פתוחה מ-11 לפנה"צ
טל. הקופה 283742, ת"א

התיאטרון הקאמרי

כמוב בעיניכם
קומדיה
מאת ויליאם שקספיר
מוצ"ש 27.10 ב-7.30
תיאטרון ירושלים
יום א' 28.10 ב-7.30
תיאטרון ירושלים
יעקובי וליידנטל
(עם זמר)
מוצ"ש 27.10 ב-5.30
הלאומי "הוהמה"
במוזיאון גבעה
הופעת הבידור של
התיאטרון הקאמרי
היום 26.10

התיאטרון העירוני חיפה

בגבעתיים הערך ההרבה
לאגודה למען החייל
בשיתוף עם האגף
לתרבות במחוז הגליל
של עיריית חיפה
הצגת ביתולת בשכונות
אנשים קשים
בין קומדיה
מאת יוסף בר-יוסף
קרית-חיים
שבת 27.10 ב-11.00 לפנה"צ
באולם "בית נעלי"
בשרות צבאי
התוכנית הבידור של
התיאטרון העירוני
שבת 27.10 אריאל
יום א' 28.10 אריאל
יום ב' 29.10 ב-4.00
יום ג' 30.10 אריאל
בכניסה הערך ההרבה
חופשית

פרסום בבקון

קולנוע

תל-אביב

אורלי — טל. 621045 — שבוע 12 — הדף עם הרוח
אופיר — טל. 613321 — שבוע 5 — אבי הבום — 4—7.15—9.30
אסתר — טל. 225610 — שבוע 6 — הדרקון
אלנבי — טל. 57820 — שבוע 5 — נשוא על הבונית — 7.15 — כיבר מאלן, לי גרנט
בן-יהודה — טל. 228409 — שבוע 7 — הצגה בכורה ארצית — בית הזכוכית
גורדון — טל. 244373 — שבוע 28 — 7.15 — הבלונדית עם הנעל השחורה — 4.30 בלהקת המסתורים
גת — טל. 267888 — שבוע 8 — סוס ושירי
הוד — טל. 226226 — שבוע 7 — הצגה בכורה ארצית — 7.15 — 4.30 — הבריחה — כוכב מקצוען אלי פלנה
המרכז — טל. 32121 — שבוע 4 — מהכת האנגרים — סרט קרטה — במוצ"ש 7.15 — 10—12—2—4—7.15—9.30
זמיר — טל. 57455 — שבוע 9 — פיצריית החדרה
חן — טל. 282288 — שבוע 9 — הדייר שרה בהנז — 2 הצגות ליום — 4.30 — 7.00
לימור — 260773 — שבוע 10 — עד שהמם יפריד בינינו (אלפרד אלבורר) — רק למבוגרים — 7.15 — 4.30
מוגרבי — טל. 58331 — במוצאי שבת 7.45 — שבוע 8 — 7.15 — 4.30 — בית תאמר לגברת ירידה — רק למבוגרים
מקסים — טל. 227457 — שבוע 4 — אהבה נקמה ומכה פריח — 4.30 — 7.15
מתמיד — טל. 612676 — שבוע 4 — אגדת הזקן והציד — 10, 12, 2, 4, 7.30
סטודיו — טל. 55817 — שבוע 4 — הצגה בכורה עולמית — 7.45—9.45 — בן גדרון הסבר — 7.15 — 4.30
עדן — טל. 57450 — שבוע 5 — היום אתמול ומחר
סינרמה — טל. 39802 — שבוע 3 — שפט באפריקה
פריז — טל. 236605 — שבוע 6 — הבית ברחוב רוזנצוויג — 10—12—2—4—7.15
פאר — טל. 443795 — שבוע 5 — הדודן
צפון — טל. 645035 — שבוע 8 — זעקות ולחישות — 4.30 — 7.15
דקל — שבוע 8 — בתמידה לבוליבי ביזבר
תכלת — שבוע 8 — שחק אותה סם

תמר — טל. 613012 — הבידה הזאבים — 10—12—2—4—7.15
תל-אביב — טל. 281181 — שבוע 5 — המזוהה
רמת-אביב טל. 412761 — 7.30 — 9.30 — הארוסתים בהוסשה — יום שלישי ב-4.30
פריסה 1 — שבוע 5 — אבי אל בנת

יפו

צליל — טל. 823070 — פיכת הצוענר הזהם — יום הול: 4.00, 7.00
נגה — טל. 825096 — 9.15 — 7.15 — ההיצעה — כרב הקדמה הארצית — במשך השבוע 4—7.15—9.15 — הצגות צהרים 2 פעמים בשבוע

בת-ים

רמת יוסף טל. 867846 — 7.15 — שבוע 4 — סיטול בחום

חולון

ארמון — טל. 842431 — 7.15 — שבוע 5 — אבי אל בנת — מוצ"ש אחר — יומית ב-4: רמבר המלבא
מגדל — טל. 341839 — 7.15, 4.00 — אליקי

רמת-גן וגבעתיים

אואזיס — טל. 739592 — שבוע 4 — 4 — 7.15 — שבעת המופלאים
ארמון — טל. 720706 — שבוע 6 — זמנים מודרנים
אורדע — טל. 721720 — שבוע 4 — 7.15 — אבי אל בנת — במשך השבוע 7.15—9.30
גל-אור — טל. 740357 — 4 — 7.15 — 9.30 — שבוע 4 — תיק הציבורית
הדר — טל. 723822 — 4 — 7.15 — 9.30 — המקובצים
לילי — טל. 744238 — 4 — 7.15 — 9.30 — הקליוק הזמן
רמה — טל. 721900 — 7.15 — 9.30 — קיראו לי אדר השחור
רמת-גן — טל. 724504 — הגנב שבא מבצי

פתח-תקוה

אורון — טל. 912202 — הפרס
היכל — טל. 917374 — מה מעיק עם פרופסור
שלום — טל. 917430 — במוצ"ש 9.15 — 7 — במשך השבוע 7.30—9.15 — הזמן האביב — כיסל דיין
היד השוקה —
בית הפועלים — הנצחי המוסמך — 7.00

נתניה

אסתר — טל. 22237 — שבוע 5 — המגנון האחרון — יומית: המופע הלדה
סטודיו — טל. 23904 — שבוע 5 — 7 — 9 — המבורת לבוליבי מיסבר
שרון — טל. 22909 — 7 — 8.15 — שבוע 4

חיפה

אורה — טל. 64017 — שבוע 6 — אבו אל-בנת
אורדון — טל. 523939 — קרב הקדמה הגדול
אורלי — טל. 81868 — התנהגות של הדוראן בריו — יומית: אלופי המספורים
אמפיתיאטרון — 64018 — שבוע 6 — זיקו והיכאנות
ארמון — טל. 64848 — עיר ישנה נאחבים
חן — טל. 66272 — שבוע 6 — מרופיה באהבה
מירון — שבוע 6 — האגרוף העצר — בזירת הקדמה
עצמון — טל. 73003 — שבוע 6 — גבר עם כבוד
פאר — טל. 62232 — שבוע 6 — זמנים מודרניים
רון — טל. 922666 — אהבנה, היום ומחר — שבוע, הר המרמה — נשיה שבע בודהו
בית נייטס דה רוטשילד — נשים אוהבות
עממי — 6.45 — 9 — חניק הציבורית

קרית שמונה

שניר — טל. 40172
חרמון — טל. 40030

קרית טבעון

יובל אור —

חדרה

חוף — טל. 22202 — שבוע 2 — הזקב

ירושלים

מוצ"ש 7—9 — ימי חול 4—7—9
אדיסון — טל. 24056 — 7, 4 — איש הבריה — היאור הקטן
אורגיל — שבוע 5 — סיואר ורודהי
אורדון — טל. 22914 — שבוע 6 — הרפתקאה בפושידון
אורנע — טל. 224733 — שבוע 6 — הגנב שבא מבצי
ארנון — טל. 24829 — שבוע 4 — תאות התשוקה
תבירה — טל. 232366 — שבוע 4 — המימה המקומפבת
חן — טל. 222955 — שבוע 4 — פרשת ביורוה
ירושלים — טל. 55067 — שבוע 4 — 7, 4 — המקום הבהיר
סמדר — טל. 33743 — שבוע 4 — 7.00 — המנגו האחרון בפריז
עדן — טל. 223829 — שבוע 4 — 4 — 7 — נשוא על הבונית
רון — טל. 234704 — 4, 7 — שבוע 5 — אבי אל בנת — אורחן — פירסק התורה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק עזבון מס. 4048/73
הודעה
בעניין: עזבון המנוחה קלרה סבירסקי ז"ל שנפטרה בפתח-תקוה ביום 2.7.73.
המבקש: דב סבירסקי, ברח' ביאליק 22 בכפר-סבא, ע"י ב"כ י. פריצקר, עו"ד ברח' ויצמן 105 בכפר-סבא.
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לתן צו הכרזה על ירושת המנוחה קלרה סבירסקי ז"ל.
הרוצה להתנגד להכרזה יגיש את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו. התנגדות לאותה הכרזה שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.
דוד רוזן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 4082/73
בעניין: עזבון המנוח יעקב כהן (ת.ז. 4331383) שנפטר בתל-אביב ביום 1.9.68 (ח' באלול תשכ"ח).
המבקשים: 1. משה כהן (ת.ז. 4331386) מרחוב יצחק הלוי 71 חולון.
2. יחזקאל כהן (ת.ז. 4331387) מרח' בר-אילן 25 בת-ים.
ע"י ב"כ עוה"ד ב. ברנתן ו-א. אורינגר מרחוב בלפור 63 תל-אביב.
הודעה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לתת צו ירושה של המנוח הנ"ל.
כל מי שרוצה להתנגד יגיש התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.
דוד רוזן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

דברים

מבחנה של הפשרה

אינני יודע מה היה משקלן הארגוני של כוונות הנשק האמריקאי, שהוליך לידי סכנת צה"ל בימי המלחמה, בהפרת הכוונה המוסכמת בין הצבאות, אך אין ספק שהיה משקל לפוליטיקה הסובייטית-אמריקאית, גדול לנצח רכבת הנשק האמריקאית לישראל בתהליך המלחמה ובכליות האסטרטגיות. על כך חייבת ישראל בהכרה עמוקה לארצות-הברית, לנשיאה וממשלתה, גם אם שלפיה הבטיחים של המלחמה נקבעו על-ידי להסבי ישראל.

אולם הוב בעתיד הבא גם ארצות הברית לישראל על עמידתה ותשיבה במערכה צבאית זו. הודי הסכנה התמידית שמכלל בה, אינה לא רק על מדינתנו ועמנו אלא גם על המנות והאינטרסים החיוניים של ארצות-הברית באזור רחב מהיום ...

מנת יום המיפורים של ישראל היום מלחמה הצלה הוחלטה גם בבחינה זו.

כי המלחמה הזאת, יותר מכל מלחמה קרבית באזורנו, המוכללת לא רק בין ישראל לשכנותיה אלא גם בין מעצמות בתוכנות באמצעות הנשק המתקדם והמעורבות המדינית שלהן; היא היתה, לגבינו, במבחנה האחרונה הראשון על המשמעה האמריקאית-סובייטית.

במלחמה זו הוכח, כי התפשרה ("דטאנט") נועדה לשים גבולות לבלותן של שתי המעצמות הגדולות, ולא לבטלה. ...

יש אינטרס ישראלי חיוני שלא תהיה זו מפורזה כמעצמתית יחידה אי הד-צדדית אלא היתה באומנת היחס ... ארצות-הברית אינה יכולה להגן על ...

(חתום: מ. יסוד / הלל דנציג)

לחיות בארץ...

כאן: מלחמת יוֹם היום ... הלל דנציג

השקר הקדוש

מ. יסוד

בימי המלחמה הראשונים, כאשר החיילים בחזית לא יכלו להתקשר ... כל בית ובית.

זיכות עניני ולא אישי

בקטע "הלוגים לעצמי" ...

ש. בנשל

המערכת

מכתבים למערכת

ברל כצנלסון ב"דף קרבי"

...

האם מותר לשר הבטחון להסתכן

קראנו לשמחתנו בלהט בסיפוק על כך: ידוע הוא מה דיין כמובן להסתכן — הזכר אני שבימים הקשים ביותר של פעילות עויגת בשכם ...

א. כ. ריבקין, תל-אביב

תוצרת עצמית של מצרכי חקלאות

הרבה כבקים הפנו בשנים אחרונות את מאמציהם לתעשיה ...

חיים הפידי

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — רצוי במכונת כתיבה — ברווחים גדולים ולנסח את דבריהם בקיצור.
מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות מדורנו בעתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בחירת החומר וקיצורו.
אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסומם או להסביר אי-פרסומם.

המערכת

שחמט

בעריכת אליהו שחף

לחייל בחזית ולאזרח בארץ

...

בוריס ספאסקי

אנטולי המופלא

...

ספאסקי — פטרוסיאן בסיבוב האחרון

...

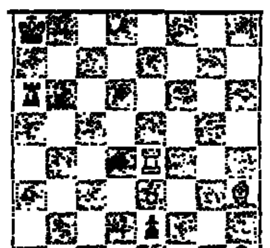

הלבן זוכה — 5+3

פתרונים

...

ג. פגורסיאנץ, ברה"מ 1972

...

סוצ'י 1973

בולים

מאת א. לינדנבאום

לא יופיעו בולים לסיום המלחמה

...

גליון הזכרון של תערוכת "ירושלים 73" עם שמות הציירים א. ואליש וא. אדלר

מעטפה מיוחדת לכבוד קיסינג'ר

...

קטלוג חדש ל"טיסות מיוחדות"

...

50 חיילים זוהו ע"י בני משפחותיהם מצילומי שבויים בסוריה ומצרים

מאת סופרת „דבר" בתל־אביב

כ־50 חיילי צה"ל, שרובם הוכרזו כנעדרים, זוהו בימים אלה על ידי בני משפחותיהם בצילומי שבויים בסוריה ובמצרים. בשעה הפורים זו הו להתכר מצאב ההתהתק.

בגלל אי מסירת רשימות השבויים הישראליים על ידי שלטונות מצרים וסוריה נאסף, נבדק כל החומר המצולם שניתן היה להשיג בבקורות בנים ר־ אשר בו מופיעים שבויים ישראליים. על קיר המרתף באולם הועד למען החייל ברחוב אבן גבירול 68 מוקרנות תמונות השבויים. הצילומים הם משידורי הטלוויזיה הירדנית, הסורית והמצרית וסרטים שצולמו על ידי עתונאים וצוותי טלוויזיה של מדינות זרות וכן תמונות שפורסמו בעתונים ערביים ובצרפתיים. עד היום נאספו כ־90 תמונות של שבויים ישראליים. חלק מהן צולמו במחנות שבויים במצרים, וחלק בבתי־חולים.

התמונות מוקרנות ברצף כל היום. אמהות ואבות, רעיות עם ילדיהן, אחים, אחיות וגם ידידים לנשק מבקרים את המקום כשהם באים בתקווה לגלות את פני יקיריהם. חלק מן התמונות ברורות והמופיעים בהם ניתנים לזיהוי ודאי, אך חלק איכותן גרועה והדמויות מטושטשות. מכונת ההקרנה חוזרת שוב ושוב, מהבהבת, נעזרים בזכוכית מגדלת, מקווים.

צפיית ארגון המשפטנים היהודיים

הארגון הבין־לאומי של עורכי דין ומשפטנים יהודיים בעולם פנה במברק לשורה של מוסדות בין־לאומיים ודרש את התערבותם להגנת שבויי המלחמה הישראליים.

המברק חתום על ידי עורכי הדין יהושע רוטנשטרייך וברוך גייכמן והוא מופנה אל נשיא הצלב האדום הבין־לאומי בז'נבה, אל מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים, אל נשיא מועצת הבטחון, אל נשיא מרכז „שלום עולמי באמצעות החוק", אל ארגון „אמנסטי" בלונדון ואל המזכיר הכללי של מועצת אירופה בשטרסבורג.

במברק נאמר:

„הרינו מוחים בחריפות ומבקשים את התערבותכם כדי למנוע הפרות הדתיות והחמורה מצד מצרים וסוריה של אמנת ז'נבה השלישית משנת 1949 לגבי שבויי המלחמה הישראליים. אנא, התערבו כדי להגן על השבויים הישראליים מפני עלבונות, סקרנות ציבורית ומעשי־אלימות, ומפני שלילת זכותם למסירת הודעות ולהתכתבות עם משפחותיהם. אנו מבקשים כמו כן את תמיכתכם והתערבותכם בעניינים הנזכרים לעיל במסגרת הארגונים הבין־לאומיים, למען קידום שלטון החוק והגנת זכויות האדם". (ע)

גם נשיא לשכת עורכי הדין בישראל, עו"ד יצחק טוניק, פנה אתמול בקריאה אל מוסדות בין־לאומיים שיפעלו להבטחת כיבוד הזכויות של השבויים הישראלים, הנמצאים בידי צבאות ערב.

נראה כי הפרות בגזרה הסורית מנהלות אורח־חיים סדיר ואינן מתרשמות יתר־על־המידה מהטנק הישראלי. (צילום יו. פי.)

„תיעוש" הגביר הייצור במפעלים הרפואיים — למרות הגיוס

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעלי החטיבה הרפואית של קונצרן „תיעוש" נרתמו למאמץ המלחמתי ובשבועיים האחרונים המשיכו בייצורם המלא, על אף שחלק מהעובדים גויסו. מפעלים אלה עובדים בשתי משמרות כדי למלא אחר ההזמנות של מערכת הבטחון — מסר מנכ"ל „תיעוש", אריה מזור.

בחטיבה הרפואית כלולים המפעלים: „איקפארם" לייצור תרופות, „סלואפלסט" למוצרי תחבושת, „איזלי" לייצור מזרקים לשימוש חד־פעמי ו„מדי" לייצור מדי חום רפואיים.

לפי הערכתו של מזור, היקף התפוקה של מפעלי „תיעוש" מאז המלחמה גדל בין 80 ל־90 אחוז מהתפוקה בעיתות שלום. בעית התובלה נפתרה הודות לניצולת גדולה של הרכב המצוי.

בחטיבת הטקסטיל המפעל היחיד שלא עבד במלחמה היתה המטוויה „הולה־טקסטיל" בקרית שמונה (בשל הפגזת העיירה). אך בתחילת השבוע חזרו העובדים הבלתי מגויסים לעבודה והמטוויה עובדת עתה בשתי משמרות. בימים רגילים היא עובדת שלוש משמרות. במפעל „חבור" עובד כמעט במלוא התפוקה כאשר מקבל הזמנות מהצבא.

יתר המפעלים של „תיעוש" עובדים בצורה חלקית. מפעל „אינטרפלסט" לייצור תיקים ומזוודות בעפולה, אשר עד כה יצר בעיקר עבור השוק האזרחי, עבר באורח מלא לביצוע הזמנות צבא. אולם המפעל „ויאוסנגלס" לייצור גרבות עבר בימים האחרונים מהחרום לעבודה מלאה. לתוצרתו יש עתה ביקוש ניכר.

„תיעוש" הפסיק את הטיפול בביצוע השקעות חדשות.

מפעל התעשיה האוירית בבאר־שבע מספק אביזרים למערכות „גבריאל"

מאת דויד משיח, כתב „דבר"

המפעל של התעשיה האוירית בבאר־שבע השתלב במאמץ המלחמתי וסיפק ליחידותיו, תוך זמן קצר ביותר, אביזרים שונים הקשורים במערכות הנשק של כלי שיט, תוצרת התעשיה האווירית „גבריאל", אשר הוכיח את יעילותו המבצעית במלחמה הנוכחית.

בימים רגילים מספקים אביזרים אלה ללקוח תוך 10 שבועות בערך. המפעל שלח לבסיסי חיל־הים אף צוות מקצועי, כדי לסייע בטיפול שוטף במערכות הנשק מתוצרתו. צוות זה זכה לשבחים רבים מפי קצין בכיר בחיל הים.

במאמץ התעשיה האוירית „כחו־קים במערכה" מוסר, כי החל מיום הראשון לקרבות מספק המפעל בבאר־שבע לצה"ל מערכות לתדלוק מנקים של משאיות והליקים. מערכות אחת מסוג זה מתוקנת בימים אלה על ידי עובדי המפעל תוך שעתיים בלבד. המפעל סיפק ומספק לחיל האוויר עשרות רבות של מגבהים (ג'קים) למטוסי „סקייהוק", מערכות הסעה הידראוליות למטוסים מסוג „בל", מוטות גררה אוניברסאליים למטוסים צרפתיים ואמריקאיים שבשימוש חיל־האויר וכן שיפוץ ציוד קרקע.

המפעל שיפץ תוך ימים קנים של כלי ירייה, לפי דרישות חיל־הים, ולשביעות רצונו המלאה. המפעל ממשיך לספק אלונקות לצה"ל. הוא מייצר אותן בשני סוגי ייצור. כן ממשיך המפעל לספק חופות סיים למטוסי חיל האוויר.

משלוחים ראשונים של משאיות מחו"ל צפויים בשבוע הבא

מזכ"ל מועצת המשאיות מאשים תעשיינים: אינם מוכנים לקבל רכב לא מותאם לצרכיהם

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

המשלוחים הראשונים של משאיות מחו"ל יגיעו לארץ כבר בשבוע הבא, בעקבות פעולות דחופות לרכישתן בארה"ב ובאירופה. ליבוא המשאיות ניתנת עדיפות גבוהה ביותר בגלל הצורך בהמשך הניהול התקין של המשק.

כאמור, מצפים שבשבוע הבא יגיעו המשלוחים הראשונים של משאיות מאירופה. יהיו אלה משאיות בעלי טונג' של יותר מ־10 טון.

בחוגים כלכליים הובע אתמול חשש מתקלות חדשות בפעולות התעשייה בניצול המשאיות בשל המחסור בנהגים. לכן הכרחי לפנות מיד בפעולה כדי להבטיח את הנהגים הדרושים או להכשיר באופן מהיר נהגים במחוזות שיוכלו לשמש כנהגי המשאיות הכבדות.

„התעשיינים מגלים חוסר הבנה למצב הקשה באספקת רכב. נכה העובדה שכל המשאיות הכשירות ורכב הובלה כבד נמצאים בשירות צה"ל — אמר אמש מנחם גובר מזכ"ל מועצת המשאיות, בתגובה על דברי נשיא התאחדות התעשיינים, ברוך מש־ביע, בענין המחסור ברכב. הוא טען, שהתעשיינים אינם מוכנים לקבל רכב, גם אם הוא כשיר וטוב, שאינו מותאם לצרכיהם הספציפיים ולאמצעים הטכניים הקיימים כיום להעמסה ולפריקה. כי על התעשיינים המקבלים להבין, כי הם חייבים לתרום למאמץ ההובלה על ידי סיוע בהעמסה ובפריקה במפעלים, גם אם לא באמצעים המקובלים עליהם — אמר.

מגייסים רכב מהשטחים

גובר סיפר כי נעשים מאמצים, באמצעות סל"ה, לשלב את בעלי המשאיות ביהודה, שומרון וחבל עזה בהובלת אספקה אזרחית ובמיוחד לביצוע קטיף ההדרים ויצואו. „אם השלטונות המוסמכים ימצאו דרך לסייע בענין זה, אין ספק ששילובן של משאיות אלו יתרום רבות".

משאיות רבות עוברו מיזמון הקודר על מנת להתאימן לצרכי המשק. כך למשל, לפי דרישת מינהל הדלק הותקנה כמות גדולה של משאיות אזרחיות להובלת הדלק לתחנות המכירה. כלי־רכב ומשאיות העוסקות ביבוא בהובלת חמרי בנין הוסבו להובלת היצוא, שעיקרו ומספוא, מכאן שכל מהמות הקפה הופעלו במלואן בסיוע רכב באולתר.

גובר קרא לתעשיינים להתאים עצמם לצורך השעה ובמקום לסרבון מצבים, לקבל רכב גם אם אינו ספציפי לצרכיהן.

קשיים במפעלי תעשיה בקיבוצים

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

העבודה הסדירה במפעלי התעשיה הקיבוצית הופרעה קשה ביותר בימי המלחמה, הן בגלל חוסר כח־אדם — ובעיקר חוסר רכב — והן בגלל קשיי מימון גוברים והולכים.

מנהל איגוד התעשיה הקיבוצית הן כרמון מסר אתמול, כי קרוב לכ־לים מהמחזור הייצור של מפעלי האיגוד נמצא ב„איזור פיקוד הצפון", שם היו הפרעות רבות בייצור הסדיר ובמפעלים בסומים כלל לא עבדו.

הכרזת המורטוריום על כיבוד המחאות על־ידי אנשי המילואים בחודש המלחמה מכבידה עוד יותר על הבנקים, החייבים למלא את כל ההתחייבויות (אפילו הגובר בגוייס), אך אינם מקבלים את התשלומים המגיעים להם. אחוז המגויסים בכין עובדי המפעלים בקיבוצים גבוה. המפעלים סובלים, כמובן, בכל יתר הבעיות המעיקות עתה על כלל התעשיה בארץ.

בבית הספר לאחיות שליד בית החולים סורוקה בבאר־שבע, חולקו תעודות הסמכה ל־30 אחיות. היה זה המחזור הגדול של אחיות מוסמכות בבית־חולים זה.

נמל התעופה לוד — פתוח ללא הגבלות

מינהלת נמל לוד הודיעה אתמול באמצעות מערכת הקשר הבין־לאומית לכל הגורמים העוסקים בתעופה האזרחית בעולם, כי נמל לוד פתוח לתנועה אזרחית ללא הגבלה כלשהן.

נודע, כי גם אם היו בעבר אי־אלה הגבלות שנבעו ממצב המלחמה באיזור, הרי עתה הוסרו כולן ונמל לוד פועל כעת באותה מתכונת כמו לפני פרוץ המלחמה. (ע)

מתה ממכת חשמל

אשה בת 26, אם לשני ילדים, קיפחה את חייה ביום ד' בשעה שעסקה באפיית פיתות בתנור־חשמלי בביתה בכפר תברת שבלי־המערבי.

המנוחה, זיגאת זידאני, קיבלה בשעת עבודתה מכת־חשמל ומתה במקום. סיבת התקלה טרם הובהרה. (ע)

ראש עיריית ירושלים טדי קולק, ונשיא האוניברסיטה העברית אברהם הרמן, יצאו במטוס „אל על" בדרכם לניו־יורק.

אניית תיירים בריטית רוצה לעגון בחיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

חברת תיירות, אנגלית „קלארקסון" בקשה אתמול, משלטונות ישראל רשות כניסה לאנייתה „דלפי" עם 500 תיירים. האניה מסיירת בגבולי הים התיכון ובכוונת החברה להביא אותה לנמל חיפה כמתוכנן, ביום ד' הקרוב. מנהל רשות הנמלה מית י. כהן מסר שהפניה תידון היום ואם יתברר שניתן לשחרר שבילה רציף, היא תודיע להכנס לנמל. תהיה זו אניית התיירים הזרה הראשונה אשר תפקוד את נמל חיפה מאז פרוץ המלחמה.

החברה האיטלקית „אדריאטיקה" שאניותיה היו פוקדות את נמל חיפה בקביעות כל יום שלישי לשבוע, פנתה לישראל בבקשה לאפשר לה חידוש הסיורים.

הועדה הציבורית למען „מלווה מלחמה" מרצון

תהליך ההצטיידות ובנית הכוחות שנפגעו נמשך בארצות הערביות בעזרת משלוחי נשק גדולים.

הפסקת האש שנכנסה להוקפה אחד שהפכיה כאיתנו עובדה זו.

החובה המוטלת עלינו היא להצטייד ולהגביר את עוצמתנו כדי שנהיה חזקים די הצורך גם לקדם פני מלחמה וגם להשיג שלום.

ל„מלווה המלחמה" מרצון תפקיד חשוב בגיוס אמצעים להצטיידות. נוטלים בו חלק אזרחים על כל שכבותיהם ואף חיילים הנמצאים בחזית.

ננצל ימים אלה כדי להחיש את פעולת המילווה הנחוץ עתה יותר מתמיד.

י. רבין — יו"ר | ז. סוזאיב — חבר | א. ידלין — חבר

הלימודים בבית־הספר הטכני של ת"א בחיפה
חוזרים למסלולם הרגיל. ביום א', 28 באוקטובר 73

כל השוחרים מתבקשים להתייצב בזמן ללימודים.

רפי - הרשימה הממלכתית
ישיבת מזכירות

תתקיים ביום ב', 29.10.73, בשעה 6.00 בערב במשרדי הרשימה, רחוב מונטיפיורי 38, ת"א על סדר היום —

דיון בבעיות השעה

נא לדייק

איחוד הקבוצות והקיבוצים

ביום ד' 31.10.73
בשעות 09.45—13.30
יתקיים
כנס מזכירות ורכזי חינוך

בבית מפעל הפיס, רח' הפטמן 3, תל־אביב.

המזכירות

צים ZIM חברת השיט הישראלית בע"מ

לכל עובדי "צים" המגוייסים

נבקשכם לשלוח גלויות להועד המובדים ולמסור את המספר האישי והדואר הצבאי שלכם.

אנו מקווים לראותכם במהרה בריאים ושלמים.

מועצת עובדי „צים"

הופיע **במחנה**
מן המלחמה
כתבי וצלמי "במחנה" מדווחים מן המלחמה מעבר לתעלת סואץ, בסיני ובחזית הסורית.

דרושים
מחלקי עתונים

לחלוקת עתונים לבתי המנויים בתל־אביב. חולון הסביבה לשעות הבוקר המוקדמות משעה 4.00 עד 6.00 בעלי קטנוע. טילון או אופניים לפנות: טל. 286141 ליצחק קרני בשעות 8.00—14.00.

בי"ס לפעילי ההסתדרות
ע"ש זלמן ארן

מודיע:

פתיחת הלימודים של
סמינר הערב השנתי
שנועדה לתאריך 31.10.73
נדחית עד להודעה חדשה.

במלאות שנה לפטירתה של יקירתנו

שרה אריאל ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ראשון ב' חשון תשל"ד 28.10.73 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין של בית־חרות.

המשפחה

לגאולה, דיקלה ורחלי ולמשפחות רובינשטיין ארזי

אתכם אנו באבלכם הכבד בכות יקירכם

מאיר ארזי ז"ל

משפחות: בילו, וילונסקי

לדות חזן

אתך אנו באבלך בכות **אביך ז"ל**

בית חינוך תיכון ע"ש ברל כצנלסון, כפר־סבא
ההנהלה, המורים, העובדים והתלמידים

אל-על נתיבי אויר לישראל
מודיעה למגויסיה בכל החילות והפיקודים

1. מקדמה על חשבון משכורת חודש אוקטובר תוכנס לחשבונות האישיים של העובדים לכל הבנקים.
2. הגענו להסכם עם הבנקים כי במקרה של חוסר זכות חתימה לאשה, תו־כלנה הנשים למשוך את סכום המקדמה לחודש אוקטובר.
3. למשפחות המגוייסים והמגוייסים עצמם: אנא שלחו לנו את המספרים האישיים והדאר הצבאי של המגוייסים כדי שנוכל להתקשר עמם.

טלפונים: אזור נמל התעופה לוד — 97 28 54 (03)
(03) 97 27 54
(03) 97 13 33
אזור תל־אביב — 5 25 44 (03)
אזור חיפה — 6 40 96 (04)

**צוות שרות למשפחות המגויסים
אגף כח אדם - אל-על**